शकुनवसंतराजग्रंथोपद्ध

ॐ श्रीगणेशाय नमः विरंचिनारायणशंकरेभ्यः प्राचीपति स्कंदविनायकेभ्यः लक्ष्मीभ
वानीप्रमुखदेवताभ्यः सदा नवभ्योपि नमो ग्रहेभ्यः १ बुद्धिं विना नरपतिर्लभते न किंचिल्लक्ष्यं तु हस्त्यादयो
माहात्म्यमस्य चतुरंबुधिदारतीसरपमंगादयः बहवश्च उत्साहसारमादयोपि चरणाः खर्जूरकाद्यास्तथा
श्रयो नैकवदा महान्तमपदा भोगभुजंगादयः २ भट्टः श्रीशिवराजो दोषाभिज्ञात्मकीर्तिरतितेजस्वी सस्य
इवसत्वावमाः समजनि सूनुर्विजयराजात् ३ परलोककलो लोकतो नालोचयस्ततत्सुधाकिरणः
तत्वाद्समयजीवी वसंतराजोनुजस्तस्य ४ श्रीमधर्मिणिते न निपत्तंकृतं बकुमाने नचंद्रदेवन खरचयद्सौ
तत्त्वं शाकुनमन्योपकृतये च ५ द्विपदचतुष्पादबहुपदमपादमनेकपदमपदं पन्नातुनंदमस्मि
न्निखिलमस्य शाकुनानि ६ आसन्नमज्ञाननिविनिर्णयहेतुर्नृणां यः शकुनः स उक्तः गतिस्वरालोक
नभावचेष्टाः सकीर्तिता मो द्विपदादिकानां ७ सावायमेतन्निरपायमेतल्लब्धो जनने भानं भाति समेति वु
श्वा असंशयं शाकुनशास्त्रवित्तो जहाति चापक्रमते मनुष्यः ८ लोकोऽमनाशाकुनसंज्ञकेनत्तात नवि
ज्ञातसमस्तकार्यः न वापकूपेपततिप्रसप्यन्न शास्त्रहि दिव्याद्यानातीद्रियेषु ९ चूडामणिज्योतिषशास्त्र
रास्वरोदयाद्यर्थविशेषेर्जनस्य जडीकृतः स्यौषधमेत दिव्यकुरच्चमत्कारसातिरेकं १० गतिस्वरालोक

२ तिदैवप्ररणां लयं यथा वादपा ज्वलयति दावपावके २० दैवमेव यदि कारणं भवेन्नीतिशास्त्रमु
पयुज्यते कथं यद्बलेन सुधियो महोद्यमाः वालयंति जगतीजनाधिपाः २१ एवं जन्मजनितं पुराविदः
दः कर्म दैवमिति संप्रचक्षते उद्यमेन तदुपार्जितं जनाः छिंदाद्दैवमुद्यमवशेन तत्कथं २२ तन्निरूप्य
शाकुनेन पुरुषः स्वकर्मपरिपाकमावलोक्य संचरेत्साचिरमात्मनो हि तं चिंतयन्युतप्रकारतस्त्वरः
२३ ये त्विमामवमयं नवेद्भिमां मन्यते यमवमन्यते यथा वर्त्मवानयमुपेत्य तत्त्ववं नव्यशोभशाकु
२ नो विशिष्यते २४ येन वस्तिवशोविचक्षणाः संभवंति नरप्रयोजने कर्मपाकविभूत्नात्मतः
कथं तत्र दैवमुदितं प्रवक्ष्यते २५ आसीदिदं चास्ति भविष्यतीति पृच्छन्त्यथेयं पुरुषस्य स्थिरस्य त्रि
कालदर्शित्वदनुग्रहेण योगीव सर्वो भवति त्वलोन २६ अत्रिर्गर्गगुरुभृगुकश्यपवशिष्ठव्यासको
त्समदगुगोह्नमभरद्वाः ज्ञातिनो मुनिवरा हितमागवास्तु संविदं निजगादुः शाकुनानां २७ वेदाः पु
राणानि तथेतिहासाः स्मार्तानि शास्त्राणि तथापराणि सत्याधिकं शाकुननामधेयं ज्ञाने समस्ता
निसमाश्रितानि २८ त्वयं विनेत्रे भगवान् गणानां नामपादिशाद्धा शाकुनसत्त्वं भवत्स केनप्रमाणेन २
कारे

नमाक्वचेष्टा निरुध्यते प्राणमन्तं दत्तेन प्रयोजनेन भाविनि तत्त्वबोधी नैमित्तिकस्याहंतियोगिनो वा ११
अथैतस्मिन् खलु प्रदेशे ननात्र कार्यं गणितेन किंचित् उत्पद्यते महत्त्वहि दानमात्रात ज्ञानं मनो
हारि फलानुसारि १२ नक्षत्रवारैस्तिथिभिः सलग्नैः कार्ये न किंचिच्छकुनं विरुद्धं दोषैर्वितर्कैः शकुने
नुकूले सदैव सिद्ध्यति समाहितानि पूर्वजन्मकृतकर्मणः फलपाकमेति नियमेन देहिनः लक्ष
कारयति दैवनोदितः पृच्छितस्य शकुनं पृच्छितस्य च १४ तेन दुःखद मतिप्रयोजनं सत्त्वरं परिहरे
दपागतं बुद्धिमान् शकुनको विदो बलात् सन्नियत्य सुखदं समाश्रयेत् १५ ननु च वश्यमुपभुज्यते
नृभिः प्राक्तनस्य निजकर्मणः फलं तेन किं शकुनशाविदा जनो यत्नदैवमतिवर्तितं तमः १६ नैतदेवमि
ह पनदेहिनां पूर्वकर्मविहितं कृतोपि हि देशकालवशतो विविधं च च्यवते मुच्यते व्यवहितं कष्टं नु तत
१७ तन्निरूप्य शकुनेन दुःखदं वंचयेत निपतं समुद्यतं योऽहवेल पुत्रवाः सुमेधसः संश्रयंति पु
नरात्मनो हितं १८ सर्पवह्निविषकंटकादिकान् यन्नदैवपरतो विमानवः हरतत्त्यजति योऽह बं
सदातेन नः स्फुरति दैवतोधिकं १९ योऽहबलाहद्ये सितागति प्राड्यति बुधाः समेधसः यो

२ चतुर्दशोध्यायः ८ उपोद्घातो वहुचक्रदूतादिस्तानि षोपंचदशो वर्गो पिपीलिकाशाकुनसंज्ञवर्गो वः को३
ष्ठः पंचदशो वर्ता मनु ७ द्वात्रिंशत्काः सप्तदशोध्यायहतेः पल्ली हत्वा कोमंडिताच वर्गः स्वरेऽष्टितेष्टादश
संख्यः वर्गो द्वाविंशतिर्हंसशतद्वयं च ९ एकोनविंशज्ञाशिवाफलाध्योर्ध्वेनवत्यामविता च वर्गः
गुंभागवर्गः पुनरत्रविंशोमा विचत्वारिंशद्भिः श्लोकैः ११ प्रकीर्तिता विंशतिरेवमस्मिन्वर्गा
3 महाशाकुनशास्त्रस्ताः सहस्रमेकं त्विह सूत्रसंख्या तथास्पादानि शतानि पंच १२ शास्त्रं सम
स्तरीमवोधिरूढ शाकुनांबुनिधिमेनमगाधं गाहते शकुनरत्नविशेषानुच्चिनोति च फलानि
तस्मिन्नाल् १३ वसंतराजनरशाकुने सदागमाध्येशाने समस्तसत्वकौतुकेंकुर्शे त्रशास्त्रसं
ग्रहः द्वितीयो वर्गः शाकुनग्रहः शकुनावेनमधुनाहं ब्रूमो मुनिवरदर्शितविधिना वक्ता हि हि
तं पूजापूर्वमिथ्यालिकाध्यमवमवश्यं १ विमर्शाकृते शकुनशास्त्रं दाशीविसष्टबुद्धिः सतता
मिपुक्तः पथ्याथेनाशीस्त्रविरिंगितज्ञो मनोविशिष्टाचापंचवदधिकारी २ पोतकी माषणकाककपिंगला
नेचुकप्रियतमाखवंचमी एवमनेकमुनिसत्तमैः सदाकीर्त्यते शकुनरत्नपंचकं ३ सरस्वतीकोउ
वीकांप्रधानं पद्मोपिपवलंगरूड्ंश्रवकार्तिकं चंडिपुनः पिंगालिकांसदैव शिवांशिवादुत्व ३

तदद्भुतं फलाविदं संवादि वदंति निमित्तैः २८ तेन संविदि हि शाकुनसंज्ञा सम्यगत्रिखिलसाच
नराणां उद्यमेषु सकलेषु नितांतं सर्वकालमभयोगमुपैति ३० वसंतराजशाकुनेसदागमोऽथशो
भनेनमेत्तसत्प्रकोनुकेड्तिहि तं हि शाकुनं इति प्रथमो वर्गः वर्गाभिधानान्यथवर्गसंख्यां वर्गे
षु मत्त्प्रमितिक्रमेणव्याख्यातं समस्तामपि संख्यामभिन्नां च समेहि शाकुनशास्त्रमुख्ये १ आद्यो वर्गः
शाकुनस्य प्रतिष्ठासंज्ञो हि ज्ञः त्रिंशता कीर्तितो ऽष्टः शास्त्रस्यावतारमहार्थो द्वितीयो वृत्तान्वितस्तु दशोत्री
णि तत्र २ त्रिंशत्सद्याभ्यर्चनं नाम घोषे वृत्तानि भावीतिस्तृतीयवर्गो वर्गश्चतुर्थस्त्विह मिश्रकाख्यो
भावीक्रमात्स प्रतिहात्त संख्यः ३ श्रुभाश्रुभे पंचम एक एष वर्गो वृत्तानि भावीन्यथ षोडशेह नेरंगिताख्ये
स्वल्पवृत्त वर्गे वृत्तानि पंचाशदुदाहृतानि ४ सविस्तरं वृत्तशतैस्त्रिभिः श्यामात्तते सप्तममत्र भा
वी वर्गोऽष्टमस्त्वष्टौ विचारसत्तः पंचाशताभाव्यथसप्तभिश्च ५ वर्गश्चपश्चीयविचारसत्तः संयं चत
त्रोनवमोत्रभावी वहिर्दिशति: खंजनशाकुनाख्ये वृत्तानि वर्गोदशमेतथेह ६ एकादशोपत्तुक
गोपिकायाहृतं तदेशैकादशहत्तमेव एकाधिकाशीतिपुतंशतं च तत्रादशो काकरुतं प्रदिष्टं ७
त्रयोदशोपिंगलिकारुतं तु भवि ष्यहोहत्त शतेतथोंति पंचाशता चैव चतुर्दशानां वर्गोत्र भाविस

४ के महानुभावैर्निजनामसंज्ञैः १३ तेनैव रूपेण ततः क्रमेण एजोविद्ध्याज्ज्वलनस्य मध्ये धनुर्धरीवा
पसविंशल्लानां कौलेयकस्याथ ततः शिवायाः १४ गुरूपदेशान्मनमवाप्य मंत्रं शतं जपेन्नस्य कृताव
धानं होमं दशांशेनच मंत्रज्ञाप्यानलतो विधेयो मधुनाससिद्धिः १५ ध्यानं विद्ध्याद्यथ वक्ष्यमाणरू
णं दुर्गां यमालादिकानां सिद्धांतियेनार्चनजाप्यहोमध्यानेक्तता तस्यानरस्य देवाः १६ ज्ञानहृद्ये क
मंकितं करं पुस्तकं चचित्तहितं तथावरां विभुतां हि मंदुकुंददीधितिं पंकजासनां स्मरेत्स्मरस्वतीं
१७ चंद्रपुटात्सन्नमजांभुजंगं भुजंगं रत्नाभरणाभिरामं हिरण्यरोचिः स्वचितान्तरिद्वं तां स्मरेद्वा
पसमर्चयित्वा १८ शिवाभिधि रूढीनकपालहस्तां शूलापधांम्बरमितितां मयाष्टिं उलूकचिह्नं
नरमुंडमालां निर्मांसदेहां रुधिरां पिबंतीं १९ श्मशानवासाच्चरितस्फुरत्काकां करोद्धपंचाचैनन
यं गवह्नां विभीतकस्याथ मतां भीमरूपां चंडीं स्मरन्त्यां कालिकां प्रपद्यः २० पुगलोगदायुध सर्व
विधानमत्तोम महोदरः कुंडलवान्किरीटी ध्यानं समर्पयच्चो विविधवल्गैर्ध्येयात्ज्ञात्वां वैश्रवणोनरेण
२१ सुधोमुखी घोररवा निरोद्धा ज्वालाकरालं वदनं वहंती। स्तनंधयैः सप्तभिरंस्तुवेता शिवांशि स्म

षितिष्ठतीह ४ नदेवताधिप्यमंतरेण तिष्ठंति केचित्पक्षवलिंलोभिनः स्विकानते कशाकुनि
कैनघातान् अर्हंति दैव्यत्वदधिष्ठितास्ते ५ हे मानिन्व्वरोध्याल्लब्धदैवकानिते भ्रांत्वशाक्का
भियमानिशुक्त्वा श्रावत्स्ये येत्वं च भिरेवतद्वैः ज्ञानंतिपुंसां शाकुनांतरात्मि ६ यो बुध्यते यो
ऽत्ति च यव श्रेदेशे यत्रानुरागेन भवेणवास्यात् न तायवाशाकुनं कोविदेन भक्तेन शकुनाशकु
नो विनीयः ७ स तंविदध्याद्बहुलसत्कंथा पृथ्वीस्त्वं मंडलकंविमुद्रे यो राशिकं मन्त्रेकपरिनि
तायाः संरक्षयेतो गोमयवंतरिलात् ८ प्रक्षत्तनो लादेहलानायांधार्या पाश्चविशेषतः रोगार्णानवत्
तायानगोमयमाहरेत् ९ तस्मिन्विचित्रं वितनं विदध्यात्पिष्टान्नकेनाष्टदलं सरोजं पत्राविशि
ष्टेमस्त्तत्पृपिष्टेवेत्तितरैः कुंकुमचंदनाद्यैः १० पीतः सुरेशः कपिलो हुताशनः कृष्णोयमः श्या
म वपुश्चरक्षः शुक्लः प्रचेता हरितः समीरः श्वेतोधरैर्नैश्रोधवलो महेशः ११ एवंविधाः पञ्च
लोदेसु क्रमेणदिक्षुष्ठ लोकपालाः आवाहयेत्वाक्यानुमतेन पुंसां महाहरजाविधिनाद्वे
नीयाः १२ अर्घासनालेवनपुष्पधूपैः नैवेद्यदीनानृत्तदक्षिणाभिः ॐकारपूर्वेर्नमेनमोचय

पेक्षमेफलपाकमन्यथा २१ वसंतराजशाकुनेसदागमार्थशोभने समस्तसत्वकौतुकेविचारितो
ऽथमेविधिः इतिश्रीतीयोवर्गः संप्रतिमिश्रीताशकुनविचारश्चात्तरःशकुनागमसारः क्रियतेसाधि
ष्टशाके येनस्यादधिकारीहृदयगतेन १ सार्थप्रधानंशिबिरंनरेशंतत्वमात्मकादैनगरंचदेशं वि
धायपोत्रात्वा[illegible]कांक्षसाम्यंनिर्दिश्यपश्येच्छकुनान्यभिज्ञः २ एकत्रसार्थेव्रजतांबहूनां यो
यादृशंपश्यतिदैवयोगात् श्यामादिकानांसकुनंसताद्दक् फलंनरोविंदतिनिर्विकल्पं ३ तु
ल्येपिजातेशकुनेजनानांमालोक्यतेयोत्रफलस्यभेदः सप्राणसंचारकृतोविशेषस्तत्प्राणगत्या
शकुनोगवेष्यः ४ भवेद्दिशायांपरिदूरितायां सर्वोविचारःस शकुनप्रसक्तः स्यात्पिंगलायांपरिदू
रितायांसर्वोपसव्यःशकुनःप्रसक्तः ५ जातेविरुद्धेशकुनेध्वनीनोव्याघुत्यकृत्याकरपादशौचं
श्वासचयावद्धीरतरोरथल्लातिष्टे सपश्येच्छकुनांतराणि ६ आद्येनिषिद्धेशाकुने[illegible]विधा[illegible]प्रा
णःयामानिहत्यषुणस्तुद्वितीये पात्रांप्रकुर्यात्भवनंतदप्रवासीप्रत्यागतोस्मातिकूलेतृतीये ७ क्रोशां
तरेयद्यकदापिनाभिजातेतदातच्छकुनंफलाय क्रोशात्परंतुनिःफलमाहुः रत्नकोचिच्चिरंत्व

वाद्यत्वनुचिंतनीया २२ यः शाकुनज्ञानमनिर्दिश्यैवादमभ्यर्च्यनीतः ॐ शाकुनेशाय तं पूजयेत्तत्र भक्त
या मार्गमाचार्यवर्यं पादितो विंतेहि २३ कृतांजलिर्मुनिनिविष्टज्ञानमर्थं प्रलप्य त्रिदेशाधिपादी
न् यथावदभ्यर्च्चनतोषितायपूजांसमस्तां गुरवे प्रदद्यात् २४ भोजयेद्यागऽन्यथावसेः अद्यावक
तिपयाः कुमारिकाः आत्मनापि विदधीत भोजनं तत्कुलस्वजनबंधुभिः सह २५ ततोरजन्यामस्मदीयं
मंत्रध्यात्वायसर्वोन्निधिनोदितेन विचार्यकार्यं मनसासमस्तं स्वपीत भूमौ विजनेबुद्धस्यः २६ त
तःप्रयत्नादधिवासितस्य वाक्किन्नियासः शाकुनस्यपस्य प्रातः प्रदेशं समुपेत्य तस्य चेष्टाभिरूहेत
सुधीस्वकार्यं २७ यदाशुचिः शाकुनशास्त्रमेतदभ्यर्च्यायत्नादधिवास्यतस्मात् प्रयोजनंस्वं
प्रतिपाद्यवासे हविष्यभोजीविजनेशयीत २८ प्रातः प्रपृच्छ्यार्थं निवेद्यकार्यं विमोच्य विस्तोवि
तवत्रपंक्तौ बालस्यवाक्याद्ययवाकुमार्याः प्रश्नेपदेस्त्रयमात्रिकेका २९ ध्येयतयः न्कोप्सि
दृश्यवंडितादिगः श्लोकत्ततत्तत्रविमृश्यमाने समाप्य मोवालतयाहृगर्यसादृकसकार्यस्यवि
भावनीयः ३० अचैनं विदधतां यथोचितं प्रातरेशाकुनदेवतानरतां तेनजल्पति नसोवरप्रदः पू

माद्वे पुंडे नृसत्त्वे तथा नकूल्यात् दिक्कालतिथ्यादिकं हंसचारैर्वलावलं प्रागमं तावरीक्ष्यं ।
१९ आप्योविहंगामृगतश्चवाहो दिवाचरो निशि दिवाचरोपि बृथाध्वांतस्थितो निशाकालही
नाश्चिरं भवेत् पत्रति देशभीसे २० कूटपूरकमयूरपुंडिन्याहिंसनादगजवृंजुलिकाश्च छिकरः
सहकवाकुरीतीमान् एवं तोधिकबलान्कथयंति २१ हारीतकाककर्दलैकपोतक्रौंकोल्ल
6 कत्तत्थाविंगालिकाश्रृगालो क्रारखाक्रोशनरोदनानि भवंतिनित्यं चलवंत्पवाच्यौ २२ उ
क्रोशगोक्रौंचविडालहंसाः कपिंजलो लामसिकाशशाश्च वादीचगीतोत्सवनत्यहासाव
लं प्रतीच्यामधिकं वहंति २४ एकोनिहन्नाविनरः प्रवृत्तो पात्रोविसदृशकुनरुयंतत् माघा
नवोपोवलवान्भवेद्या प्रदीप्तप्रांताद्दिनि स्यणेन २५ दग्धादिगुक्तादिननाथमुक्ता विवस्वदा
प्ताभवति प्रदीप्ताः साध्रमितायांसवितांप्रयाता शेषादिगांत्ताः किलपंचशांताः २६ दग्धादि
गै शीघुलितादिगैंद्रीधूमान्वीताच्चानलदिक्प्रभाते प्रत्येकमेवं प्रहराष्टकेन भुंक्ते दिशोष्टोस
विताक्रमेण २७ दग्धेषुदग्धं ज्वलति ज्वलत्सु फलं ज्वलिष्यत्वथ धूमितेषु दिशांविभागे बुधि
भज्यजाते कार्यो घतानांशकुनेसदैव २८ ऋत्तेण कालेन समीरणेन तिथ्यादिनेशेन चदेव

त्यफलं वदंति ८ रक्ताम्रविंचूघनमत्यपञ्चद्धिं सिद्धिं तथारोग्यमनिष्टनाशं समानिता यच्छति येन तस्मा
न्नो छत्रश्यामापाच्छकुनं चिह्नं ९ आधं प्रयत्नं शकुने विदध्यात्सिद्धिस्तया तत्र यतो नराणां कृते
प्रवासे शकुनो विरुद्धो यस्मिन्नभवेत्तत्र दिने न गच्छेत् १० समीपमत्र रचिरेण सिद्धिश्चिरेण दूरे श
कुनैः प्रजातेस्वस्थानसंस्थैर्वलिभिः स्वकाले जातेः फलं सम्यगसंम्यगन्यैः ११ प्रवेशिकास्याप्र
यमं ततस्तु प्रस्थानशंसी यदि तन्नराणां सुखेन हि सिद्धिः कथिता प्रवासे व्यत्यासभावा नगरप्रवे
शे १२ नगराणिकमेणि च प्रवेशे शुल्कगृहे नष्टविलोकने वा व्याधौ च नष्टशरणे भयादौ शत्रुः प्र
याणाद्विपरीतभावः १३ वामापसव्यो शकुनो प्रशस्तो यातुः पुरः पृष्ठगतावशस्तौ पानुर्विनाशप्रति
पादनार्थौ क्रियाप्रदेशा परिवाभिधानो १४ नित्यं न मत्यं मलिम्लुचिभिमंगेयामे घटयांदिवसनिशीथे
अहर्निशं वापि पतत्रिणोये चरंति ते लोकत एव लक्ष्माः १५ नपुंसकस्त्रीपुरुषा विहंगा य यथोत्तरं
स्युर्वलिनः समस्ताः तेषां च भेदं स्वपलक्षणाय श्लोकाविमौ प्राक्तनिकाः पठंति १६ पीनोन्नतविक्र
टांसा पृथुग्रीवाः सुवक्षसः स्वल्पगंभीरविरुताः पुमांसः स्थिरविक्रमाः १७ तनुग्रीवाः कृशस्कं
धा स्त्रीमाग्यपदविक्रमाः प्रसन्नमृदुभाषिण्यः स्त्रियो नानात्वं पुंसकं १८ ज्ञातितास्वरस्थानवलप्र

तुंगानि शुभावहानि नीचेषु मध्यास्त्वशुभदानि दानीदेशप्रभेदान्त्रिति पादयामः ३९ शुचिः सतोयाति
शदा मनोज्ञाः सगोमयास्सस्यवतीच भूमिः छायान्विता शाद्वलमेव माद्या भवंतीन विशुभाप्रदेशा
: ४० नरकशल्लोचितिशृंगपूयाः शवः खरः सैरिभस्तूकरोष्ट्रा वल्मीकशष्कोत्पतितद्रुमाद्या नोच्चेषुदेशे
षु भवंति शस्ताः ४१ अंगारभस्मोपलवल्कपंक गर्त्तागुहाकेशानुबास्थिविष्टाः छत्राकराः कर्परकोट
राद्यांनं नीचदेशाः शुभदा भवंति ४२ सप्ताहमासायनहायनानां तेषां मंपुरं देशमवन्स्य धीशं एकत्रदेशे
रटति प्रदीप्तो निहंत्यपूर्वं शकुनः क्रमेण ४३ सर्वे पिदुर्भिक्षहता भवंति स्वजातिमांसानि समाहरंतः
मार्जारमाशुरपुरो मत्स्यो मीनं च पंचत्वप्रविहाय सैंपसत्वान् ४४ देशस्य नाशं परयोनि पानात्कु
र्वंति नरख्वरौ विहायसर्वे यथा चास्थि त्वचिम्झत्पादन्यं तदुत्याततया वदंति ४५ नीडमसको नरमांस
लब्धो भीतः प्रमत्तः क्षुधितोरुगार्त्तः तथा नवालोनरमंतरेण ग्रासोननघंतरितस्तथा पं ४६ श्व
मार्जारखराः वराहाः शशो मृगो गोधा शिशिरे च झल्लीकाः हेमंतकाले महिषद्वसिंह विलेशयद्वी
पिशृङ्गवंगाः ४७ स्यातां तु ग्रीष्मकाककपि कौ वसंते द्वथा वराहश्वद्वीकोनमये स्फः श्रावणे वारण
चातकाद्याः मृगस्त्वाट्टिकी गोक्रोंचानि भाद्रनीते ४८ श्वान्भीलखरजंतरदीनामिवृंकं लघुमेरवा

दीप्तः क्रियाप्रदीप्तः पुनराश्रयेन स्थानेन गत्या रुतचेष्टिताभ्यां २९ एवं प्रशान्तो विदशप्रकारो निहत्य
ऐणेयः शकुनो नराणां फलानि ज्ञातैः शाकुनैः प्रदीप्तैः स्फुटानि तानि प्रतिपादयामः ३० तिष्यासमीरणा
तथा स्वविज्ञानदानचेष्टागतिभिश्च प्रदीप्तः धनस्य से न्यस्य च लाभयोश्च क्रमेण वेश्मक्रमतो भयाय श
यं ज्ञाते प्रदीप्ते शकुने नराणां स्याद्भूमिलाभो दिशि विद्वलान्नैः श्रोत्रिलिंगिता यां दिशि जीवनाशः संता
पशोको दिशि धूमितायां ३२ संध्याद्वये शस्त्रभयं प्रदीप्ता ज्वालाद्भयं मेघनिनाददीप्ता उपक्रमेवा
शिघ्रपांग भस्मदीप्ता जनानां संजनयंति भीतिं ३३ बंधः कपाले मरणं चितायां मज्जेऽस्थि भयं कंटकि
तेकलिः स्यात् दुःखं भवेद्भस्मनि याप्रसिद्धिः साधैराम्लरसैर्निमित्तैः प्रदीप्तैः ३४ स्वरप्रदीप्तः कलहं
ब्रवीमिति प्रदेशदीप्तः शकुनस्तु युद्धं ब्रवीति यात्रां निजदेशभंगं स्वदेशे सन्धिं कथयंति यातां ३५
एवं प्रकाराः शकुना जनानां शांताः पुनर्वैश्य कलाभवंति संमन्त्रयंतो शनमिष्टसिद्धिं कुर्वंत्य सि
द्धिं पुनरत्र दीप्ताः ३६ रत्नं फलं खादति यः स सौम्यो रौद्रः पुरीषामिषकादको वा प्रशांतदीप्तं विधा
दधाति कार्यं भक्ष्यानाशनोक्तादुभयप्रकारः ३७ प्रासादहर्म्यं विस्र मन्दिराणि स्तंभस्तंभतरंगशाला
अग्न्यगेहं च गजाश्व वृक्षं स्त्रीरं द्रुमाद्यालकतोरणानि ३८ एवं प्रकाराणि मनोहराणि स्थानानि

८ उदीच्यांद्विजसाधुगावः ५८ प्रवर्तकोयोगमनस्यपूर्वंसत्यवच्छान्यतिषेधकश्चेत् मत्स्यंरिपुं
घ्योऽमध्वंस्रजंच गंतुस्तदन्यांश्च करोत्यनर्थान् ५९ स्वजातिभिःस्यात्समकालजातैः सव्यापसव्यैः
शकुनैः सदैवःसर्वार्थसिद्धिर्नियतंयतस्तान्नाहुर्बुधास्तोरणनामधेयान् ६० चाषभासंसवकचंजुल
कांकाश्च कृकवाकशिखिखंजनमागधाः पोतकौंचककपिंजलकौराः प्येनवीन्निकखरादिवसाटाः
६१ पिंगलाथवल्लिभोजनवैरीछछिकाथसहचर्मवटेनलोमशीशशाकवल्गुलिकाश्चप्राणिनः
8 प्रविचरंतिरजन्यां ६२ मानुषाश्चनकुलाश्चविडालाः श्वागोमहिषमार्जारिश्रृगालाः द्वीपिसर्पवृक
सारसहंसाः शूकराश्चनिशित्वाहिचरंति ६३ मवेदनत्मः प्रथमंततोन्मः स्वरोनुकूलोपिनरस्ययस्य
मस्मोतिनूनंपथितस्कराःस्तयस्मेनतस्माच्छकुनंनिरीक्ष्यं ६४ यामाःकचिद्दिनगलेःकचिद्देशेप्रि
याकाककरायिकाणांशब्दाः प्रशस्ताः शकुनंतुतस्माद्देशोकप्रसिद्धाविपरीतमसीयं ६५ सदावृद्धै
र्योज्ञनमात्रशेषेकल्याणकामैनगरप्रवेशे ग्रामप्रवेशेविचर्गोतहास्ये ओषावदोषेपरिवर्जनीये ६६
वामापसव्याभिमुखीतथान्यापराङ्मुखीचोर्द्ध मधोमुखीचसव्यापसव्याद्यीनिर्व्यनेद्वै निवेदिताष्टौ
गतयश्चपृष्ठे ६७ जातोदयेदीप्तककुप्विभागेप्रशांतदिग्जेनकृतानुनादः श्वजंजिशंकाशकुनोविर ८
प्रनष्टं

रुत्वा निंदनीयनिनदाः क्रमशाद्वाधर्यां नयूणां मुदिताः प्रकृतास्त्र ४९ यद्यदंगामिह दक्षिणं च चेष्टो
दक्षिणां स्यशांतिकार्यविधाने तस्य तस्य शकुनः सहकारी दुःखकृद्भवति तद्विपरीतः ५० तूयामा
शिवा पिंगलिका मयुरा पद्मी रलाम्र करिकान्त्रक्षेम सुंदुंदरी चापि भूभायवामा पुन्नामधेयाः प्र
कुनाश्च सर्वे ५१ श्रीकंठ वांछकाररतस्वांगाः श्रीकर्णचाषो भसकोमयूरः श्येनः समं पिप्प
कपापुरशस्ता स्त्रीनामधेयाश्च पि दक्षिणेन ५२ क्ष्वेडास्त्रवास्फोटित गीतवाद्य पुण्याहशंखा
ध्ययनांबु कुंभाः वामे नृपुंसः कथयंति भद्रं श्रीयस्कुमारी दक्षिणास्त्रवाचः ५३ खंजनो नकु
लाः शिखि चाषो कीर्तने तमसस्तो देवदर्शी जाहको स्रिपाशशूकरगोधा कीर्तनेन नतु दृष्ट
हताभ्यां ५४ अर्धमद्य कपिदर्शन शब्दौ सिद्धिदौ न च सिकौतुकेन मेष दक्षिणे नगमनं विद
माताम् सोमनेन नकुलपन्नि मृगा गा ५५ पुरान्त्रिका छिक्कार कूटपूराः पूर्वदक्षिणेना हिमवंति श
स्ताः दिवावनेसाने नकुलं च चाषं वामेन यांतं मृगुतह शस्तं ५६ सर्वात्मभेदं छिविल्ला विवामा
वामेन यांतो मदिताः प्रशस्ताः सर्वेय जलाचीनर वैपरीत्याद्वसमस्त प्राकुनं प्रशस्तं ५७ प्राच्यां
प्रशांतो हयपञ्जकवतो शास्तो नयां कंवाप्रवावयाच्यां प्रातेन कन्यादधिनी प्रनी चांप्रास्ता

८ स्यपंचाशदिवंप्रदिष्टा शुभेषु कार्येष्वशुभेषु चैव कार्योद्यतानांशुभदासदैव ६ एतानि दृष्ट्वाशुभदर्शि
तानि कुर्वीत हृष्टः यदि दृष्टिगोचरा नाशक्तितो कर्तुमभावहानि स्पृष्टानि वामे न शुभानि संति ७
गंधारवक्राद्वृषभत्तश्चान्ये स्वरे सुगंभीरमनोरमाद्ये वादित्रवेदध्वनि गीतनृत्यमित्यादिप्रशस्तं किल
यन्न रोदं ८ आदावरिक्तं कलशं जलाद्यैर्यदि ब्रजेत्कोपि सहायवोन पूर्णः समस्मादपनिवर्तनेसौ
वंध्याकृतार्थः यदि कस्तथैव ९ अंगारभस्मेंधन रज्जु पंक विण्याककार्पासतिलास्थिकेशाः कृष्णा
यसावस्वल कृष्णधान्य पाषाणविष्टा भुजगौषधानि १० तैलं गुडं चर्मवसा विभिन्नं रिक्तं च भांडं ल
९ वणं तृणं च तक्रार्गलाभ्रंश्वलक्षणिवांताः कार्येषु चित्रं प्रदिशंति नशस्ताः ११ स्वयादपा स्खलने
दशानां शंगः छिन्नपत्र पलायनं च द्वाराभिघातध्वजछत्रपाता प्रस्थानविघ्नं कथयंति लोके १२ मार्जार
युद्धारवदर्शनानि कलिः कुटुंबस्य परस्परेण विघ्नस्य कालं कथयंति सर्वं गंतुः प्रयाणे प्रतिषेधनाय
१३ दृष्टे शवे रोदनशब्दहीने महार्थसिद्धिः कथितो ग्रमेषु गृहप्रवेशे तु शवस्य दृष्ट्वा शवत्वेन गंतुर्दीर्घामय
वाददाति १४ गंतुर्यमावर्त्तेयत्नानराणां मंत्रजलं चेस्रविशस्य कस्मात् भवेत्तदाभीप्सितभोज्यलाभो यः
कौतुकी तेन निरीक्ष्यमेतत् १५ उत्थितं ऊढितितैर्दंतधावनं सन्मुखं पततिय त्र वासरे भोजनं भव ८

ध्यान्तिः संशयं निःफलतां प्रयाति प्रशांतदिग्जो विहितो नु नादो यदा भवेद्दीप्तदिगुच्छितेन श्रेयस्तदा
नीशाकुनः प्रदर्शः प्रयाति वैफल्यमवश्यमेव ६९ पंचयाति शाकुनानि देहिनां उत्तरोत्तरकृतोदयानि
चेत् एवमेवमभिवाद्य निश्चितं तद्ददाति शाकुनोत्तिमः फलं ७० भरयात्रा भगाः समाकुलास्तत्र
कालविहितारयास्तु ये ते भवंति परदेशयायिनां देहिनां मरणकारिणो ध्रुवं ७१ श्रीमित्रकसप्रति
नावमिमां यो निर्मलधीरधिरोहति सद्यः शाकुनसागरपारं विद्यास्तो ध्याकुलता भवतीह न तस्य ७२
वसंतराजः शाकुने सदा माथशोभने समस्तसत्वकौतुके विचारितं विमिश्रकं ७३ इति तृतीयो वर्गः
यत्नतः स्वीत मया यत्न निर्मितं मंगलं यदुभयात्मकं भवेत् सुप्रयत्नविहितं तु मंगलं तत्समस्तमुपदिश्य
ते धुना १ कीर्तनाच्छ्रवणतो विलोकनाज्जायते समधिकं यथोत्तरं मंगलाय दधिचंदनादिकं स्यात्प्रया
स गमनप्रवेशयोः २ दध्यान्नदूर्वान्नतपूर्णकुंभाः सिद्धान्नसिद्धार्थकचंदनानि आदर्शशंखामिषमी
न मत्स्या रोगरोचना गोमय गोमयानि ३ गीर्वासुवीणा फलमर्ध्यपीठ पुष्पाञ्जनालंकरणायुधानि
तांबूलयानासनवद्ध्यमानध्वजातपत्रव्यजनांवराणि ४ स्प्रोज्ज्वलं गोरसमद्रवह्नि गजाजवाघांकुश
चामरारिति रत्नानिचामीकररौप्यताम्रवद्रेकपद्मोषधयः सुमश्च ५ वनस्पतिर्नूतनशाकमेवं मांग

८

१० स्तः सर्वतमीहितसिद्धिरवश्यं तस्य नरस्य भवत्यचिरेण ९ वसंतराजशाकुनेन रंगितेह विचारणा ॥
आलोकनप्रकरणं प्रथमं आभीष्टदुष्टार्थफलं नराणां मुक्तं समालोकनमत्र सम्यक् आलोचयामो
यथा विनिश्चितार्थां मुपश्रुतिं कार्यविनिश्चयाय १ गच्छंतिश्रेपुरतस्तथैहि यांगिद्दश्रीकेन विदुच्यमा
ने सर्वाशिषश्चातिशयेन तेभ्यः श्रिन्नस्यनुष्ठयथं जयाय पुंसां २ सिद्धो विराजन्नहिं घं घिभिंघिवेला
दयः शाग्वघोघताना या समागच्छतथैव माघाः प्रयोजनारंभनिवारणार्थाः ३ स्थैर्यं स्थिरा था
कुमनेन तस्थौ वाक्यानुवृत्तिं विनिवर्त्तनार्थात् लाभं जयं भद्रमभंगलं वा बुध्येत तत्संप्रतिपादनार्थात्
४ लोकप्रसृष्टे विजने च मार्गे तिस्रः स्तरम्यः सहिताः कुमार्यो स्वंदीपनैवेद्यविलेपनाद्यैर्गणाधि
नाथं विधिनार्चयेयुः ५ ततोऽन्नमानेकुडवादिकं यन्नदत्तैः स्ताः परिपूरयेयुः ओं चंडिकायै न
मः इत्यनेन मंत्रेण संमंत्र्य च सप्तवारान् ६ संमार्जनीकां तु कृत्वा यथेष्टे विनायकं तत्र निवेशयेयुः
ततो व्रजेयुर्गणनायकं तं त्रियो गृही त्वारजंकालयांतं ७ अग्रेच तस्यात्रतमष्टिमात्रं परिह्वि
येयुः शुचि [illegible] भिमागे प्रयोजनं भाविविभाव्यरक्ष्मीमाकर्णयेत् [illegible] तेजकोदिशानि ८ इरितं रज
कगेह यदि तायन्तरेण वचमं स्त्रियाप्यवानदूचत्य वितथं प्रयोजनं भाविनी ति कथयंति सूरयः ९ १०

तिलत्रयं धत्ते संख्यातमभाषितमिदं हि नान्यथा १९ वसंतराजप्रोक्तेन सदा गमार्थलोभनेन समस्तसत्वको
नुके विचारितेषु भाष्यते इति पंचमो वर्गः अथातिथिवर्गोऽपि चिह्नेषु तावत्प्रधानभावाच्छकुनेन राजा नैमि
त्तिको यदुक्तिभावभावं फलं भुवि भासो मनयो बुवीति १ नरो मित्र्यः सितवस्त्रमाल्यो यावच्चप्रशस्तो मधु
रां च न त्यजन् एवं विधायो विदधिप्रया तेषु वेश्याकाले च करोति सिद्धिं २ यमनुविकेशाहतमान
नको धिष्ण्यं गनमोऽत्यजरोगलद्रिधाः रजस्वलागर्भवतीकरूपामलान्वितोन्मत्तजटाधराश्च ३
दीनदिवान्धकुशविकृताः केशाः क्रमेलकास्थाः खरमेरिमस्थाश्रमानिता क्रंदनपुंसकाद्याः दुःखावहः
सर्वसमीहितेषु ४ युगलं पृथ्वीपतिर्ब्राह्मणहर्षयुक्तो वेश्या कुमारी सहृदयं सुवेशाः नार्यो नराश्चाम्बर
काधिरूढाः शुभायहृष्टाः सकलोद्यमेषु ५ कृष्णांबराः कृष्णविलेपनाः कृष्णांसजं मूर्द्धनि धारयं
ती दृष्टा प्रहृष्टायदि गौरवर्णा नारी नरैः स्यात्तदभीष्टसिद्धिः रक्तोऽथवा यदि रक्तवर्णः नारी नरैः स्तादिपदे
भवंति ६ श्वेतांबरा श्वेतविलेपनाश्च माल्यं सितां मूर्द्धनि धारयंती दृष्टा प्रहृष्टा यदि गौरवर्णा नारी नरैः
स्यात्तदभीष्टसिद्धिः ७ धृतातपत्रः शुचि भव्य वासाः पुष्पार्चितश्चंदनचर्चितांगः स्निग्धाच युक्ताः कृत
भोजनो वा विप्रः यदि नयतिसर्वसिद्धिं ८ अथवाप्यन्यतिथिविसर्गे विप्राः [illegible] कोप्यथवा यावत्कालह

११ स्यसर्वत्रचदसर्वकालं हुतं न कार्यं क्वचिदेव शस्तं जाते हुते तेन न किंचिदेव कुर्यान्न हुतं प्राणहरं गवां
ना २ निषेधमन्ये हुणादह्निलोचवधनहर्त्यंदृशिगाकर्णदेशी नत्वष्टभागे कुलत्तेरिहाद्रिं हुते ककाष्ठां भु
भमाददाति ३ भोगायचामश्वगणस्य पृष्ठे कर्तेंचवाभेकथि तंजयाय सर्वार्थलाभाय चवामनेत्रे।
जातं हुतं स्यात्कुमतोऽष्टधैवं ४ क्रमान्निषेधं गमनस्य विघ्नं कलिं तमन्द्रिं हुधमृत्युरोगं करोतिरो
11 गहृयमर्थलाभं दिशादिदिहुहुतमृतं तसत् ५ प्राग्यत्पुंसः परतो परस्मात्पुनः पुनर्वा तत एवजा
तं द्वन्द्वापि शीर्षो वा कफसो हधादाजातं हुतं कोपि वदंत्य सत्यं ६ आद्यंतयोर्नस्वपने प्रशस्तं हुतं
प्रसंशंति नभोः गनादौ भवेत्कथंचिद्यदिभोजनांते भवेत्तदन्येहनि भोज्यलाभः ७ आदौ हुतं चेच्छ
कुनैस्ततः किं पश्चात्हुतं चेच्छकुनैस्ततः किं जातानजातांश्छकुनान्निहंति हुतं हुताशो नास्ति
नसंशयोत्र ८ प्रयोजनेयत्रकृते विजातं हुतं तदागात हि निहंत्यवश्यं कार्योत्सुके नापि मनाक्पृ
तीक्ष्य तस्माद्बुधेर्ज्ञाननविचक्षणेन ९ इति चसंतशाकुनेनरेंगितेहुतप्रकरणं तृतीयं भूमाद्युगा
गस्फुरितस्य समस्य कृ प्रत्येकमधमध्यमउत्तमफलप्रमादं सर्वस्यपात्रचरतः स्वदेहादुत्पद्यते कर्मविपाक
तवित् १ मूर्ध्नीस्फुरत्या पृथिवीव्यवाप्तिः स्थानस्य वृद्धिर्भ्रूललाटदेशे भ्रूघ्राणमध्ये प्रियसंगम ११

अत्रैव कार्ये पुनरेव मन्ये दंतिनस्त्वात्मनमानभांडे भांडांतरस्योपरि सन्निदध्युः १० विन्यस्य तस्योपरि भाजने
नीच तिस्रः कुमारीसहितास्तरुण्यः तत्सर्वमादाय जने प्रसुप्ते चांडालगेहांतिकमाश्रयेयुः ११ पूर्वोदिने
तत्र विधिं विधाय दत्तावधानाः शृणुयुस्ततस्ताः चांडालगेहे यदि कोपि किंचिद्ब्रवीति कार्ये वितथावा
धार्यं १२ प्रदोषकाले यदि वा प्रभाते लोके क्वचित्किंचन भाषणेपि उपश्रुतिः कार्यसमुद्यमेन सा
एवं त्रिकी सा परिभावनीया १३ बद्धाल्लकेनोक्तवमचोदिनेन तस्यादसत्यं न युगांतरेपि उपश्रुतेनान्य
दिहास्ति किंचित्सत्यं सुबोधं शकुनं जनानां १४ वदंति वामं हरदिंतप्रशस्तं मदृष्टदेहापदि रोदितास्या
न्निंद्यवामं यदि पि सर्वकामान् शुभं विधत्ते हरदिंतरजन्यां १५ मृत्युं लतानां हरदिंतनदृष्टे त्वाम भ
येत्र निवर्ततेन मृत्युः त्वपाश्रेहरदितेन गंतुः सिद्धिं विधत्ते हरदिंतरिपुणां १६ उष्ट्रं भवेद्रोदनमुष्ट्रभा
रोभवं भवेद्धि विभागकृत्ये नैरृत्यकोणे रणमार्गरोधो वायव्यकोणे हरदिंतमस्ये १७ दृष्टाग्र
योदहिणावामयोश्च सिद्धिः सदा तोरणतोदनेषु शुभोपि समप्रवादिरोदनाद्यो ह्यानो विभाव्य मनुनः
तथापि १८ इति वसंतराजशाकुने उपश्रुतिप्रकरणं द्वितीयं अथ स्तुतानां शाकुनं क्रमेण महाप्र
भावं परिभावयामः अस्यंति यस्मात् शकुनाः समस्ताः समाधिनाथादिवचन्यसत्वा १ सर्व

१२ भूपतिस्तस्य प्रतिदिनं ज्ञातसुखोतिशयस्य १२ त्यक्तदक्षिणपथेसदागतामज्ञतापथेनयं कज्जाक
र स्वेच्छयाप्रसर्प्यति पुसर्पं तोसिध्यतिस्तरणंदयेदितं ध्रुवं १३ लोकशाकुनमिदमतिशास्त्रं
शास्त्रोभ्यसितुं यदिनसमस्तं तज्ज्ञातान् नरेंगितमात्रेतेनमयेन्द्रपुकार्थ्यंपात्रं १४ इति वसंतरा
शाकुने नरेंगिते स्फुरितप्रकरणं चतुर्थं आद्यप्रकरणेप्रोक्तं यत्तेनेयन्त्रिरीक्षणं उपक्रुतो द्विती
12 येचतज्ज्ञात्वाष्टादशैव तु १ इतमुक्तं तृतीयेचयत्तेनेवभिरेवच चतुर्दशभिराख्यातं चतुर्थे स्फुरितं
टतथा २ एवं प्रकारणान्यत्रचत्वार्यैवनरेंगितेसमस्तेनचयत्तानां पंचाशत्परिकीर्तिता ३ इति
वसंतराजशाकुने सदागतमार्थसाधने समस्तसत्यकौतुके विचारितं नरेंगितं ४ इति षष्टो वर्गः
यतोविलोशाकुनशास्त्रविज्ञैः श्यामोदिता सर्वचिह्नगमानां प्रधानमस्ता पृथ मंत्र यत्ना तेनाभि
दध्मः शाकुनानि तस्याः १ तत्रादौ चदधिवासनेविधिः कथ्यते यद् अधिवासने कृते तो बमेति शाकु
नाधिदेवतानेतनसा भवति सत्यवादिनी २ निर्जनाः स्थानगाश्च वर्जिताः सर्वतस्त्र निरुपद्रवाः स
दानाति मृत्रितत्त पोतकी पुगाशास्यतेशाकुनदर्शनेवनि ३ एकपद्विपुगमनिरूपितं छिन्नकं
टकविशुष्कपादयं दृष्टसत्वमनमनोरमं न रोमनि भागमिहसर्वदात्यजेत् ४ स्निग्धपत्रपुष्प १२

स्यान्नासाग्निमध्ये च सहायलाभः २ दृगंतमध्यास्फुरणे धनं पत्नी त्कंठतास्यास्फुरणे दृगायोर्दृशो
धः स्फुरणे रोगस्याश्रियपञ्जतिः प्रस्फुरिते च कर्णे ३ कोपित्संमर्द्दिः स्फुरिते च गंडे घ्राणे तु सौरभ्य
श्रुदेहे भवेत्तं भोज्यं चैसंगावधरोष्ठयोश्चस्कंधे गले भोगाचिह्नद्विलाभो ४ स्पंदो भुजस्य च सुसमा
गमाय स्पदः करांगेऽद्रुविलाभश्लिहेतुः स्पंदश्च ५ वक्षस्य पतज्ज्यायस्पंदो जयायोरसिमानयानां ६
पार्श्वप्रकंपे युवतिप्रमोदः स्तनप्रकंपे विभवस्य लाभः कटिप्रकंपे तु बलप्रमोदो नाभिप्रकंपे
निजदेशनाशः ६ धनं धिंत्रवृभवे प्रकंपे दुःखं त्वनंत्तं हृदयप्रकंपे स्फिक्यायुकंपे पि च वाहना
प्तिर्वरांगकंपे वरयोषिदाप्तिः ७ मुष्केत्प्रकंपे तनयस्य जन्म वस्तौ सकंपे युवतिप्रहृद्धिं दोषःप्रकं
पे पुनरस्य वै उर्वोः पुरास्यास्सुसहायलाभः ८ स्याज्जानुकंपे त्वचिरेण संधिर्जंघाप्रकंपे पि
च लाभनाशः स्यान्नाशिरह्ळे चरणस्य कंपे पादांसलाभोंऽफ्रितलप्रकंपे ९ पुंसां सदा दक्षिणदेहभा
गे स्त्रीणां तु वामावयवे च बुज्ञात स्पंदः फलानि प्रदिशत्यवश्यं निहंति चोक्तां गविपर्ययेण १० यदि
मशकं तिलकं पिटकं वापि व्रणं चिह्नं किमपि कदापि स्फुरति प्रदान्यधितिष्ठति यावत्स्या
त्सर्वोक्तं फलमपि तावत् ११ विंदंचरूपलवनोपिस्थकपवनिनावर्येष्व नरस्पदुःस्वंतावन्तः

लेसरोजे १४ ततोनुलिंपेत्सह लोकपालैः क्रमेण सर्वानपि चंदनेन आच्छाद्य रक्तेन हसवस्त्रयुग्मैः प्र
क्तेन सूत्रेण विचेष्टयेतान् १५ वस्त्रधूपपुष्पान्नतद्धपदीपैः समर्च्य पद्मदक्षिणायाव सर्वान् होमोद
भूतांसेन तन्मंत्रजाप्याह्नतो विधेयो मधुनाससिद्धिः १६ मंत्रप्रतिष्ठार्चनजाप्यहोमेष्वावाहने चैव
निवेद्यनं च एष्टे दिने शंभुविधाय कुर्यात्स्त्रीवोरितं सर्वमुदारचेताः १७ ॐ नमो भगवती पोत
कीक्रम श्वकुनी श्वेतपुच्छिणि पांडुवांयकारिणि पांथोभयजनप्रचारिणि हृद्गलमलतावासि
13 नी सर्वांगसुंदरि देवी दिव्यम् वैसत्यवादिनी आगच्छ आगच्छ मम चिंतितं कार्यं सत्यं ब्रूहि ॐ ह्रीं प्र
ज्ञापतये स्वाहा ज्ञानमुद्रयैकमंकिंतं करं पुस्तकेन चिह्नितं तथापरं बिभ्रती हिमेंदुकुंदद्युति तां
ज्ञासनो स्मरेत्सरस्वती १८ ततो गृहीत्वा वटिकां स्वकार्यं शिलातले तत्र समे विलिख्य विध्य
त्विदं मे भगावद्धं स्वविद्याद्युक्तेति देवैः विनिवेदनीयं १९ ततोर्चयित्वा विलतोरणानि विचेष्ट
येत्पांडुरवस्त्रखैः उदीरयन्मंत्रमथार्जुनस्य नामानि नामानि च शकुनिकापाः २० अर्जुनः फाल्गु
नः पार्थः किरीटी श्वेतवाहनः बीभत्सुः विजयी जिष्णु सव्यसाची धनंजयः २१ इत्यर्जुननामानि
श्यामा वाराही श्वकुनीः कुमारी दुर्गा च देवी चिटिका ततो मा त्वं पोतकी पांडविकात्व मे वत्सक

फलप्रदत्वात्कुमाः श्लिष्टलोकसुखसंचराः समाः सर्वतस्तुहतां मनोरमाः सोऽत्र मासकुनदर्शने
दमाः ५ निवर्तनानीहतत्र चक्रवर्तीप्रयोजनेपंचदशोदितानि सा मत्तदृष्टीमदमास कार्ये व्याकुने
वत्रीणि जनांतराणि ६ चतुर्गुणोऽयात्त्रिभिः क्रमेयं त्रिवर्तनं तत्र समे प्रदेशे श्लिष्टकायादयान्
त्रिकाभिः कार्याणि चत्वार्यथ तोरणानि ७ समित्रयं तत्र निवेश्यानीयं चतुष्कनुर्मो सिद्धिभाग
पुत्र्या वर्षोर्मिविधेयं चतत्तस्त्रनुर्धो निर्लोभ्यवन्यः स्वधियाक्रमेण ८ एवं नरो द्वादशधा विभज्य
कुर्याद्दलं विंशतिधा ततस्ताः पुनर्यथेष्टं विदूप्रविभज्य कार्यं यावद्दिने कालविनिर्णयाय ९ यत्रप्रदे
शे शकुनोऽनुकूलफलाय विज्ञैः कथितः सकालः यत्रप्रदेशे प्रतिकूलवत्स भवेत्सकालः फल
नाशनाय १० यदा निदिनदृष्टगहलानपुद्रिस्तारवलं चेद्गमसोवलं च पुंसां तदाभीप्सितकार्यसि
द्धौ प्रत्यक्षरूपं शकुनं निरीक्ष्यं ११ ह्रीणा चंद्रतिथिर्दुःस्पर्शानिलं दूषितं धरणीकंपनादिकं यदे
वजालदसंकुलांवरं वर्जयेच्छकुनदर्शने दिने १२ स्नातः प्रशांतः कृतदेवकार्यः शुक्लांशुकः क
ल्पितमंगलानि शीः मौनी स्मंशकुनिके नयातां ग्रामेषु निमेत्तोरणपश्चिमांतं १३ शिलाकते
नत्रविधाय हेमा रूपेणापिवेश्यचापुविशेः तिवेशनीयः कपिलोमहर्षिः फलामापुरोवा

१४ भवेन्नृत्करणीयनाशः प्रश्नेप्रदीप्तेननिरीक्षितेचेत्तन्नीभवेन्नृत्करणीयसिद्धिः ३३ वसंतराजशाकुनेपोतकी
रुतेऽधिवासनप्रकरणंप्रथमं शांतदीप्तककुभादिविशेषकथ्यतेयसकिलावमप्रोष दूरूतेभवतिपत्र
मनुष्यसर्वेपशाकुनसंविदश्चष्य १ दग्धादिगौप्रीज्वलितादिगैंद्रीसंधुक्षिताचानलदिक्प्रभातेराज्ञ्यं
तयामार्धममिप्रवर्त्यस्याद्यावदर्द्धं प्रहरोदिनस्य २ ईद्रदशांविषुवतोभवेद्यौरदक्षिणायनदिनेतुशांकरीया
14 यक्षीज्वलतिचोत्तरायणेभस्मधूमसहितेतुयाम्यया ३ अर्धेदिनस्यप्रहरेचशिष्टेयावस्त्रिशायाः प्र
हरार्धमाद्यं स्यात्त्वश्मिनाशारविणाबराढा गम्योमितेधूमितभस्मवत्यौ ४ प्रत्येकमेवंसततंसमेरोः
प्रादक्षिण्याणामनेप्रसर्पन् देवाराजन्योः प्रहराष्टकेनभुंक्ते दिशोऽशैसविताक्रमेण ५ दग्धादिग्गुरुत्वारि
ननाद्यमुक्ताचिवस्वदाप्ताभवतिप्रदीप्ता साधूमितायांसविताप्रतीयाता शेषादिगंताः किलपंचशांताः
६ दग्धाःप्रशांतोद्धतधूमशांतदिशांपदाशीस्थितमंतराले शेषंतदाशायुगलंमिविमिश्रमाहुर्येथासन्न
नफलंफलज्ञाः ७ यस्यांस्थितोर्कस्तदनुक्रमेण दिक्सज्वालिनीधूमवतीतथान्या छायाचजला
कर्दमितायरिची भस्मान्विताङ्गारवतीतथेति ८ उक्तानिनामानिदिशामिमानि फलान्यथासांप्रतिपा
दयामः दिशिज्वलंतांमरणंरणेस्यात्संधुक्षितायांसकलार्थनाशः ९ छायाजलाकर्दमितासुरिक्त १७

स्मिकात्वंसितपक्षीणीच २२ त्वंब्रह्मपत्नीशाकुनैकदेवीधनुर्धरीकोपसमरह्माला प्रत्यन्तरूपाभागवस्य
मोघे नमोस्तुतस्यैकुलस्यैर्थसिद्धिं २३ पुगाले आम्योगात्तुल्यम्बटकेननील्लेयोसौपुमान्यांतुरपुंरूपन्तः
लघ्वीततोधर्मनिभाचनारी तत्वोत्तकौपुगमुदाहरंति २४ विलोकितेपक्षिणितत्रतस्मै समंत्रकोर्थः
शिरसानिवेद्य दृष्टपेतचेत्वंउविकाननतस्मिन्नर्थेत्तदातोरणएवदेयः२५ मन्त्र्यातथाशाकुनिकंप्रपू
ज्यतांपक्षिपूजांचनिवेद्यतस्मै ध्यात्वास्वकार्यंमनसाचकार्ये गच्छेत्त्वयोहंविहितप्रणामः २६ मंत्रोज्ञे
नाख्यः शाकुनेस्तथास्याः सर्वत्रपूजादिविधौ प्रयोज्यः पूजांविदध्याद्भवनेवनेच होमंदशांशेनजपादिद
ध्यात् २७ भोजयेद्द्विजदंपत्यपसैः श्रद्धयाकलिपपाःकुमारिकाः आत्मनापिविदधीतभोजनंतद्गुरुस्वज
नबंधुभिःसह २८ ततोरजन्यांसमुदीर्यमंत्रं ध्यात्वाचदेवीविधिनोदितेन विचार्यकार्यंमनसासमस्तंशयी
तास्मोविजनेवृतस्य २९ अथप्रभातेभ्युदितेदिनेशेसहायवान्निर्मलशुक्लवासाः म्रदः समंत्रशाकुनिकेन
यापादनाकुलस्तोरणतास्मिभागं ३० श्यामांपुरस्तात्स्वयलोकयनतस्मिन्नुदीर्यमंत्रंकुसुमादनताभ्यां विधाय
पूजांप्रविधायपृष्टेदिनाधिनाथंशाकुनचप्रपृच्छेत् ३१ तिरोहितस्तत्रचतोरणेननिरूप्यमद्रात्यश्रुभानि
तद्वत् श्यामापुगास्यांगविचेष्टितानि कल्पंफलंतद्दशमात्मकार्ये ३२ प्रश्नेप्रशंसतेननिरीक्ष्यतेचेत्यर्दा

१५ श्चिरिचिरीतिविरावश्चीकुःचीकुद्रतिदैत्यविधायी एवमीदृशफलादशनाद्यः प्रस्फुटानिनादितामगावत्याः
४ प्रत्येकमाप्योतफलेनतत्रतेषां पश्चिन्न दशानां शकुनिस्वराणां ज्ञानात्वमीषांपुरुषो विशेषंप्रयोजनं
भावितस्चेत्स्वशेषं ५ मैवामोनिनादः शुभदाप्रकासेस्याद्दक्षिणे नर्थफलाप्तिहेतुः पृष्ठस्थितानांफलम्
न्नपृष्ठे निशेषेधकारीपुनरग्रभागे ६ युद्धप्रवेशेपारहप्रवेशे श्रेयंप्रदः स्यान्निनदोपसव्यः वामः पुनः
15 पांडुरपुंडूवत्या भवत्यभीष्टः प्रतीकूलवर्त्ती ७ या चिंवश्चिं लिचिलिस्वा उक्त स्तलिस्रू लिङ्गितिघः स
तथैव कूचिकूचिकुचिकिचितिशब्दो द्वाविमौ निनादितौपुनरप्यौ ८ कीतुकीतुइति तैजसंज्ञस्तेज
नाश्च निनदाः स्खलिताख्याः मासरौनुचिलिकुस्वरचीचीनिघनौ निनादितौ मुनिभुत्वेः ९ श्रीपरश्चि
रिचिरीतिनिनादश्चिकुचीइति चतादृश एव पंचधैच शुदितादशनादाभूतपंचकनियासवशेनः
१० क्रमादमीपार्थिवनादपूर्वाः पंचापिशब्दाः शकुनैकदेश्याः भवंतिचैतन्नियतंभवंतिफलानि
पूर्णान्यचिरेणपुंसां ११ क्रमेणपृथ्वीजलपावकानां भवंतिशब्दाः यदिकृमिकायाः मनोरथेभ्योभ
धिकानितेषां तदाफलानिधुवभद्रवंति १२ अनंतरं पार्थिवनादतश्च दक्षीस्वरस्तत्फलमत्रतस्या
त् वायव्यशब्दोयदितामसोवाभत्वाफलंनयतितस्समस्तं १३ एवंतो निनादेपृथ्वीजलाख्यो १५

घ

जंघोर्ध्वरीत्यां कथितोर्थलाभः स्याद्भूमिलग्नादितयोर्दिशोक्ता नीचप्रणाशाः शाकुनोदयेन १० अन्यत्र
संक्रांतिचतुष्टयात् भागाः स्वबुध्या ककुभं विभाव्य चत्वार विः शान्तद्युपेतिमाति यस्माद्दिसो सोमयमा
धिपत्यो वासो ११ दिक्कालचेष्टागतिभावशब्दस्थानैः शुभैः सप्तविधः प्रशांतः भवेत्पुनस्तैरशुभैः स
मस्तैः सप्तप्रकारः शाकुनप्रदीप्तः १२ अभास्मितायाः ककुभः प्रशस्ताः विद्युदादिदोषैरहितश्च कालः
श्रव्या मचेष्टागतिमध्यतामा भावप्रसन्नो मधुरो विरावः १३ स्थानं मनोहारितदेतदेवं सप्तप्रकारं कथयंति
शांतं सप्तप्रभेदं पुनरेतदेव वदंति दीप्तं विपरीतभावात् १४ एषां च मध्यात्ककुभादिकानां जातेषु शांते
ष्वधिकाधिकेषु शुभेन तारतम्यमधिकाधिकं स्याद्दीप्तेष्वशुभं प्रदिष्टं १५ एवंविधं शांतभवप्रदीप्तं जा
नाति यः शाकुनिकः स एवा शांतस्य दीप्तस्य च यो विशेषं न वेत्ति नो वेत्ति स किंचिदेव १६ इति वसंतराजशा
कुने पोतकीरुते शांतप्रदीप्तप्रकरणं द्वितीयं पोतकीरुतविचारविदां नाकुमेहेप प्रमधिगम्य मनुष्यः भावि
कर्मफलपाकपरीक्षासक्षमो भवति योगसहद्दलः १ लामदक्षिलिलिचिलीलीति निर्दोनादः स्फुलिस्फुलिनि
नदोपि तथैव कूचिकूचिदुतिचापि ज्ञलार्थोप्याह तौ चिकुचिकुस्वरउक्तः २ कीलुकीलुइतिवोमधुरासौ
कामतस्तु निनादः स्वलिताख्याः स्याद्धृयाचनियमेन चचीचिनिस्वनक्षिलिकुनाददूतार्थः ३ कष्टर-

१८ नचेष्टितेन ८ स्यान्मित्रलाभाय सजातिसंगादतुल्यजाने विजयोन्नयाय पादेन नेत्रस्य तु दक्षिणेन कंडूयना
दीप्सितदर्शनाय ९ वध्वागमाभीप्सितकार्यसिद्धिं करोति पुच्छं पुनरुत्क्षिपंती नरस्य भीत्यां परमप्रमेया
न्महोत्सवं मंगलमादिशंती १० उड्डीयमाना ग्राममभिस्पृशंती वीनस्तनीभिः सह संगमाय श्रियो धियोहं त्व
वनीहहंस्याद्विरसत्वलोष्मैगलप्रवृद्धिरेषंती ११ आहारदानादिनरेतरस्य कंडूयनाद्वाजठरस्य चेच्च अग्रामया
देननथाननस्य कंडूयनाद्वांछितभोगलाभः १२ यथा माया शारीतरचनेन पसां भोगानदोषान् दिश्यत्यभीष्टा
न् निमज्जनेनांभसि निर्मलेन तु राज्याभिषेकं कथयत्यवश्यं १३ पुंसां भवेद्दक्षिणपृष्ठभागे कंडूयनाद्धार
एवाजिलाभः सर्वाधिपत्वं त्वियनिश्चयेन पदाशिरस्य प्राप्तिं च ष्टितेस्यात् १४ इदं प्रोक्तं विहगे चेष्टितेन रणां
कार्थिणां भवति सर्वाभीप्सितं पादपैः पुनरुत्पेति संस्पर्शनाद्दशानि भ्रष्टताधुनाजनाः १५ इति वसंतरा
जप्राकुने पोतकीरुतेशुभचेष्टाप्रकरणं चतुर्थं अथाशुभचेष्टाविचार वक्रीकृतास्याहतिते वयस्येत्त्व
लायतेत्र स्याति लीयते वा पतरुत्वस्थापतंषंरटंती भवेदसौ स्याभ्युदितावराहो १ आलस्यतो व्याधि
भयं कुमार्याः प्रोत्साहसंगात्करलीयमानां भयं परेभ्यः प्रविशं नभमालाध्यानाससमस्तार्थविनाशहे
तुः २ गात्रेषु शैथिल्यवशादधस्तान्मुक्तेषु चोक्तः परिवारघातः शोकाकुलत्वं विमनस्कतायां २ १८

दीप्तोऽसमीरांबरनामधेयौ तेजःप्रधानो दिनयावलंबी भवेत्स मंगेन फलेन नाढ्यः १४ शुभेषु कार्येषु शुभाय
शांतो दीप्तो भयादौ भयनाशनाय विपर्ययाद्वा विनप्रशस्तौ अस्तित्वनास्तित्वफलोऽयत्नतो १५ इति वसंत
राजशाकुने पोतकीरुते स्वरप्रकरणं तृतीयं अथ शुभचेष्टाः फलमविज्ञातं पुणयतुभूः खलु सद्योऽसौ उ
क्ता एव यगध्युगवत्कथितं यैस्तैर्बुधैर्न्यथितं मथ्थितं १ यावन्मुखे वीचान्निमुखं समेति विलोकयेच्चाभिमु
खं विपश्यं को प्रोत्सुकहर्षवक्त्रा शाकुनिर्मनुष्यैः सा विदित्वा प्रपरि पुष्टभावाः २ मनःप्रशस्तिस्मनत्कभावाप्री
ताःस्वंदं पश्यति लाभवाच इष्टं फलं संमुखमाभिमुख्यादुत्सुकहर्षवक्त्रेष्टफलं ददाति ३ प्रसन्नदृष्टिर्दिदिस
च दिक्षु नेरीक्ष्यते पोतकिकाकदाचित् लाभस्तदानीं खलु सर्वदिक्षु कार्येषु नां भवति क्षणेन ४ कण्डूयना
दृत्तिलपक्षभागेवदक्षमित्रक्षयमित्रलाभौ पक्षं पुनर्दक्षिणमुद्धियंती सद्यस्तनोति च तिजयं च युद्धे ५ पक्षद्वयो
न्द्रेपणतो जयर्द्धिः प्रोत्साह मुत्साहवतो ब्रवीति चंचुं पदाग्रावाचयवेपसव्ये स्पृष्टे तदंगोचित भूषणाप्तिः ६ भक्ष्याभि
लाषे निकटार्थसिद्धिः भक्षस्य हेस्यां तरितोस्तनोति भक्ष्योपभोगोपि फलं तिकामारिरंसयास्यात्प्रियया विदाप्तिः
स्थाने प्रसक्ते भगनात्प्रशस्तं भवाप्यते स्थान मवश्यमेव स्थान स्थितानां भवति प्रवृद्धिः स्वस्थान संस्थे विहगे नरा
णां ७ प्रशांतदेशाभ्युपसर्पणेन प्रदक्षिणात्याग मनेकं नरा [illegible] भवेत्सुवाग्भि मतार्थ सिद्धिः सुखं भवेत्वल

८ अंगारवज्रात्स्वपक्षकुलस्य वधाद्भूपं जलतिरस्यवक्त्रा १४ तनं धुनानाफलतानिराणो ब्रवीतिचंचाह
ननेनघातं संत्रोद्यपत्रादिमुचिन्निपंती स्यात्स्योतकीकार्यचिनाशायिनी १५ नश्यंतिसर्वालीसमीहिता
निधनुर्धरिमर्द्दनिधनमनेन शत्रूणांभीतिमुपादंदाधाति श्यामायुविस्तारिचत्रामयप्ता १६ निश्चेष्टका
यावरतंत्र भामूर्ध्नीननापुत्रेनपुरीनिवासं हत्वावताल्गोवृविलस्यनाशंस्यानिमिघातेकुरुतेप्रसूना १७
17 अधोगतोधोमुखकार्यमाह यताङ्गुलीचाविपदाङ्गुरवेत्वं वियुज्यमानाकुरुतेवियोगंकर्त्तव्यनाशंप्रप।
लायमाना १८ रोगाभिघातात्तनुनंचर्वरोनतितेहितात्देनभयंप्रमत्तं प्रसारलात्यतृपुगस्यदेव्याःका।
लिःकुटंवस्यपरस्यरंस्यात् १९ मुखस्यकाष्टादिगुघर्षलेनकष्टं कुमारीवितरंत्यनंतं गामेनयंतीवि
लमाविशंती प्रस्थापयत्यंतकसन्निवेशं २० अदृश्यतामेत्यविधियासितश्वेतवस्त्रीनिमित्तेधिगावेष्य
प्राणे मत्युमवेनद्यदिवान्यजाति प्रदक्षिणंगच्छतितत्सुभाय २१ उत्तानपादस्यतलंस्यशाली पद्मं
चकाष्टोपगता चलती कंडूयमानं चरणेनरात्रौचिदेशपानंकुरुतेकुमारी। २२ भयार्त्तरोगार्त्तवधादि
कष्टये छिदस्यादिचेष्टाः कथितापुराशास्ताः अन्यत्रचेताविदधात्यवश्यं भीतेयंगघातेप्रिनकार्यनाशात्
२३ गंधविस्तरभयान्नचतद्गतिक्रूरचेष्टितफलान्युदितानि आत्मनैवसुमतिर्नेनु तस्मादीदृशान्युन ८

त्रेपुरीषेवमनेर्थनाशः ३ भयंपुष्के पादतिमात्रमत्र स्वगात्रयोजं स्वजनस्य भीतावुत्पाटनात्पुष्टप
तत्रयोश्च बंधुजयो वामरणं भवेद्धा ४ प्रत्यक्षदेवानिकरस्य मदत्स्यागामवत्स्यप्रवहारणानि रहितानद्दा
द्धा त्यजनेनपुंसां ६ मसास्थितस्यापिधनस्यनाशः ५ सजानियुद्धेनमजानियुद्धपुरेणयुद्धेव रत्नानियु
द्धं भंगोभवेत्सजीतपत्नीभंगे जयेदतदीपेविजयोजनस्य ६ अन्यत्रयानार्दधौ वामितस्यासिध्युन्न
रुद्वे याच्यपत्रकार्ये पुरीषयानात्पुनरायतंती संग्रामविजितप्रकार्यनाशः ७ दीप्तस्थितेयत्रितिदेशं भं
गो दुष्प्रदेशोपतगत्तेतदुखं श्यासीनपत्रप्रलिप्तायितेन भवेद्धि मिश्रः सुखदुःखभोगः स्त्रीनाशवित
स्थितकार्यनाशो स्यात्तां चिरं स्वयरिमाहभावात् भुजंगवह्निमभवेकुमार्यां भयेभयं भाविकृतोप्यवश्यं
९ मेघा मानिवं चाचरणे नवाथ केडुपतेंगानिचानिदेवी तदंगाद्यात्तं कुतनेनराणां कुलस्तयं तछिनत्वा
मयत्ना १० गृहीस्वती सारभयं भवेतु स्वश्ची दुदस्वाटहीलीभयंच निंद्यप्रदेशाभ्युपसर्पणेन भवत्यवश्यं
पतनं नराणां ११ रोगेण स्वतिस्यादद्घिचालितस्य स्थानांतदाकर्पविनाशनानो रोगांचितांशोषतनोद्विहंगो
रोगोद्भवेद्धात्रयमयंभुजंगात् १२ स्नानेन धत्वांविपदं चिदुष्टे स्नानिजलेस्नानमनिष्टमाह पंकेत्तजंभस्मनि
जीवनाशं स्वप्नावरिग्राजकतांविधत्ते १३ केशास्थिवक्त्रामरणंनराणांकाष्टाननाकष्टमुपादधाति

१९ वंक्रतारास्तादूरतारा कथितेह पूर्वां तारा भवेयेद्यातिस्रतोतिदूरं ९ लुठत्यच त्यांगुलिके च तारा यावा
निपद्मांगुलिकिर्मितासा गच्छोर्द्धदेशे गगने नवोया तारा भवेसा कथितोर्द्धतारा १० प्रांछिन्नवेगा
शरवद्यथातिनिम्नस्यनायातिच कांडतारा दृष्टप्रदेशेच नरस्य वामा दवाम भागछति दृष्टतारा ११
उर्द्धीवयायातिनदार्द्धमार्गान्मुदक्षिणं सा कथितार्द्धतारा उर्द्धीवयायातिनथार्द्धमार्गे सावद्धतारा
18 कथिता द्वितीया १२ एषैव चित्रैर्गतिवैपरित्याद्वामोदिताद्वादशतारा मध्ये या उपादिता कस्मिंचि
त्स्थानि फलान्यथासावनुकीर्तयामः १३ ऊर्ध्वी फलं शोभनमाहुपुंसां फलेन हीनो भय
दा कपाल फलं विधत्ते स्वलितातिसूक्ष्मे फलोमीनाकर्णमुखोच हीना च वक्राभिमतार्थसिद्धे दूर
प्रदेशे फलदा तु दूरे तथांगुलि कार्यविनाशकर्त्री पुष्टं विधत्ते पुनरुद्धतारान्स्यात्कांडवेरहिता
फलेन नष्टार्थलाभाय च दृष्टतारा याच त्यर्द्धतारा दशाकुनेकदेयी सा द्विप्रकारा हि फलार्द्धदात्री १६
पावस्त्रकारा फलमत्र तारा पादं यथावछति मानवानां तायत्प्रकारा पुनरत्र वामा भयंतथा तातयदुपा
दधाति १७ जानुप्रदेशो वरवाहनाति स्तथोरुदेशे परिधानलाभः रम्यासनाद्याप्तिरथापि कट्यां मिष्टा
न्नभोजं जठरप्रदेशे १८ कंठे च कंठाभरणस्य लाभो ललाटशोदेशे विपद्बंधः छत्रस्य लाभस्तिरशि र १९

चदेदवनाली २४ दुष्टचेष्टितफलाभिधायिनीयं पंचविंशतितमा मतेति यः पुरुषः पुरुषकारं तत्पर
स्तु सो भवति दैवलंघने २५ इति वसंतराजशाकुने कौं पोतकोक्ते अशुभचेष्टाफलं पंचमं प्रकरणं
अनेकरूपं गमनस्वरूपं विनिरूप्यते यां घसमरहमालुः पत्वार माघ्यां दधिगम्यामयो दैवस्यनस्यास्युतः
कदाचित् १ उड्डीयवामाककुभो विभागाद्धनुर्धरी यान्यवसत्य देशं तान्तानुलोमाय बनयायवसव्या-
प्रदक्षिणा सा वलदक्षिणा च २ पापांउचीदक्षिणादिग्विभागादृजुप्रयाणं प्रापति प्रदेशं अप्रदक्षि।
णा सा यचोद्गता स्या वामादिशाप्रतिकूलनाम्नी ३ ताराधनात्स्याभिमुखोत्तथान्यायतऋजुवीचो
र्ध्वमधोमुखीच दक्षिणादक्षिणा चेष्टना स्यु अष्टौगुरौ श्लोतानयस्य वदे ४ तानभिधायांघसमर
हमाला याकीर्त्तिता शाकुनशास्त्र तज्ज्ञैः विष्ट्योसदो ह्वाद्वा स्यान्यथानि नामानि तस्याः प्रतिपादिता
ऋज्वीकपाटस्खलिता तथाधावक्राविदूरां गलिकत्वघोर्द्धं कोडाविधाप्रष्टा तथान्यास्याद्विप्र
कारा पुनरष्टता ६ वामं प्रदेशान्यलं प्रयाति याद क्षिणासा कथिताहि ऋज्वी ताराघुनत्य धं य प्रदे
शान्पुनर्निवृत्ते न कपाटवक्रा ७ उल्लंघ्य याद्दूरं यच्च प्रयाति यदि स्खलंती स्खलिता मतासातावि।
न्त्वा न रुकोरादो निलीयते माने मायूनरंध्रता ८ गोमूत्रिकाकारवदं वरे याव क्रं वृजेत्सावक्रा।

१९ पिम्रमित्स्तृतीयस्य मध्ये पुनर्नुनगो छतिवामभागे प्रारब्धाकार्यस्य विनाशानेन साक्रमावाकथितो ह
दुर्गा तारादिनेयद्यपिवामनस्य स्याच्छकुनिवामाभशकुनेत्वाणस्य शुभंनराणांमुपदर्शयंवसर्वं नद्रूलवुद्वा।
सहसानिहंती ६ अदक्षिणोयद्यपिवासनेन निरीक्ष्यमाणोऽपि शकुनेविशेष तन्निश्चितंचित्राणातंसमस्तं
७७ समीहितंसिद्ध्यतिवैमानवानां ७ पूजादिनेवमगातियदिस्या वामेवचेत्स्याच्छकुनेत्राणोपिचिकी
र्षितंवस्तुतदासमस्तं ब्रूयीत्यसौसिद्धिमुखोदयात्तं ८ तारागतिर्यद्यपिवासनेस्यान्निवर्तमानस्य
चयातिवामा मनोरथाशाकुनकस्यसम्यक् प्रयांतिसिसिद्धिंसकलास्तदानीं ९ मत्वानुलो
मायदियातिवामा कार्येनदासिद्धिमथिप्रणश्येत् मत्वोद्भुतादक्षिणगामिनिचेद्विनाश्यकार्यपुन
रादधाति १० एकाद्वितीयाशकुनिस्तृतीयानिवर्तमानस्यनरस्ययस्य प्रदक्षिणंयातिसमीहितानि
सिध्यंतिकार्याण्यविलानितस्य ११ यथामात्रयंगछतियस्यतारं चेष्टाप्रदेशात्स्वरशांतरूपंनिवृत्ति।
कालेम्युपयातिवामं प्राप्नोत्यसावत्रयमत्रतिवं १२ तारात्रयंस्यात्सुखमंनिवृत्तो तारात्रयंमत्त्वेविव
देचपश्चात् यामात्रयंपूर्वमथोनिवृत्तो वामापुरस्तादपिदेयवृध्ये १३ ताराथवामापुनरेवतारा
वामापुनर्निष्फलंब्रूवीति श्वेतेर्भचेष्टावद्वा विमृत्वानिर्वाहमाहफिलतत्फलस्य १४ अथेस १९

प्रयाणे स्यात्तारपावामगयाप्रदेशे १९ वामेस्मतो दक्षिणतस्त्रयोति प्रत्यग्ददेवी यथिकेन वरिष्ट मार्ध्यामेधम
मेसत्कानि ध्रुवं फलानि क्रमतो विधत्ते २० दक्षि मध्यम वामविभागात् यायुजतोभिमुखी समुपैति सा
क्रमतो वद मध्यम मल्पं दुष्टफलं कुरुते नराणां २१ प्रदक्षिणेन पुच्छिवेष्टयंति यद्येष्टलाभं कुरुते कुमा
री यामेन मार्गेन पुनः पुमांसमाचेष्टयंति मरणं करोति २२ वामाङ्गुलीगवृक्षनियाचयदृष्टान्यदृष्टे स्थितसा
करणीयमाह वृपातिपृष्टाभिमुखं पुनर्यो प्रयोजनं साकथयत्यनीतं २३ निर्गच्छतो गच्छति दृष्टयामा द
ष्ट्रप्रकोपात्यविनाशनार्थाः आहोर्ध्वगाधोवदनायतंति वामेस्थले दक्षिणतो रिनाशं २४ वामा वद्धपोत
कीयष्टभागान्नेष्टाभिष्टे सा भयादेयु प्राप्तो स्यात्रस्यष्टाद्दक्षिणवर्तनी सा कार्यं नीष्टे शस्यते नत्वनिष्टे २५
वशातराजप्राशकुनेपोतकीहृतानि प्रकरणं यात्राप्रदेशादिविचक्षितानां ज्ञात्वनि दानं नितरां भिरानी ।
गतिस्वरादीनि कुमारिकाया विभिन्नरूपाणि निरूपयामः १ एकाननेयं यदि याति नाना सर्वार्थलाभं कु
रुते द्वितीया भवेत्तृतीया यदि वाऽत्र तारा भवेत् दुर्लभं राज्यमपि प्रदिष्टं २ आघढि ली कंति केमसंज्ञके बु
नाना यदि त्रिंश्च यदि तारांतेषु भवेन्नदामतमतं गजाश्च वीर च रत्नोपचितो नरेन्द्रः ३ एकाननं चेसंचरत्या
ति वामा करोति मन्तुव प्रागं द्वितीया भवेत्कथं चिद् दिवा तृतीया भवेद्वै दानी धनजीवनाशः ४ वाचा

भीष्टार्थफलं ददाति १९ नाराभवत्यादिमनोरथांते यातनज्ञे
न्न गुणेन दोषः नारोद्भवेहि श्रुति ते विहाय तस्मान्मनुष्यैं रवरा
गवेष्याः १९ निम्नतोवृत्तितोयत्समुन्नतिं योत्तकीभवति महाफला
च्छत्रयाहुत्रपुफलात्फलात्समं याति समफला भवेत्तु सा २०
ज्यायहावामरवावराही प्रदक्षिणाम्हरिफलं ददाति भयप्रदा
दक्षिणतः सव्याद्वा कुर्यान्स्थितिं वा मगातिः प्रयातु

नरास्त्रीमिथुनस्य मध्यान्नात्परेष्टवापि पुरुषो यदि स्यात् सर्वं फलं सिद्ध्यति ह्यधुव
त्वं स्यात्किंचिद्दूतं नरं प्रष्टकाले १५ निरीक्षताद्दौ युवति वरिष्ठा स्यात्परं चेद्दृष्टः
पुरुषः स्त्रीह्नः वामागतिं प्रत्यधि विहंगी प्रदक्षिणं प्रत्यधिको विहंगाः १६
प्रदक्षिणाभ्येद्भ्रमने विहंगो निवर्त्तते वामगानि विहंगी अत्युत्तमा स्यात्तदभीष्ट
सिद्धिः स्यान्मध्यमा ज्ञान्त्यति चैव पतिः स्यात् १७ आलोक्यते ऽङ्काविनतो रत्ना
ते ऽपप्रमानिर्वृत्तोवदि चेत्तिनारा चेत्स्याद्दत्त दृष्टैकफलानतरांगां वामात्त्व

२१ ल व्याहारावामगापादवस्थाश्चान्नर्थं लभवत्यर्थमिष्टं ३२ एकातारास्यात् द्वितीयार्धतारातारात्वान्या
स्याञ्चतुर्थी च वामा सर्वा एवं स्वस्वमात्मानरूपं कार्यं कुर्युः शुक्लपक्षाः क्रमेण ३३ किंचिद्दुजित्वा प
थिकेन सार्धं तारा ततो गच्छति पांथवामा विश्रम्य विश्रम्य शनैः प्रयाति फलप्रदा सा च रिक्ता क्रमेण
३४ गत्वोर्ध्वमार्गं गच्छति यात्व घस्ता नारा तत्र श्रेद्रूयदा नदानी एवंविधा कामना तिर्यं दिस्याद्रनुर्धरी त
स्कुरलेवसानं ३५ चापच्युता यागुलिकेव दूरां धनुर्धरी शो मिजवेन याति तारा यदि ततः स्याद्दिसार
21 णाथवामा त्ववश्यं मरणाय नं ३६ पावुह्यपुत्रीगमनोधताना मन्ये बु जित्वाभि श्रुरवी समेति श्वदक्षिणा
कार्यविनाशनाय सा दक्षिणा स्यात् द्रविणापि हेतुः ३७ मत्वा वितारा वरिग्रह्यमद्य पूर्वदक्षिणेनाभ्युप
गम्य देवी मनोरथं स्यानकमाश्रयंती हत्वापदं संपदमादधाति ३८ दिक्कालचेष्टानि न दस्यितो नां
मध्याद्भवत्येकतरेणादीप्त भयकरी दक्षिणाभिदूर्गास्याद्यानगामस्तु विधायिनी तु ४० निजजयघ्र (?)
त्यां यदि शुक्लपक्षा विधाय चेष्टां यदि वापि दुष्टां प्रयाति तारा विपदं विधाय पक्षलेन लक्ष्मीत दुपाद
धाति ४० शुभग्न कटुकं टकिह्नलुप्नीलोपनमथवाधिकद्य दक्षिणाप्रकुक्षते ल्पकमर्थं वाममात्वय
रिहार्यमनर्थं ४१ प्रत्यक्षरूपा वामकृतापि मतो रस्यानकमाश्रयंती ततप्रशस्ता दितर प्रदेशा॥ २१

प्रयान्तः २१ सव्यापसव्ये युगपद्वदन्त्यौ श्यामे पृष्ठस्ते च वल्गुतोरणाख्यौ वामस्थितादक्षिणकायचेणाहृष्टे
फलस्य दुःखमामृशंती २२ ताराबुजिह्वाशकुनेकदेवी स्थिताविधिज्ञेयदिकुप्रदेशे स्यात् ज्ञे गमनागमनो
द्यतानां फलं न किंचिन्नभवत्यभीष्टं २३ मह्नमुखीयदिवामविभागं याति रटत्यधिरोहति द्रुतं तदिवदा
सहवांछितमर्थयोज्जविकावितरत्यचिरेण २४ उन्नतदक्षिणपवन्द विभागमह्नमुखीकृतपार्श्वविधशब्दा
शांतदिशं भावत्यनुलोमागच्छतिपच्छलितन्नपतितं २५ तारोपविष्टापिभुमप्रदेशे गावेदयंती लभतेन
मर्त्तं किंचिद्दिनेदेहधातिल्लाभं सप्रश्नमहाकुरुतेनुरूपं २६ मह्नंजिघ्नन्तः शकुनेपतंगाः पलायतेपू
र्वमध्याभिपिण्णात् स्याद्गोचरे चेन्सतदाप्रविष्टः कष्टादभीष्टस्य फलस्य लाभः २७ मर्त्तं निघ्नन्त्यदिवां
तराले मह्नांतरं विदिशाद्धिर्यपद्म्रीं श्रवांतरे तत्फलांतरं स्यात् फलद्वयं मह्नयुगस्य लाभे २८ हृतस्नाकृमिं
वांछतियंत्रतीतं पलायते सोपलभते तत्तोन्यांस्वादिष्टलाभादयशीघ्रलाभो मह्नानचाशोनुफलानवाप्तिः
२९ गवेषयंत्याः शालभादिमह्नंगानिः कुमार्योदृढयाहशीसस्यात् तथाविधैव प्रतिभावनीयाविधवश्रीता
निष्क्रिनमात्मकार्ये ३० मौनेन वाचा मह्नतत्त्वराचानारागतायच्छति वित्तकीर्तिर्वामाप्रवेष्ट्रोत्त्वयसच
प्राव्यास्यात्मौनिनी वाकपिलार्थसिद्धे ३१ वांछतेकायामामांच गंतव्यान्यायातिलाभस्तदल्प

२२ दायो भवति बहूनां सोऽधिकमधिकं शुभमा [illegible] मधि
तस्मिं लाभं पाउँ विक्ता परिपूर्णेऽङ्का विज्ञीरतो [illegible] रा
नतिं दर्शयति प्रयाति समुन्नतिं व्याप्तिं करोति चिंता श्र [illegible] रेति फलानामेव
मध्ये ५४ ऊर्द्धीयमानेऽन्नतिमादितोयावत्तोन्नतिर्दृश्यो यात [illegible] नवी हय शस्यात्
तस्मात्प्रथयस्त्वाचिरेण भूरि ५५ नीचोच्चमध्यगैर्मनैः क्रमेण नीचोच्च [illegible] फलानि देयानि प्रदक्षि
२२ णया कथयंति याने गृहं प्रवेशो तु नहि हूनाय्या ५६ शिरः कटीजानुतलं मं ब्रुजंती मासाद पूर्वं दैनांदैः।
फलदा क्रमेण श्रुकल्पिते कालविभाग एवं प्रकल्पिते कल्पितमेवमानं ५७ लाभो महान् दंडमि
ते प्रदेशो स्यान्मध्यमो दंडयुगप्रमाणो त्रिदंडमाने न भवेज्जघन्यः प्रदक्षिणत्वांघ्रसमूह मान् ५८ मासे
श्चतुर्भिः प्रथमे च लाभस्ततो द्वितीये पुनरष्टभिः स्यात् वर्षांतस्तृतीये च सुधाविभागे प्रदक्षिणत्यांड वि।
का ददाति ६० श्रुब्दायनर्तुतथमासपक्षदिनानियामानथनाडिकाव नरस्य मूर्ध्नेरथवाविभागे प्र
कल्पयेत्कालविनिर्णयाय ६१ चेष्टाविनादेतुवनस्थितीनांमेकनपादे द्वितयेन चार्धीफलानस्यवाद
त्रितयचिभिस्याद्भवेत्समस्तैर्विहितैः समस्तं ६२ चेष्टादिकनाचरति स्तुधाह्नीमहे णगहिं तिलभत्नमेव

मधिष्टितादक्षिणगाविप्रास्ता ४२ यांतीवृजित्वायदिवाविरौतीक्यावर्त्ततेवागमनंविधाय जगुक्षि
तेयोपविशेत्वदेशोदुर्गाफलंहंतीगतेस्तदानीं ४३ कृत्वास्वरंगच्छतिकृत्स्नयदी पुनःस्वरंचेदुपवी
श्यकुर्यात् गतेः फलंतद्विनिहन्त्यतुछं फलंददातिपुष्पमस्वरस्य ४४ पूदक्षिणाव्हायदिवाथवामा
गत्वापविष्टात्वफलंददाति निवर्त्ततेयोपविशेन्नपापाकृत्वाफलंसाप्रतिहंत्यवश्यं ४५ विधाय
शब्दंयदिदक्षिणास्यान्कृत्वापुनःशब्दमुपैतिवामा पुनःस्वरंचेत्कुरुतेतदानीं स्याद्बहुपुत्रीफल
लाभकर्त्री ४६ मृत्वाविलोमाचिरदाधातिशब्दं स्यामाविनुलोमापुनरेवयाम्ये वियाहयेच्चैवप
दातदानीं किंचिज्जिस्कार्यमुपैतिसाहसिद्धिं ४७ दुष्टोपविष्टापृथमंतथाव्हाः तारावृजंतीतदनंतवि
ष्ट पुंसामनल्पफलमल्पकालात् पश्चात्यमीष्टंविनिहन्त्यविकं [illegible] करोतितिविष्टांविधुनोतिगा
त्रं शब्दंविधायश्यतिप्रदीप्तं तातविवानष्टयतिलीप [illegible] लपुराबी ४९ कृ
त्वाशब्दं वामतोमौनिनीया ऊर्ध्वचीताराबृजपुत्रीमवे [illegible] नतला मा
शाप्रलिंसाकरोति ह्लल्गेन ५० गुल्ममद्रोषाश्च [illegible] मवेति या
ध्वास्तदालेविहमस्वोविधंवायताधीधिरधाये [illegible] नायःसमु

प्रवर्तिनां तन्वतां शकुननीतिवर्तिनां १ वामस्वरो दक्षिणगः सुचेष्टो यः खेशयोस्तेन समं मिलंति उत्कवि
नायकाश्च परे विहंगा संध्यानुशांतिनदाद्विवंत २ विपुज्यते जातसमागमं चेत् दुर्गायुगं तद्दिघटेति संधिः स
गच्छते वेत्यथागास्थितं समस्तं धि विकिर्षेत्यपदस्तदानी ३ खगोनवामादिशा मान्त्रितेन सार्धं षचो दक्षि
णतो स्युर्यैसि संगच्छते मो यदि यो हृदेन गधीविधानुं तदुपैति दूतः ४ अवामशब्दा प्रतिकूलयाना
23 कलितथा मेन समं करोति निषेवते दीप्तकलां प्रकल्य यायोतकी विग्रहमाहसेह ५ उस्यत्नासं
धीरिपुणा समानं समागमे दक्षिण यो स्युपैति विदध्यात् करोति राजाप्रतिकूषाये द्वेधकृवं तस्तुप्रतिकू
लमेव ६ आशाक मान स्वसमं द्विषद्भिः समागमे दक्षिणगामवेन्सः वामं पुनस्त्यानि यतं द्विवंतः समा
गमाद्धि स्वनिराजकीयात् ७ नातातिघोरसमं विधत्ते वामानुतस्य प्रतिषेधनाशंयः वामस्वरानकू
चनप्रयाहियायोतकी सामस्तेरणाय ८ अयातिदीप्तं यदि जातितारा कुर्वंति युद्धं यदि या विहंगा न
स्याच्छियाफे स्फूर्तेनालावंधं न त्वत्क वंधः समरोतिघोरः ९ वामे यायुं दक्षिणे वा तत्स्थं पुच्छोत्याटे
योतकी हुं त्विसेन्य वध्यासर्वे चर्वयन्ती स्वंगं युद्धे वक्ति स्वामिनो मात्रमंगं १० उद्भूतस्नेनोद्भूतानना
विताराः स्याच्छ्याहूतो वामगा यां द्वीचेत मद्ध्रा सार्धं श्रीजयश्रीवलां तस्मात्तपूतं स्या रावश्यं मंडनं ११

कस्यापि वाहं घोटकायं त्रप्रेरितो मातरिश्वा ११ एवं मया योऽहं सदा शाकुनज्ञानसंपत् १२ इति वसंतराजशाकु
ने पोतकीरुते हंसचारप्रकरणं अष्टमं स्यान्मर्यादा नैव वर्णाश्रमाणां मात्स्यो न्यायश्चापतेद्दुःखदायी
र राज्ञो भावात्तेन राज्याभिषेकं सम्यक् कुर्मो ब्रूहि नो पुत्रि रुते स्मिन् १ वामस्था दक्षिणा गा सुचेष्टा स्थानं
दीप्तं च श्रयति प्रशांत वस्याभिषेके शाकुनेऽत्र कादेवी सस्ताद्भभो भवतीह भूपः २ विवर्णे मानस्य वक्तोर
णना द्वानं भज्जेद दक्षिणा निःस्वना चेत् दिग्भागचेष्टा स्थितिप्रशांत रूपं चिरं स्थिरं तद्ब्रवीति राज्यं ३ राज्ञो रा
ज्यं कुर्वतः क्रमिकायां राजश्रेष्ठः लोके दुःखदायी सुखी स्याद् विश्वासात् मिश्रभावान्नुरात्तो मिश्रीभूतेऽसौ।
व्यदुःखे भवेत्तं ४ वामानुलोमा यदि तोरणान्ते वामानसा दानतया निहंत्री दक्षिणा दद्याति राज्यं न चिरं तदा
नी शुद्धान्विलंघ्य तिष्ठति युध्यमाना ५ वामानुतारा नवलो रणानां निहंति काले यदि चोद्धतात् स्याद्ध्रु
ज्ञमान्या च निपाल मौलिमालार्जोभ्यर्चितपादपीठः ६ वामा तोरणांते प्रतिलोमगा चेन्नारावतिस्याद
पथ्या निहंतौ सङ्गा गसंहद्रु समद्रुतात्म मज्यं यथा नौ प्रवीणीयते तत् ७ राज्यं चिकीर्षेर्यदि तोरणान्ते प्रदक्षि
णे याति व्रगोन्यजातिः विश्वं भवेत् या मुखी कृता यां तदा प्रियत्वं लभते न्यकोप्यः ८ इति वसंततराजशाकु
ने पोतकीरुते राज्याभिषेकं नवमं संधिविग्रहसंपत्त्रसं गमासां प्रतं जयपतनयो तथा ब्रूमहे श्रमवद्य

न्नत्र वियुज्यमाने भवेद्ध्वनियो भवतोर्द्वयस्य संधिर्भवेत्पार्थिवयोस्तदानीं २१ योद्धव्यमध्ये तिथिचिंत्यमाने
यात्राविलंबः शकुनः शुभाय दिनोनरेश्वान्न मरोयदा तु देमं करोय त्रिकरा नामः २२ श्रेणानि यानि स्वप्शांति
प्रयन्नाद्धामा क्रियाणां प्रश्नसमूहमालाः सुशिक्षितत्स्यापि मठस्य बुधस्य बुद्धेर्द्वयर्घनियतं त्वतानि २३ अथ चक्रे
24 मंत्रेण विहंगयुग्मं विन्यस्य स्वरूपद्वयनामधेयं संधिर्विरोधः समरो जयो वा भंगो यदि चेत्यादि विकल्पपृच्छेत्
२४ यद्यत्र किंचिच्चरितं विधत्तः खगौ भवेतन्न्रपयोरवश्यं सबुद्धिनेत्यादि कमूहनीयं नानाकिंकाः शा
कुनसंविदर्हः २५ युमलं ग्रथ्य मेखलक कल्वाकुलाविकाद्वंद्वयुद्धकुशलाय तः सदाः तत्कृते विहगद्वयं
यतः पूर्वं शकुनविद्धि भावयेत् २६ इति चक्रांतप्रश्नजप्रश्नाकुपोतन्त्रकोहते संधिविग्रहादिप्रकरणं श्द्दशामं
महीसमत्ता अभिरिणां वरिष्ठ श्चारित्रवत्या सभवेद्ध्रुवत्या तस्याचिवाहार्थमतः परीक्षा याचक्ष्महे कांउचि
काखते स्मिन् १ पुंसः कुमारीवरणाय यती रावृषास्यते वा मनाति विलब्धा स्त्रिपश्वपत्सु वरणाय वामा यवामा
प्रश्नास्तानतुयानुलोमा २ पाणिग्रहप्रश्नविधिप्रसंगे दुर्गा यगा गच्छति दक्षिणं चेत् परस्परे सोद्वहाद्भिमा
गोः स्त्रीपुंसयोस्तद्धितसाप्रयोतिः ३ वध्वाद्धवोः शोभनचेष्टयावः प्रसूतचेष्टो यदि योत्र तस्याः खगः खगीवाच

पृथ्वीतिनाराचदिशोरणांते निर्वृतिकालेप्रतिलोमगात्रेचेत्न तच्छूत्रंकाचेताल्लमध्यगाद्धः तुधार्तितपरणं रणं-
स्यात् १२ अभ्यर्थितं यत्र विकायुगं चेत् द्विपुञ्ज्यतेतोरणसन्निवेशातास्थितितोरणम्नमिकायांकरोति
वामांचनानिं निवृदाजयश्री ह ठ वक्त्रतरणांरणोनभावीरणेदोन्तितानां १३ वामेच्चरं दक्षिणतश्चयानं
शांतस्थितिस्तितोरणम्नमिकायांकरोतिवामांचनानिं निवृत्तोश्यमात्त्वदातन्सुलभाजयश्रीः १४ क्रूतापस
व्याध्वनिहृद्घटतावेदीप्तं अथेतोरणसन्निवेशो प्रदक्षिणंयान्त्विनिवृत्तिकाले तदायुवृश्योमेरणंरणेस्यात्
१५ तारस्यदुर्गायुगलस्यमध्यानिहात्स्यचेद्वच्छतिवामगमेका वामानिवृत्तावपिवेत्तदास्यान्सप्राक्रुघातोवि
जयोनवस्य १६ प्रदक्षिणंतोरणम्नमिकायांनिवृत्तिकालेप्रतिलोमगंवा श्रेत्नर्तितयांज्ञविकायुगेवे तयो
धकामस्यचराज्यस्यात् १७ समीववृद्रेत्कत्तवामप्राद्वा प्रयामातल्लोमाचपराजयाय अवामप्राद्धायदि
पादिवामंभवेन्नदामभिमुनोजयश्रीः १८ सद्योरणेवामरखेणमंगो जयोभवेद्दक्षिणवासितेन क्रुतेध्वनोतो
रणानामधेयो युग्मेल्यप्राव्हाद्वजयोजयोवा १९ वामेनगत्त्वावदिपातितारा पुक्रोद्यमेहंतितदायुयुत्स
मत्वाविताराप्रतिलोमगावे तस्याजयश्रीर्वसुधाधिपस्य २० स्थिरेविहंगाद्विवपेंतवेस्थिरंस्याद्युद्धंभवे

२३

दक्षिणमेत्य यदी यहाणि दृष्टेन तदा युवत्याः गर्भो विपद्येत भवेद्धि हंगो दुःस्थानसंस्थे सन्दुःखभागी १२ कृत
स्वरो दक्षिणगो विहंगाः अश्वत्थं तरुं संश्रयते तदा तत्पुत्रियेत जातो यदि कीटभग्यो भाद्रमनाशो यदि तस्य शाखं
शाखेण जातस्य तदाधिपतिः १४ गत्वा तु लोमं यदि पुंविहंगाः सितिविधत्ते च फलेयदा थेतदा स जातो प्रमण
तमः सः प्रकाति मरीली दिगंतराणि १५ निमज्य धूल्या मनुलोमयायी अभप्रदेशं श्रयते च गश्चेत् गर्भा
द्विजको नियतं तदानी भावी परिग्राहबुजमव्यमत्तः १६ कृत्वा निनादं फलपुष्प=पत्रविधजिं हमतहि
यातिनारः ततः अधेन्नादशमेव द्वत्तं यदा धूर्वेत्तः कपलः समाधं १७ सुस्वरो व्रजति दक्षिणभागं श्रयति दे
शविशेषं वाम ७ सस्वरो व्रजति दक्षिणभागं श्रायत्विदेशाविशेषं वाममाश्रयति वाद्य निवृत्तो बाल
कोम यदि वा चिरजीवि १८ पुष्पगो वितदक्षिणपद्मत्तोगः श्रीयमनोहरो देशादक्षिणप्रचुरशोभ
नचेष्टो वं महत्पद्यातिशशोन्यपतित्वं १९ दृष्येक्षितिरूपेण यदा विहंगी प्रयाति तज्जन्म भवेत्कु
मार्याः दृष्टो दिनैः पुत्रगुणोर्युतायाथाश्चत्वपार्थीकृतलोककार्याः २० इति वसंतराजशाकुने यो
नकीहतो गर्भप्रकरणं द्वादशमं यात्राभवद्धि मम यत्किंनवाचे न्यु हमेकृते स्याद्भमनायनागाग्रता
यं चलंतीयदि वाधितद्वामभातुयात्राप्रतिषेधविज्ञो २ दूरंगतस्यागमनाय वाता वहोयदि छायुच २०

व

25

तीतौ तथापि दृश्याः शकुने कुमार्याः १ तासः पत्नीगर्भसंभूतिर्हि तु यद्वाऽगऽ पुष्पवत्त्वे फलत्वं वा गर्भत्वावेदा
नयापीविधाने यद्वा शुंऽचन्द्रपुष्पवत्वे फलत्वात् २ अधः प्रयातोऽच भिन्नत्रिचिह्ना गर्भप्रणाशं विदधात्यवश्यं सं
मार्ष्टि वामेन यदंगं भवेत्तस्मिन् विपत्तीवीहीनः ३ गर्भप्रश्ने यावतोदक्षिणा स्यामाश्राद्धानुच्चैरन्युच्चवाचा
नार्या गर्भस्त्वावतः स्यान्न मासान् गर्भाधानं ज्ञायतास्यात् दूधं ४ प्रदक्षिणे पुंसि सुतस्य जन्म जन्मास्त्रियो
योषिति दक्षिणायां जन्म द्वयोर्दक्षिणगे द्वयस्य किं गर्भवत्याभविन्नेतिपृष्टे ५ धृकुचं सुतोस्याद्विवित्तेतिपृ
ष्टे योषाविनाशस्तज्जन्महेतु कन्याभवित्रीत्विति पृच्छमाने प्रदक्षिणे पुंस्यपि कन्यकास्यात् ६ पुत्राभ्या
नेयादवंयांऽचीचेन्नतारभस्त्वारोहतिस्यस्येतनत् स्त्रीनामानं यादवं पुत्रागश्चेज्ज्ञारोभस्त्वारोहति स्यात्सुता
तत् ७ प्रदक्षिणे भयनपुंसकादत्वं तरुसमारोहति यद्यकस्मात् खगः खगीवाप्यपगाभिर्गलीतन्न
पुंसकत्वं जनयत्यपत्यं ८ कन्याभवेद्वेहितं गात्रसुचेष्टास्यादात्मजस्त्वेहितगः सुचेष्टः चेष्टाप्रदीप्ता प्र
तिलोमगायं गर्भस्य तस्य पित्रोरथवाकृपायाः ९ यावत्तंख्याः स्वारगाः पुंचिह्नगाः स्युः स्तावंतायमभका
गर्भवत्याः यावंत्यस्तु स्त्रीचिह्नम्योनन्लोमाः सुरतावत्यः कन्यकानिश्चयेन १० यावत्संख्यापदक्षिणोदक्षि
णगत्वावामेव्याहुंऽहेपुदेशं तावत्संख्यान्यपत्यानिनार्याभस्त्वावत्वानिश्चयेनस्त्रियेति ११ दातंस्त्रये

२८ न भाविकीर्यमार्यैर्विचार्यैध्वनसारमेतत् चेष्टादिकं पांथसमूहमानुराख्यावतेपांथसमूहतत्त्वे १ प्रायेणत्रा-
ह्यत्याधिवासिनेन विनापि पांथाः शकुनं व्रजेतः तात्कालिकं पात्रे कनामधेयं ब्रूमस्ततः संप्रति तादृशं ततः २
वरं श्रयेत् दुर्जनजन्मसमस्पर्शौ वरं द्विपेन्द्रसिंहमुखे च खमंगां वरं तरेद्वारिनिधिं भुजाभ्यां नोद्वेजयेद्धः शकुनं कदा-
चित् ३ वामस्वरादक्षिणकायचेष्टा नारोगतिः शांतसमुद्घवस्था यानुः प्रयच्छेद्यसमस्तकामा निघ्नंति नानुक-
26 विवर्धयेण ४ पुनः पुनर्वर्त्मनि यः प्रयाती निवेश्यते पांथसमूहमात्रा ग्रसं प्रायं तस्य समापतेतां समस्तविघ्न-
क्षयजीवनाशः ५ हस्यामानुलोमाप्रथमं ततोनुस्यादध्वगस्यप्रतिलोमगा चेत् प्राप्तां तदाभीष्टफलानि ।
वार्त्ता मन्येति कष्टनियतस्वरिष्ठं ६ वामरेटिल्वाय दिया तिथारा भवंति कामः सफलास्तदानीं कृतावसक्षयध्व-
निरध्वगस्य वामं प्रयातां प्रतिहंति सिद्धिं ७ वामे प्रदेशे यदि वायसश्चेद्विहंगयुग्मं समदिग्विभागो क्रीरसख्या
कुलिनेन रोगामयाकुलत्वेन करोति सिद्धिं सिद्धिं या वामे देक्षिणविभागनिविष्टं तुल्यकालकृतशोभनशब्दं
पक्षियुग्ममिह तोरणास्त तं सर्वकामदं मुपूर्वातिमुनीद्राव ८ उद्भ्रतामागतीयदि गांतं प्रीन्तस्तोपिनमहत्त्वमयं ततः
दक्षिणे यदि पुनः कुशलं स्यात्सर्वसिद्धिं करिवैरिविशेषी वि १० ताराप्रशस्ताश्रमनेध्वगानां महागुणास्सेव यदि प्रशस्ता-
स्तोरेवदीप्ता यदि वा तदानीं लाभः क्षतिः स्यान्न तु कापि भीतिः ११ महत्वोद्भ्रतामहत्त्वमथा गहित्वा प्रदक्षिणानी २८

ल्लेपदार्थे पृष्टः खगेशानामन्तकस्य प्रयामांतरादंचिदध्यानिवामा ३ विधायशब्दं यदि दक्षिणस्याद
यातिपांथ स्तदवाप्तिवित्तः शापश्चिरात्तिष्टति मोनिनीपाल बन्धिगम्यागमयोस्थिरत्वं ४ अमुत्रदेशे
सहभार्ययाचेत्तं गच्छते दक्षिणगो विहंगः अन्यागत्यदेशांतरितो धनीवः खगेन्द्रलोकख्यानुपलभ्यते
तत् ५ कृत्वाशब्दं पृष्टतो वामभागे ह्यद्रीपद्री हृद्यमेवाधितिष्टन् आगच्छतं साधितार्थ शेषकार्थं पांचजन्य
त्यर्धमार्गावतीर्णो ६ वामस्वरस्तारगतिर्विहंगः प्रयुष्यंसमारोहति पादपं चेत् तदर्दितो वाप्यथवा ठितो वा
दिगंतरान्मत्यथिको भ्युपैति ७ विधायनादं परिवामभागे निरोहिते तत्वं भजतेस्वदेशो नत्रैव पांथः कु
लीनदास्ते दुःखी समायाति पुनः कुदेशे ८ कृतस्वरादक्षिणतो निनांगी वृपाली वामं प्रयस्ति पुष्टातो य
स्याध्वगस्यापाङ्गस्थितस्यागमनं गतस्यैव विघ्नतः संपुति किं न वेति पृच्छन् ह्रदेवी विरते क्रमेण निस्वया
ते निश्चितकार्यलाभे ९ गमनार्थमुक्ते प्राग्भागतो सौ नगरीयमस्य ९ नष्टे विहंगे यदि कोनतत्र कृत
स्थितिर्यत्रस्य त्रविचिंतितोसौ करोति शब्दं यदि दक्षिणेन प्रयामान्तदासौ विपदा गृहीतः १० स्याद्दप्राततारायदि
यं वाथ पातमाया तमा चेद्दत्ते वराही तारावृताल्गमयोः प्रपूशास्ता प्रष्टन्नेये वामगतानिवृत्तो ११ इतिवं
संतराजश्राकुनेपोतकीहदेगमनागमनप्रकरणं त्रयोदशं अनागतोद्भावितमाविकीर्यमायैविचार्येध

१४ कृत्वा रवेंदुलग्नतः आगत्वा स्यामाद्युलंश्युष्क मदो दृष्टिताचेत् तच्चं धपस्तांन लयति कन्यकायाः रवेटत्वा
माष्यालिरवगोचरस्य १५ उभे विहंगौ विहगाल्लयै कोपदिष्टपदलग्नाभागाश्चापि सोमाज्ञसौहार्दमहा
निधानं योऽदृस्तथा हि भवतो पुत्रस्यौ १६ तारस्य पत्नी हि नयस्य मध्यान्हे गांवांचेच्छु यतो विहंगौ तदाकु
मारी परिलीयते या सा निश्चितं दुश्चरिता भवित्री १७ अन्योपदा वांउ विकापुगस्य मध्ये विहगौ प्रय
27 ते विहंगाः भवस्य साध्वीव निसायवानुष्टमास पत्नी नियतं तदा स्यात् १८ यामस्त्वं मैथुनसेवनंवा भ
स्य पृदानं पदि वाधाय चामे नतत्तार मदीक्षसंस्थं साध्वी स्त्री पंजल्यति पत्नि युग्मं १९ अहारदानस्त्वर मै
थुनानि पत्निद्वयं लग्नतः करोति यदा तदानौ नियतं कुमार्यां ग्राकारि कौमारिक मन्यदूसा २०
भूत्वानुलोमा यदि कुलस्य शाखे पूर्णमासतो तिष्ठन्ति कोटरे या तदा कुमारी त्वचयो नि सुद्गार हीत भन्नायदि
गर्भिणी स्यात् २१ यामागतिव भिप्शरीर चेष्टा संस्थानतना दानप सक्षभागे पतिवरायाः कथयंति लाभं भु
म्माच लाद्दुर्वलभवलाभस्य २२ श्यामा निवृत्तो यदि याति यामा स्वीयं प्रापतत्स्या स्तुतयः फलाशः तारानि
वृत्तौ यदि नस्तु तिष्ठा सीमंतीनीभव लभ लाभ तुष्टा २३ इति वसंतराजशाकुने योऽनलकीत तोषिवाहप्रक
रणमेकादशं आधानजन्मापतिकर्मपाकठानानि नामकर्मस्य पथ्यामनस्य ठन्यादिनाप्रोषतनय

रकन्ययोः सप्तमीयपदेकुलप्रभुत्वं ४ खगीखगास्माच्छान्नदापानाचेत्तदापतिः स्त्रीधनमाददाति खगो
पानंपच्छति चहिहांयाददातिवित्तंपुरुषः स्त्रियव ५ पत्नीतिदात्तादितिज्ञैःपरैर्वा खगःखगीवाकुरुते
प्रपन्नात् तत्स्त्रीतिदात्तादितिज्ञैःपरैर्वा सप्तमे विधत्ते दयितापतिर्वा ६ धनुर्द्धरोचेदकुभिर्विहंगैरताचेच्छ
तेस्वैपरज्ञातिभिर्वीतत्कन्यकास्वैपरज्ञातिभिर्वा प्रूठासतीकाम्यतइत्युशंति ७ पोतकीमिथुनमे
थुनेद्वाणेवामतोभवतिकन्यकासतीतादृशंडुपदिष्ठजितैलदानिश्चयेनकुलटाभवत्यसौ ८ ताराबु
तिस्वाभावत्यकस्मादभिष्टितायादपहंदकंचेत् राज्ञीभवेत्सावरिणितंपत्तेथा भवेन्न्यपत्नंविदितवं
दयस्य ९ तारस्यपत्नीद्वितयस्य मध्याद्यसंज्ञकोभ्येतिनिवृत्त्यवामंमध्यात्कुमारीवरयोरवश्यंतत्से
ज्ञकः पूर्वमुपैतिरत्नं १० श्यामापुगेदक्षिणगेविहंगीविहंगमश्चेद्यरिहत्यपाति स्वकान्तुिविपंतस्
तवः पूयातिनारीनरंमुचतिवैवरीत्यात् ११ निमज्य धूम्रामुपयाम्यतारातः प्रभेतिपतिचेत्प्र
देशे तन्निश्चितंपांथसमूहमामीता कोदुधरिव्राजकतांब्रवीति १२ चपुमपुढांतास्थिलवानुलो
मावघाश्रयोद्दामनिर्दनीयं ब्रूतेककपालबुलधारणं चखगीकुमार्योविहगोनरस्य १३ प्रदक्षिणं
गच्छतिपत्नीयुग्मं ततःसमपोहतिपादयोर्मेचेत् कथूत्कंकुरपमहीनंज्ञायायातीतद्बलादरिद्रो

२९ मिचारः ७ वद्वयसत्त्वविभागनिनादः तुल्यविहितपुंगसत्वं चेद्वामभुवैत्यथनिर्वहत्वेऽगेवस्थनत्स्य वदं स्ववचादं ॥
ध्वति तद्वनितासहितेन ८ सौम्यखौयादेवामविभागोदक्षिणमेत्यखागौरवल्लुश्रातं आश्रयतीनहृदान्यमनु
बंधापतियोषिदसौमनसापि ९ इतिवसंतराजशाकुनेपोतकीरुतेसत्यसतीप्ररिज्ञाप्रकरणं पंचदशं
प्रणम्यसीप्राणमस्तोशनेनतस्यांवुनाजन्मदंतदंबुमेघात् मेघोभवेच्चाब्दबिंबितेननतस्याःसांप्रतमातते
स्मिन् क्रियते विमर्शः १० अथद्विधावैधमथद्वितीयानत्स्तीवच्च चतुर्विभागः एवं त्रयस्तोरणमस्तिमा
28 गरेषादिमेदैर्दशभिर्विधेयाः २ आद्वौ दिकं खात्यवसानयेवं न तत्रहृदे दशानं पदत्ति तत्सांनिवेशपंचदश
सुक्रमेण विषयश्च तातोरणमस्दलेषु ३ मध्यादेषांसत्रभानांदशानां किंचिन्यस्येभाक्तेर्वर्षसरस्यात्
एवपष्टेयत्रनतत्रभागोवातागच्छेवफलेकैवुयातः ४ एषामायामापातिनतत्रभागोपस्मिन्नस्याद्वर्षणंतत्र ते
की सवंहृतिंनिश्चीस्वितार्थोविपश्चैस्तुयसैवं वासराणां ब्रुवेपि ५ हस्त्यायसर्वेद्यानितं कुमारिमस्त्वो
घरिश्वतिदीर्घमायाह्वंमुद्रहस्यवस्याभानामभागसर्वांद्रशोरहितोजलेनां ६ एषामावेमुखपदिवाचि
श्रीणांवहंसमारोहति दक्षिणापि आसायामहामुयतिनत्रस्थितं श्रेकेविरलाःपयोदाः ७ वामतोरहतिया
तिदक्षिणंपोतकीनदनुयावतः करान् उत्तमं श्रयाजेयादयादिकं तावतः पततिवारिवासरान् ८ यावतं २९

रतते निनिविष्टा पूज्यत्वदेवीं तदिह प्रयाति भवत्यवश्यं महतीं धनर्द्धिः १२ नुन्मूलितत्छिन्नविशीर्णतरुच्छन्ने
श्मशानोपलकर्परादौ नारीयाविष्टा फलहानिकर्त्री भवेत्तु वामा नियमेन हन्त्री १३ गत्वा विहारं पुरतः प्रयान्
रहःस्थितां गच्छति यस्य तस्य क्षेमंकरी सम्पदमभ्युपैति यस्य ध्रुवं तस्य पराजयः स्यात् १४ यदि प्रियं वांछ्यमन्
वृजित्वा निवर्तमानस्य भवेद्धि तारा शुभावहा नृपादि चेति वाच्यं तदा तेन समं प्रयाति ५ इति वसंतराजशाकु
ने योनिकीटादि यात्राप्रकरणं चतुर्दशं ॥ गृहस्थमङ्गलार्हलोनरागां चेष्टा चेत्सुप्रीत्या सफलं तदानत्र दोषं
तस्य नरकाय तस्या ह्यमः स्त्रीतः सम्यसतीपरिज्ञां १ आलिख्य पत्रे चरणीनीलां स्फुरन्ती सद्व्रता निवली रूपां
यस्याः समाध्वी तिति भवेत् हि तद्गेहे ख्यातं तातो नाम मलिखेल्ललाटे २ आदाय तच्छाकुनिको यथत्रेण त्वा तत्त्
स्तोरण संनिवेश्य शुभ्रवर्चं मंत्रेण करे निधाय पच्छत्वं गृहं द्वि भिचं सतीति ३ आहारदान म्हणाञ्जनानि
कुर्वंति खेलन्निकरं हृन्ति वामेव माच्च वलाशुशीलो निमैथुनं न भवेत्करोत्यवश्यं ४ वामरवा यदि दा
त्यनुलोमा यांडविकात्तद् न्निष्टचारिणा वाग्गार्तिर्यदि दक्षिणगति पापशब्दा क्रोधादि यं नियतं गर्तसाध्वी ५ दक्ष
तो यदि मैथुनसंस्थं यांडविकाः पुत्र लंकुलतन्त्र वामदिशि त्वथ टेनाह कचेष्टा स्याद्विदेशो युवती यतिमका
६ वद्यवसच्छविसागनिनाद वामं दिशं मन वत्स्य गत्य पुंविहगो न समं मिलितं स्यात् त्वय्युवतः स्वजना

हंतिहृष्टिउछून्यवर्वोयदियातिवामनवग्रहः तस्सुममहांतमाह १८ कतेतिनीडं मविचेद्धराहीसमा
सयत्यानिविज्ञायतेवा समुद्रबद्धानमधुबवहिर्जोच्चलमतेतज्जागतीममत्तो १९ द्वारादिदेशेष्टुरहस्य
यस्यपूर्व्यद्वात्रत्याकुसतेकुतत्तेकुलायं श्रीमोधरोवबतिचैनष्ट्याविनच्छून्यवांघाति चमत्स्यतेवा २० ग्रैन्हे
मरिद्रोधसिवावराही प्रागवानपुत्रानपिचेत्पूरूत्वा नांभोधरोमुचतितावदंभोयान्समुडो यनले वृजति
२९ २१ प्रासादशैलद्रुमकोटरेषु तुंगेषु चान्येषु विधायनीडं प्रसूयते वद्यसमेरवस्यैपृथ्वा मान्न्हृदं भोमवति प्र
सूतं २२ इति वशंतराजशाकुनेपोतकीहृतेहाष्टिप्रकरणं षोडशं ग्राद्योयास्या योधान्यानिख्यातिहेतु पद्याद
संप्रोक्तमादौनिमित्तं नातेतस्मिन्नूसपुत्रीहृतेस्मिन्कर्तुंशक्यः केनकस्योपकारः १ धान्यान्याहुः केचि
दष्टादशास्मिस्तेषां मध्याद्यस्य वाच्यंतिसतितावद्दूराकुप्यरेषादिचिह्नितिस्तोष्टुकास्तेसमस्याविधेया २ प्रत्ये
कमवीशाकलेषु तेपुमुख्यक्रमेण ।ह विलधान्यपृष्टं । छियेन्ननोगच्छतियत्रतारानिष्पद्यतेतन्नियमेन
धान्यं ३ त्रिषुद्विपेदेशेषुं कमिलानलेष्वाषु धान्यंततोदक्षिणगोविहंगे पूर्वोप्तमध्योपृतदुत्तरोपु धान्यस्य
वृद्धिं प्रथमादिमयू ४ ताराधिमत्वायदियादितिप्रं विहद्भावाशाकुनेकदैवी तदीतिपृथ्वीशाकुत्वाश

स्यात्त्वामनोवारिश्चद्धक्रत्त्वाग्रामाद्दक्षिणंयातिशासं तावत्संख्यान्वामरान्वारियाहिनोसंख्याकामस्तथा।
त्रीवितद्धैते ९ स्वामरवंवानृताममुञ्चरेतोवद्धंतरितुंप्रविलोकयंति तथाविद्यात्तेयदिवाप्रमत्ताविशंति
नीडं तदुष्टं तिष्ठंति १० प्रायस्मिकायांजलपातमादौ हितीयमस्मीयादियादिमध्यभागे ततो यजमावय
नेत्तदंतेप्रदक्षिणांपंडविकाकरोति ११ दिसत्वरावायदियादिंतिनातवंध्यगनापाइवचावदीतितत्प्रा
ह्वषयीनघनोंत्रनानांवयोधरत्तामपकोधरत्वं १२ प्रदक्षिणामसिटतपावहिश्वेत्कुर्वंतिदुगाः क्रू
तवारिप्राद्धास्वबस्थितीनासुतदानिवद्धीस्याद्वृष्टिरल्पापिचनांतले १३ प्रदक्षिणंचाहिनिवृत्तिका।
केसासंमताप्राह्मविवर्षणार्थं प्रदक्षिणंयातिवयातिवृत्तौ सावृष्ट पुत्रीघनचिवूकर्त्तुं १४ विमुच्य
शाब्दंयदिमत्रयेयिमवेहितारा विनिवर्तते नेत्रु तालयदास्याजपनांभमालाकताल दाहाकुलितोघ
रित्री १५ संमन्नयांत्वायदिवाविहंगाः स्याद्दक्षिणोवर्षेति तन्निनांत पर्वैति कालीयदिवाद्भुतस्या
तद्वारिदोवारिददातितुष्टं १६ श्वामासदेप्रोक्ततमत्रवांतिमहीवसीभुक्ततरोतनुष्टां वांबाणा पा
त्वेडेसत्तत्वारत्वेडं ब्रुवीतितुष्टिंजलदस्यकाकल्ले ७ विधायविष्टांपदिक्रमपत्नीनातोमवेतहिनि

३१ चोत्तकारिणीयाशापांडदुर्लभप्यवश्यंधान्यंसमर्घंकुरुतेत्रिगतं ५ विभज्यास्मिंस्त्रितयंक्रमेण नेषुत्रिपत्व
एपल्लवाप्समस्तान् तस्यार्धहानिः खलुपस्यवामा महर्घतां तस्यतनुयस्यसारा ६ वामाण्यवादक्षिणेनप्रयाति या
माहशाद्वंसेवतेचेत्प्रदेशं पुंसांप्रस्मिन्संगृहीलुपदिस्थे तक्रीणीयादिक्रयार्थंपदार्थं ७ इतिवसंतराजशा
कुनेपोतकीरुते अर्घप्रकरणमष्टादशं तस्कराद्याघातादिनिपीडितानां प्रमोदनां जीवितजीवनाशो यथा
दिशान्यांउविकाप्रसादादश्वर्यमुत्पादयेतेमनुष्यः १ किमेषाजीविष्यतिपृच्छ्यमाने प्राणीचिरं प्राणीतिदक्षि
30 णांमरिष्यतिनेषतनुपृच्छ्यमानेप्राणीचिरंप्राणीतिचोद्भतायां श्यामामगतोरणसन्निवेशे तातानुपायातीतिदक्षि
काले जिजीषुमारयतेध्रुवंसासैवध्रुवंजीवयतेमनुष्यं ३ वामाचेष्टात्वामनोपानमस्यांदीर्घध्यानंभाषणंदक्षि
णेनमह्नोन्सर्गोव्रजत्प्यावरोहोविष्टामूत्रंयदिलोविप्रलंभं ४ नाशाजासौमद्देहप्रकंपोवाच्चोमुख्यंचेत्य
मनिद्राख्येनमहोन्सगोदिव्रजत्प्यावरोहोशंतानाशोवव्याधिपाधानुबंधंदीर्घकालंजीवयंतेमनुष्य ५ पुमेताप
शीघ्रंव्याधिनाशाविधत्तेवामारटन्त्युंदीर्घतांचागदस्य शांतेप्रश्नेशांतिरंशांतमेवंप्रश्नेदीप्तेशोभनंस्यात्स्व
दीप्तं ६ आमयनाशनमौषधमेतत्पृच्छतिलोमगतिर्याहतितत्रजंसतत्त्जोचिरतः साप्रश्नविपर्यतस्त्वनुलोमा
७ इतिवशंतराजशाकुनेपोतकीरुतेजीवितमरणप्रकरणमेकादशमितिं अथकथ्यंतेशकुनिरुतेसोव्या ३१

चौरैर्हृतस्य धनस्य स्यान्नाशोऽन्नाद्रौ ६ ग्रहस्य तारागतिर्वा तदा यस्याश्च तारा हन्ति दग्धं तं स्फुटाहतस्याविम
वेक्षते विपक्वस्य धान्यस्य स्यान्नाशो दाहः ग्रहाद्धि तारा विनत्याकीटजं स्यमफलं आकूरशाखेशाखिने श्यनिट
द्विता गाविषयान्तकी यदि तदा खलु धान्यं स्यान्नवं लिशालभान्यं शुभकर्मकाः ७ दृष्ट्वा रटति गर्दनियाने दोषमाश्र
ति कर्मविपाकात् पांडुकीकी यदि तदा नियमेन ब्रीहयः समुपयान्ति नाशं ८ ग्रहोऽस्ति दलं तारायास्या
दर्शितोऽर्धं तारावृष्टीति धान्यस्य स्यात्तामसानां नाशः स्वस्थधनाश्रयस्य घोषा ९ सौम्यारपावन्नित्रितयेविम
त्वा तारानिपतंत्स्यपतित प्रशान्ते स्यादुत्तरेकापि पदानि तत्र सस्यमवेत्तुरि फलं तदानीं १० स्यादुदस्तपद्मवनित्रये
पिनिहन्ति काले यदि हीनतालः सिद्धोपि पुष्पार्धे न तथा पदार्थो ब्रीहीर्वा ब्रीहीससमासवत्स्यात् ११ दृष्टिवशान्तराज
दृशान्तु कुमेयोतकी हसे धान्यनिष्पत्तिकरं तं समुद्रशोभं पत्यं महर्घं यदि वा सपद्मं भाविनियमात्स्वगम्यते
तत् कुसोथपञ्चावगाते समस्ता कृताथे तास्माद्धृणिज्ञोरहेषु १ यस्यद्यस्यौ घरित्रे र्घवाक्यैवृद्दलिताम् यदि त
पदीश्व प्रपामासमारोहति यादयासं भवाघेमा तस्य मवत्स्या मासतां २ प्रदलिताया कुरुकुनेकदेयांसमर्घतां पल
धनं प्रयाति सा चेत्स देशो भ्रदेपुदीप्रं पत्यं तदानील भवेन किंचित् ३ पूर्वदलितानां गतानामवेद्यामे मास्यसावङ्ग
मर्घमाहुः वृत्तं विपाकतनावका मवर्दिनिवावद् लं मर्घमानं ४ विपाकवहन धनिकप कपं स्वधिकसं

२२ द्विपुद्रयेसत्यरिनाथाहेंतुमाह चिह्नद्वये शास्त्रितिवामशब्दैः त्रासंचसर्वं द्विषदागयोस्त्वं धनुर्धरिहंतिधनु
र्धरीव ११ कृत्वास्वरंयथुवमख्यभागेसव्यंमात्वाश्रयतिप्रदीप्तं धनुर्धरिचौर्यतमुधनात्तांततस्कताणांकुरु
तेपकारं १२ त्रासादिद्यालोयमगोत्रहारि कार्येदिकस्येसातितस्करायांपूर्वोदितंतिद्धिविधायतस्मात
त्याददृशंस्याद्दशमीयगेतु १३ तत्कालिनीतथुगवादिकेपुत्तेमार्थलाभार्थमवाप्तिकःस्यात् भवेच्चकालांतर
31 तावहीरेप्रस्थानसंसीप्राकुनःशुभायः १४ अदक्षिणांदक्षिणतोरटंतीदृष्टेवतारांशकुनेकदेवींचिपश्री
श्री लंवोदरहोगवादौपूत्यागमायप्रतिपादयंति १५ यामतःस्वजतियावतःस्वनंतिवदतोवलवत्तोयतस्करा
न्दक्षिणोभागवतीनुपावतत्ताचतस्त्वमिदृशातिदुर्वलात् १६ मार्गभ्रमेरस्यएवानस्यताते धनुर्धरी
वपूवतियेनयांती मार्गेणतेनानसेरेन्मनष्यः पंथानमासाद्यतेपुरस्तात् १७ नायंचोरानिश्चितंदेवद
त्तासाधुःशुद्धिलस्यतेचेतिदृष्टेकृत्वाशब्दंदक्षिणांवृक्षपुत्रीपायच्चेतत्तदृष्टोसौनदीये १८ शुक्लत्याया
तिचामायदर्थचौरस्यस्यात् दिव्यशुद्धिर्नेतस्यचामात्हंतेनीयमानस्यतस्यप्रवामाशुक्लेयस्यान्नुतातवधाय
१९ चौरस्यदिव्योतलुदृश्यतेसौपान्युहुताधंडिचिकावदर्थं साधुःसानेवहि मुपैतिदिव्येप्रवापदर्थंस मु ३२

दीनीवहनी प्रकरणमधिकृत्य क्रमिदं यत्स्थानानि लक्षयन्निद्दिपथिच्छंदः १ एवमवहं मेत्र भविष्यतीति प्र
श्नकृते दक्षिणनासस्वावाद्दुःखोत्स्वपो मे त्रभविष्यतीति प्रश्ने पिदुःखं छिनिहंतिसेव २ क्षेमेशोघुनामंत्रुचिन
श्रयतानि प्रश्नेन लोमासुखवेदानवामा श्वप्राधिमेदुःखमुदेष्यतीति प्रश्ने विज्ञातासुखदानतारा ३ लाभो भविष्यः
त्यादवश्यं ममेति प्रश्ने ताराल्लाभदानैव यांगां वामाः कार्येषु किन्नास्ति लाभो ममेति प्रश्ने वामा लाभदाना
नुलोमा ४ वामस्वराद्दक्षिणानिलेन संपूज्यमानाश्च कुनिपुमांसं गानेसंयोज्य वसिद्धियेत् विपो जपस्तु क
विपर्ययेण ५ वामस्वराद्दक्षिणचेष्टितावाकरोति नारात्मिमनाथसिद्धिं दुष्टेष्टितादक्षिणनादिनीच
वामाच कामान्विनिहंति सर्वान् ६ स्याद्वामिन्यं चारयाम्धरि लाभं लाभाभावो वामयाल्ले वास्यान्तु ना
रालव्यै सेवयाद्दृव्यलिप्सोर्वायाध्यायामानिःफलं वक्तिसेयं ७ श्वामा कूल्याप्य वरस्वरेण प्रदक्षिणाः
स्वामिसहाय पोस्यात् तयोश्च भिन्ने हृदि शंक्यमाने मेदाय तारानवुनर्विताना ८ प्रदक्षिणापांवरचमप्र
श्ना यानिनायातिन दुष्टानां स्याद्दक्षिण्यामविसन्नपांवास्वेवनस्वामममरिपूर्णं ९ नारामवेनोर
णसन्निधाने निवर्तनेनकामानि स्वतश्च वामावादिस्यात्पुनरेवतारात्तो कं तदागत्य निवर्तनेरिः १०

३३ श्च श्वेतं द्वियोयः परिछिन्नोति सत्वर्त्तपुष्यां पृथिवीं चिनोति ३८ इति वसंतराजशाकुने पोतकीरुते सत्वादि
प्रकरणं विंशतितमं प्रतिप्रकरणं रुतसंख्येदानीमुदीर्यते सर्वप्रकरणानां च प्रोच्यंते क्रमतो मिथः
रुतानां त्रिंशता पूर्वं मधिवासनसंज्ञकं द्वितीयं शांतदीप्ताख्यं रुतैः षोडशभिः स्मृतं २ ग्रामांतं च दशभिर्ह्रुते
स्तृतीयं च चराभिधं चतुर्थं शुभचेष्टाख्ये रुतान्युक्तानि षोडश ३ रुतान्यशुभचेष्टाख्ये पंच मेवं च
32 विंशतिः गतिप्रकरणं षष्ठं पंचविंशतिरुतकं ४ उत्कायाशप्रवेशादौ सप्तमेव द्विसप्ततिः उक्तानि ह
सचाराख्ये रुतानि द्वादशाष्टमे ५ राज्याभिषेकसंज्ञेऽष्टौ रुतानि नवमे तथा दशमे विंशतिः षड् संधि
विग्रहनामनि ६ एकादशे विवाहाख्ये प्रोक्ता अधिकविंशति गर्भप्रकरणे प्रोक्ता द्वादशे रुतविंशति
७ गमनागमनाख्ये त्वस्मादेकादश त्रयोदशे दशपंचैः च रुतानि यात्रासंज्ञे चतुर्दशे ८ रुतानि सत्वसत्वा
ख्ये नवपंचदशे तथा द्वाविंशतिके रुतानां षोडशे वृष्टिसंज्ञके ९ धान्यनिष्पत्तिसंज्ञे तु सैमेकास
प्तदशे दश रुतान्यष्टादशे सप्त तथा त्वर्घाख्यके पुनः १० रुतान्येकोनविंशे तु स्वजीवितसंज्ञके स्फुविंश
वितित्वमेत्वष्टौ विंशति स्वशुभाभिधे ११ एवं प्रकरणानां हि विंशतिः पोतकीरुते शतान्येव च चत्वारि ३३

वैतिलाभ २० अथैकार्थंगमनेन्यत्रागतं मनोचरस्थे बुधमन्दे गुरुतारायामांतकस्थे बुधयदा तदानीं पतत्यस्त्वव।
न्यां न श्राश्रचौहार: २१ यामरवासमुपैत्यपसव्यं पोतकिकाय दितनुप्रविविश्नोः स्वर्ध्यधवं घनशोकत
ग सौह्निं दूरव्यविनाशमतिभ्रमतीति २२ सव्यमुपैतिरटत्यपसव्यं पोतकिकाय दिविश्नोः स्वर्ध्यधवं घन
शोकत्तमान्निदूरव्याविनाशमतिभ्रमतीति २२ सव्यमुपैतिरटत्यपसव्यं पोडविकाय दिश्नामनचेष्टा
गमामात्तं प्रविविश्नुन्देत्यपातितत्याधिकः फलहत्यः २३ एकोद्भूतास्तुमहाशचेशेमचेद्वितीयानुधनाद्धि
कत्रीं साचेन्नतीयाभ्युभक्रर्मयाकादुर्गालदायछतिम्रपतितं २४ यावासित्वादत्तित्तेनप्रयातिप्रया
मासांवंस्थानमामेवतेच योगछैद्रेपंकन्नैकीछनानुध्यः शीघ्रुं तस्याभासितंसंश्रयेतन २४ विद्यान
डगात्नपधान्वादविवाहायेश्याजनतवन्यवादात्न श्रास्यनन्निद्वंपतिधामेन मंत्रघुताधिकान्साधयते
नुलोमा २५ प्रश्नानिश्चयपक्षतः पुरुषावेशानुवंति शाकुनस्य फलंते पृच्छमेयनविंदंतिपुनर्दैवेफलं
नशाकुनस्य फलमेते २६ वैरल्यकाष्ठाश्रयतोनताहृकु ८ त्रैकाल्यबोधायमवेन्नयोगः पदयंघ्वाभो
गभुजांम्युधीनपाद्मानराणांशाकुनाभियोगः २७ अभ्युद्गमसर्वंशाकुनं चिवभिन्नदन्चयान्व्यतिरेकत

नि लाभसुलाभोल्पभ... मिति ... प्रतो ... पुण्य ...
वन्द्दीयफलमुच्यते श्रीवंधुर्योमहननात्प्रानतोयशोषयानाद्यपर्दटनगोहविरूत्तत्गानि मङ्गलि चेतुगलहत्तदेति ... यो गमे

१४ हरवेयस्मात् २ वामेनयोधिद्गुनलाभकारीशाकस्त्तथा मेन्द्रपतोर्थसिद्धौ वाम्येद्ये सारसपुंसे मे कंकृत्वा।
२ वंजल्पतिकल्यकारिं २ यःसारसाभ्यांयुगपद्विलयः कृतोचिरेणाऽकमनोविद्यामः सर्वादितय्यःकथिता
तिसार र्थकारी क्रौंचद्वयस्याव्यपमेवमार्गः २ इसक्रौंचौ कार्यहातिर्भिनोगोचद्वेके सत्त्वःपुतेदक्षिणएचके
च रुजं विरुधः समरेपुरोगोपदीपनंत्वस्यजयेत्सशत्रून् १ वामेप्रयासेरदिनेहितावसयोपरिष्टाद्यदिटि
३३ ट्टिभस्य टिट्टीतिशांप्रोतं टीटिरीतिदीप्रं शब्दद्वयंवास्यबुधावदंति २ इति टिट्टिभः कारंडवाटीजलवायसा
जलाहिजाये नांमुपस्थितायां रवधीद्दणाभ्यां बहूनिदुःखानिभवंतुतिगंतुर्नगपूर्वाद्यात्त्वपरेप्रशस्ताः १ इतिकारंडवाः
वावः पदन्याजस्थकःप्रयाणे शुभवेद्दक्षिणःप्रवेशे वनेचराः काष्ठस्थकाःप्रयातुःस्युःसिद्धिदाःसंमुख
माप तंतः १ गृह्मेरटंतोवधबंधनादि कुर्वीतकीराःस्वहनंनर्थान् प्राचद्यतेकाष्ठस्थकैःसद
ध्यात्त्विचह्नणाः पवस्थकानपीह २ इतिशुकः कलिःसमंदस्युभिरग्रदेशेपृष्टेचमित्रैःसहयानमस्तु
स्त्रीभिःसमंदक्षिणतस्त्रविज्ञास्यात्सारिकायाःशकुनेनकार्यंकार्यंमनश्चेकिमपीहतस्मात् २ इति
च सारिका सदाभरद्वाजस्कोरयोस्तुनिनादनामग्रहलेत्तणानि सर्वेत्रसर्वाभिमतार्थसिद्धैहारितमध्येव १४
२ वहारिर्द्धिश्रीर्दिशिदंधुवोगभूमनंकंदेत्वंवंस्यातिपुष्टौघातनसौख्येवजरेगुघूर्षलाभोमहानपुच्छेगोहवित्तव्वणानिगादिताःदेशाटनंपत्नलोपदेपानमि
लिकटं नितादितंनैमित्तिकंश्राविषोः २ इतिग्रामीणं

हन्नानासरव्यया: १२ इतिवसंतराजशाकुनसदागमार्थरानने समहलसव्यकोनु केचिच्चारितहयोनकौ इतिस
प्रमोदा: उदीरयामो द्विपदेष्विदानीं चिंह्नामानां शाकुनानिश्रमपक्ष प्रवर्तते यान्यधिगम्य लोक: कार्येषु सं
दिग्धमना: सदैव १ नानास्यवर्णं विलतालुतस्य कुलेतत: पत्ररथो भवेत: दिव्यप्रभावाद्युदये सितन्त्रा नमोलु
वो मे क्रियतां प्रसाद: २ योमुनाचेयतिमंत्रवरेण शुद्ध्यायावं मृ वाकुलमाद्यै: यत्नेन प्रमुदिता: किलपुंसल्ल
स्य सत्यशाकुनानि वदंति ३ काष्ठासु सर्वेष्वपि च प्रियदर्शनेन हंसस्य शाब्देन वसर्वसिद्धि: नामानि हंसस्य प्र
णोतियत्नु प्रकाशितनाशं दुरितानि च तस्य ४ योऽहं समं दर्शनमाघशब्दे निधिद्धि लीये च नयंत्र नीयप्रद्व चतर्थे
नयतिप्रसाद: स्यात्वं च मे हंसरवेन तालं ५ इतिहंस: वामं द्विलोके न चक्र: स्थितं सनु धनर्धि यत्नोद्विजी याश्रि
हेतु: पुन: पुन: वक्ष्यति भूमितोथो योवास विघ्नानपहंति सर्वयि १ चत्तो वक्रोय: ककुभस्तत: वदन्
भयं चौरकृतं ब्रवीति निरूपयन्नात्मवपुर्विशंक: स्त्रीवित्तलाभाय दिनत्रयेण २ इतिवक: स्थानेषु सर्वे
ष्वपि चक्रवाकयुग्मं समक्षेरवीत लाभं विविधप्रमानं स विषादचेष्टा माह्नीस्वरं स्याद्विपदे तदेव इतिचक्र
वाक: इष्टार्थसिद्धिं सकलानुदिन्नु स्यात्सारसंद्वंद्वविलोकनेन श्रुत्वास्य यद्वेनि नद गच्छेत्सिध्येत्स्यभीष्टं ग

२ देशांतवधिशोरणंतत्सर्वेषु सिद्धिप्रदमद्यमेव ५ हंसामिति त्रिरिरिति प्रथितोयः पंखवा त्रिषु मतोदधि मन्नौ
मांते गौरत्वित्रिरसमाः प्राकुनेन ६ इति कपिंजलादयः खगोत्रयो लावकनामधेयः त्वौ चकोरकृकगामि
धानो त्रयोपिते त्रिरनुल्यचेष्टा पुरोव्रजंतं वहतोर्थसिद्धैः १ इति लावकचकोरप्रकाराः पांतिन्त्वणांद
क्षिणतोनुलोमं स्याद्धतिकालैः पक्षिषु छिप्पिकाच सर्वार्थसिद्धि पुलितपादयिद्धी तद्वद्यतित्यनपुरप्रवेश
34 १ इति वर्त्तिकाछिप्पिके वामोपसव्यः पुरतोथपृष्ठे युद्धं विभेदं मरणं क्रियं च रघुःस्थितः सत्कुरुते क्रमे
ण प्राक्षेपसक्यो स्थविपतिरेतुः १ इति रघुः पूर्वदक्षिणौकृत्यनरं व्रजंतो यात्रासु वामेन गताः प्रवेशे श्येना
प्रशास्ता प्रकृतस्वरास्ते श्रांताप्रदीप्ता विकृतस्वरास्तु २ श्येनोन्तरणां दक्षिणवामपृष्ठाभागेषु भाग्यैः स्थि
तोमादधाति तिष्ठन्पुरस्तात्क्रियते करोति युद्धे जयं छत्ररथध्वजस्थः २ इति श्येनः फेंठः स्मृतो दक्षिणभा
गसंस्थो वामोपहारं मरणं पुरस्तात् करोति गच्छन् पुरतो घनानां ध्वजस्थितो वा विजयं नपाणां इति फे
ठः समुत्वी सावली काथ वामिकाक्षेपसी वपदिभास संगता तदिशो च समुमदानुसा निषावस्य मर्ई निपते
त्सम्रपातिः १ इति सवलिका आलोकौशे द्वौ निशि कौशिकस्य वामो स्मृतौ दक्षिणतो मितिनिंद्यौ पष्टेनया ३९

मृत्युकरं तिः ३ इति मरणज्ञानकारीणि। मासा वर्णानेवकव्वः समेताः प्रयान्ति चेद् दृष्टिपथं तदानीं तद्यं भयंतत्करसंप्र

चौम हति यात्रासुमासः शुभदो चसत्थः १ मासे स्यशाब्दादवलोकनाद्वा प्रदक्षिणस्याद्व्ययनेवनेवा लाभो स्यशब्दे

पचकृष्णरते ऋतेवसंत सारुकराजपत्न्या २ इति मासः मधुरशब्दे प्रथमेर्थलाभः स्त्रियं द्वितीये त्वलभते तृती

ये नृपाद्भयं चौरभयं चतुर्थे भीः पंचमे सिद्धसिति कर्मषष्ठे १ अनिल्दृधार्ता विदधाति नादान भिष्टान्नदे

वाम मुपैति केकी मांगल्यदो नरस्यालि भाषितेन प्रीतिः शुभं तस्यावलोकनेन २ इति मयूरः संकीर्तनाल्लो

कननादपानै रुहितदास्यरु गति मनुष्यः सिद्धित्तदास्यर्थमनोरथानां दात्यरु चक्रुकुटमाममनंति १ इति दात्यूह कु

कुंटो कपिंजलजलैः कृजतिदक्षिणेच पुनः पुनः स्यात्कृत कृत्यतानन्न। वामेविभागे विफलत्वं प्रयातं हानिभयेत्र

स्करदशानिःस्व १ लाभो भवेद्दक्षिण दृष्टभागे कार्यैर्लाभ निध्यतिनवामपृष्ठे पृष्ठे न निश्चारभयेनयानेभवेन्निनादे

न कपिंजलस्य २ आलीपकं नाम कपिंजलोति पुनः पुनर्वाणुकरोति निस्वन सोत्साहमुत्साहितचित्तवृत्तिः स

निवृत्तिः साधयतीष्टमर्थं ३ अयुग्मसंख्याः कपिंजलाः प्राग्रवैः कलारवीत्ति द्वित्रयः समर्द्धी करोतिचोच्चा त्रिनिरी

क्ष्यमाणे निरीक्षित त्रित्रिरर्थनाशं ४ प्राव्हायमानो यदि लैतुल्य कालें कपिंजलो दक्षिणवामसंस्थो गंगम

वल्ल्यां लावर्मचन्द्रौ पूर्वाग्रे १ इति पातवलादयः वामे च पृष्ठे फलमादधाति पुष्टं पुरो दक्षिणतः स्वहानिं
गोवत्सकोदर्निर्मानिनिस्वनाभ्यां क्रूरस्वरो सौ कलिकारकः देव १ गोवत्सः लघ्वाभनवल्पुच्चरवापूर्वानुःपु
रोस्थितो वाञ्छितसाधयित्री पात्रापूर्वेशादिषु च प्रशस्ता पूर्वा भाग्य पश्चाद्दक्षिणा वामदेश्यं लघ्वेवनीलस्फटकः
प्रदिष्टः शुभाय कालस्फटकोपितद्वन्द्वं वामोपवादक्षिणतो निनाद श्रेयप्रदः स्यात्किल कोकिलायाः १
 इति लघ्वादयः कपिञ्जलो भीरुः फलाय वामः पृष्ठे शुभो दक्षिणतस्तत्त्वशालः श्रीकर्णो शब्दः पथि दक्षिणेन।
क्षेमाय वामोर्थविनाशनाय १ इति कपिञ्जलकं श्री करौ दक्षिणेन शुभदः प्रतिके चो वासितेन वल्लभस्य
विशेषः दक्षिणे दक्षिणकत्वेनकूलशोषदिक्षु कथितः प्रतिकूलः इति केचकदहिचको भ्रवामभागेप
थिकस्य शास्ता वालोकशब्दो किल कुक्कुटस्य भीतो विप्रखो कुकुकु इति भमसो विमुंचन भवत्यभीष्टः
१ तातेगभीरः कथितो विराबो निशावसाने रवतष्ट्रपृष्ठौ यो वा याचा वामे प्रतियाति कस्य स्यादस्य शब्दस्त
पतो विरुद्धः २ व इति कुक्कुटः प्राच्यां स्थिरत्वं चिरमंतरिक्षे नानाप्रकारं मधुरं स्वरंतंती श्राप्रमस्तादप
ने विपासोःसाभारतो दिष्टतिम्रवतित्वं इति भारतो प्राक्पार्श्वपृष्ठे शुभदः शस्तो निरीक्षमाणः कलविं ३६

नेविदधातिचास्यसमाहितंसिद्धिफलंपिपासोः १ कुर्वेतिकुंकुंइतिध्वनिर्योनेष्टेनदुष्टःसमतोरता
र्थीचलश्चलःस्यात्कलहायशब्दः किकीतिदाशोगुरुल्लभ्रशांश्नतः २ तत्रोरहस्योपरिनायमानो
दुःखायधूकःसततंमस्तकेच गृहस्थनाशायचसप्तरात्रान्नाशायराज्ञोहिमरागनुबंधीः ३ अहंगृहद्वारि
रिचस्फलूकोहरंतिचौरांश्चविलान्यचश्यं तस्मिन्प्रदेशेनिशिमांसपुरुकं तद्दोषनाशायवलिप्रदेयः
४ दृष्टेपुरोवायपथिकस्यघूकं कुर्यात्सदासुचयतिप्रणाशं विज्ञेयतोवायसवैरिशब्दोदुःखप्रदिष्टोः
हनिसर्वदिक्षु ५ शान्युलूकः श्रवणमार्गे (मान) शत्रुविनाशनाय यामाग्नतोधान्यधनस्यलब्धे पृष्ठप्रयातो
भवतिप्रयातु भीत्यैमहत्यैनियतंकपोतिः ६ शास्त्रानिसंज्ञारवतीश्चनारितिकुचिन्कदाचित्कपोतका
स्यकृतोत्पसोपस्यतुगृहधिविष्टांनमाश्रनिनश्रियतेमनुष्यं ७ पर्यंकपानासनधान्यविष्टो गृहप्रविष्टःकु
रुतेकपोतःदुःखंविभेदोपिविपाडुरक्तादधेनचित्रोदिवसेनधन्नुः ८ इतिकपोतःवामाशुभावहमनियुध्य
यंचीशुभावहाग्रामपुरप्रवेशे पर्यदिकास्यात्तुशुभावसख्या सर्वेशुभावस्थयतःप्रवेशे १ इतिपुष्पाचुर्षा व
र्याद्रिके वामाः श्रियंपच्छतिपृष्ठतश्च यानायतोदक्षिणतोतिभीत्यै प्राप्तोरलाकर्णीयकोच वामोस

धौ

३७ कः कदाचित्तद्व्यंष्टा विशोबान्यरितोयदीतो धौनायातस्यचित्तदुःकृतास्य ३ मोतंनमेजीतप्रायोनमतो ॥
ह्वीयंनेसेवेत्तदिनानिसप्तः स्नायाज्ञायेत्संक्रहयांहिधाय पेष्टंपुमान्यंजनमर्द्वयेच्च ४ समंतमद्रंस्तादनुप्रमद्र
स्तसोनुमद्रांयरमद्रसंज्ञो एषांचतुर्णामश्विजनानांनामाचक्ष्महेसंप्रतिलक्षणानि ५ दंःकंटरोरःक्षितो
समंताद्विमतिक्ताप्वंदंसससमंतमद्रः कृशेनवक्रोसिरसोरसाचमवेन्मद्रसितकंठपृष्ठः ६ कंठोरसीयस्यनुदंच
36 गतस्यकृशेमवेतांसमतोनुमद्रः कृशामवेत्कंठगतेंकरेखा यस्यत्वसावंचरमद्रनामा ७ मध्याटनीयांश्रम
कार्यसिद्धै योवेभवेत्पूर्वतरसमुख्येः प्राक्काशमद्रोगलमात्रकृशः सितानन कायंविनाशनाय ८ स्याद्योहरि
द्रास्तसन्निकासोगोमत्रनामावल्लांवंडरीठः निरीक्षितस्तप्रादिवंसेप्रनष्टेदुःखोद्भमेशंसतिपावटध्वं ९ गजा
श्वप्रालोयवनांतरेषु १० गजाश्वशालोपवनांतरेषु प्राशादहर्म्योगम्भतांचरेषु दध्यादिमांडेमधुवल्लीप्रम
मोस्रवर्णाराज्ञांकितचामरेषु ११ सछ्यायवृक्षांकुशपुष्पपत्रफलायनम्रेषुमद्रमेषु येनोपविष्टः प्रथमेक्षि
हृष्टः स्तस्यश्रियंरवंजनकोददाति १२ नद्यादितारां बुजगोपुरीषे गोपुच्छदूर्वान्नयमंदिरेषु श्मशानतालवालफल
पुवालक्षीरद्रुमोपच्छतसोरणोषु १३ रात्रिषुचाहेहनिरवंजरीटो दृष्टोऽतिहृष्टः सहसोयविष्टः मोज्यात्रयानपृ
यणोस्ववद्धलाभायरोगोपशमायचेष्टः १४ हांगमातंगमहोरगेषु सतोजगोपच्छत्रवृषेषुयेन एर्वेत्रदृष्टोहति ३७

कपत्नी स्त्रीजारयोगः स्वरतेनरष्टे स्त्रीलाभं पूर्वं च पश्चि दक्षिणेन १ इति कलविंकः सामीप्यकारणं जलेचराणां
स्थवं विभेदो वयसां विभाव्यः नास्या भिरुक्तः सुखबोधभाग्याज्ञाबादिक्रान्तं प्रतिवर्णयामः १ इति वसन्तरा
जशाकुने सदागमार्थप्रबोधने समस्तस्य कौतुके विचारितो परित्रितः इत्यष्टमो वर्गः स्वर्णकण्ठश्चडमणिं
विशोकं स्वस्तिकाढं त्वमपराजितसंज्ञं नंदिवर्धनं मशोकमहं स्वनो निचाय सकलाभिमतार्थं १ अनेन
मंत्रेण विधाय सम्यग्दूरजोपचारेपुरुबोधिपासु अभ्यर्च्य पेद्द्युतकार्यसिद्धिं ज्ञातुं दिशि याद्विगोप चार्थं
१ प्रदक्षिणं स्वस्तिकमध्वगस्यागृहीमन्त्रो विदधाति चाषं आभीष्टलाभाय तदासदास्य सर्वत्र शस्तं रुतमी
रुतं च चाषं भुजंगं यदि दक्षिणेन काकोजपेष्यां थपराजयस्यात् चाषाच्च क्तां कंतयतिप्रविष्टः तदाध्वमा
नां विजयो विशिष्टदेशो ४ आरण्यमध्ये भुजगः पुरस्ताद्दोरेति चाषः कलहाय कोसौ कें कें निदोषा निनिदोस्य
शान्तः केके इति दृष्टकुशलाय वामः ५ इति वसन्तराजशाकुने सदागमार्थप्रबोधने समस्तस्य कौतुके विचा
रितो पराजित इति नवमो वर्गः स्वं पोगयुक्तो मुनिपुत्रकस्य महश्यतामेविधितो दक्षिणेषु चिलाचयेत
प्राग्रवनिर्गतार्थं स्वं स्वं तनाग्मयं मयो नमस्ते १ हरोदित्यागस्त्य मुनो सुदेश सुचे छितं त्वं जनको विदध्याल
मंत्रेण पूर्जा शिरसाप्रणम्य ... कुचे छितोयः कुलयुः कुदेशो निरीक्षितः तंजन

३८ णामसिंहास्वरेण पूर्वोक्तमेत्य घटकुनसमलं यात्रादिकाले त्वपि तुल्यमाहुः प्रत्यक्षमात्सर्यमिदं त्विहा
स्य सेवजिनः पश्यतु व्यंजनस्य २४ श्रृंगारवेदं किलमद्यमिमार्गे तत्किन्नु भवेद्यत्र करोति विबोधयत्रागतो
व्यंजनको विधत्ते तेन भवेद्वत्र महानिधानं २५ व्यंजनस्य परिकीर्तनं मम भेश्वदशाली भवति मे मंगलप्रदं या
त्यसो यदि यथी प्रदक्षिणं तत्करोति पथिकस्य वांछितं २६ इति यसंतराजशाकुने सदागमार्थप्रोमनेसम
३७ त्तसव्यकोनुक्ते विचारितो त्रवरंजने इति दशमो वर्गः यथार्थलाभत्वचेष्टितेन रुतांतरेभ्योऽप्यधिक
प्रभावं तत्तेत्वदानीं मुभयप्रकारं करायिकायाः परिभावयामः १ गणाधिपं चाथ कुमारसंज्ञ करायि
कां कीर्तिकनामधेयां दुर्गेति थासो भविकाभिधानां त्वां सर्वथा मतानेन भाति १ करायिकां घिह्नव
हिः त्ततस्यामनेन मंत्रेण तदेकचित्तः अभ्यर्च्य भक्त्या कुसुमाक्षताभ्यां पृच्छेदभिप्रेतमथात्मकार्यं :
२ दक्षिणं किलकरायिकारुतं पश्चिमोत्तरनियातीनानरतां श्रेयसे भवति कामतः पुनः पूर्वदक्षिणरटितो
तघातिनां वारतः करकारायिकस्मभागदक्षिणे नकुरुतं जितात्तप श्रमपथतिसर्वे तिक्लिदापदः तापिजप
दा करायिका प पसहृदयस्याभिमुखोगणेशः कंडूयना छं शतिनात्तिभावं मगारणोवर्त्सनि चौरभीतिक ३८

स्वेन्नरीक्ष्ये निःस्वमाप्नोतस्य भवेन्नस्यत्वं १४ धान्यादिलब्ध्येम्रहि यो ध्वजादेस्तत्कोष्ठे भवेद्गोरसलाभहेतुः वस्त्रस्य ला
भायच शाद्वलाभे लाभायोहस्वच नाधिविष्टः १५ संदर्शिते नन्द्येल चाबेचरीटे स्यान्मान्यनायेसिहसंगलाभः
विवाहलाभेहलरयातन मोघाभ्यस्यात शाचपिधान्यलाभ १६ धूम्रवत्स्वभातेप्रियसंगमायस्याद्भुलं
गायत्वयांतरिक्षे मे मोघनस्यानतरन्नाभक्त स्वादन्यिवत भोजनलाभलब्धौ १७ एवंप्रकारेषु मनो
रथेषु स्थानांतरेष्वेषु फलानि तानि द्ध्यानुरूपाणि ददात्यवश्यं पूर्वेवदृष्टीहनिबंजरीटः १८ वहुद्रीदृ
बत्कंदकि भुक्तसेस्त दध्याद्यिम्रलाभ तमाजनेषु शून्यालयेलोमनुगेहकोणे बुसेपलाले ।
लिक्रनासवृये १९ एवमुद्देशेषु शून्यालयेलोमनुगेहकोणे । तथावरेषु यदीदृशोयवहतेषुदृष्टः
कूप्मालिचेष्टसततदाकरोति निष्कारी भीतद्गु लहाद्यनर्थान् २० पुगमेवधोवरनात्स्वमृतोचतागोरह
मदेस्याद्बुधिलात्यनाशः निरीक्षितैवा तु सिद्देशान्नेगो मिमिभ्रतेमिमचेतिरोगान् २१ खतोयालेयकूप।
छयातः स्थिरन् त्यपहेविदद्विधालिमस्वं यहोविधुवरदिवसस्यवाते वह्नीमरतोयामभुभकदाचित्
२२ यादृग्रूपवस्थाज्ञानुनेरमुष्य मुभाग्रभाया पृष्ठमेत्रिहदृष्टा: त्वस्यादिवाहश्च वलद्दत्तायातद्विवेरे

३९ काकोंत्यजातिसत्पंचमोत्र ५ द्रोणाभिधः कृष्णवपुर्द्विजोयोग्राह्यः स काकः खलु सर्वत्र स्यात्तस्मा
द्देते प्रयाणतो निरीक्ष्य स्वेन तत्स्वनिं घोऽद्भुतदर्शनेसौ ६ द्रोणाभिधः कृष्णवपुर्द्विजन्मा योग्राह्यः स काकः खलु स्व
द्रत्यात्तस्माद्द्वलविप्रस्फुरं जल्पति तच्छ्रमानोन्यूनं ततः द्वात्रियाजातिग्राह्यग्राम्यालिंवेश्या स्वाधिवासनेन
वक्तीति श्रद्धीवलिदानभोगान् ७ कृष्णे हतं जल्पति सार्थं च वर्णं सदा समस्तं विहगोत्र जाति सपक्षिस
ग्राह्य द ग्राह्य पक्षे लंचादिकाकाः फलदाः क्रमेण ८ शांतेन दीप्तेन सदा विहंगः शुभप्रदो दीप्तवरा
38 ऽस्वरवः सन् न काचिदीसौरटितः प्रशस्तः सर्वत्र शस्तो मधुरस्वरश्च ९ दीप्तस्थितो यः पुरुषः स्वरेण चि
रौति दीप्ताभिमुखस्स कार्यं निष्पानि नाशयते न शाम्यकृ दीप्तोन्मुखः शांतरवो पि सिद्ध्यैः १० शांते प्र
दीप्ताभिमुखो विधाय शाद्वप्रविप्र्याश्यपुनः प्रदीप्ते योरौति काक मधुरस्वरेण कृत्वा विद्ध्वंसमदृष्टा।
ति सिद्धिं ११ विधाय दीप्तांभिमुखो विराव ततः प्रशांतोभिमुखं च रौति मार्गे रियोऽस्वयो वायसो सौ
विनिहत्य सम्यक् कार्याणि सर्वाणि पुनः करोति १२ सूर्योदये पूर्वदिशि प्रशास्ते स्थाने स्थितो यो म
धुरं विरौति नाशं रिपोः स्त्रिं दिन कार्यसिद्धिं स्त्रीवल्लाभं च करोति काकः १३ ध्वांक्षः प्रभाते विदि
रवि तिरणस्थं काकः समाचेष्टयते निद्धः स्वं रोगार्त्तमप्युपुरुषं स्वरेण रम्येन चेष्टोगमयो हितात्रि १४ ३९

स्याच्च्यवधं मरणं विवाहे ६ कंडूपदे त्रिता पृष्ठभागे वाञ्छाहानिर्मरणं विवाहे कंडूपते सो यदि वामपक्षे
स्वसिद्धिर्विवाहे विजयोऽर्थलाभः ७ कंडूयमाने ह्यदयप्रदेशे मित्रेण वल्ल्या च समागमः स्यात् दृष्टार्थसिद्धिः प्रियसमि
लनं चाभीष्टं गृहस्य कंडूं विगतो न वृद्धौ ८ कंडूयते मूर्द्धि तदर्थलाभः स्वर्णं धनं राजगोरप्रदिष्टः प्रदक्षिणावा कुरुते कं
ड्राचितं दृष्टागमो हस्तगता च सिद्धिः ९ अग्रेतथा दक्षिणपार्श्व प्रशस्ताः करोति चिंकास्यादिजयाय दृष्टे वामप्रका
शं कुरुते प्रयाणे ग्रामप्रवेशे फलदानुवामा १० प्राच्येन सिद्धिर्लघुताप्रदिष्टा मध्यं मध्ये वह्नि दूरं जल्पितेन का।
द्य र्योहं मे सो मठिकां विहाय सर्वं कुरुतः स्यात् शकुनो नरेषु ११ इति यसंतराजशाकुने स दामार्थं शास्त्रेन सम
स्तशास्त्रकौतुके विचारिकेता करा चिका इति दशमो वर्गः अथो च्यते काकस्तं तरुतानां म्रद्धिस्थितं शाकुन
मा छितानां अचिंतमाचेदितन्हरिकायं पूर्वादिकाष्टा प्रहरक्रमेण १ पंचाननलासुजावियवेश्यपक्षद्राः कामा
मवेश्यं स्वजनं पंचमात्ते चण्डालिकिल्मिषाम्रतिभाताभ्यां सदाभियुक्तैरभिलक्षणीया २ वृषस्य मार्गेण गुरुत्वं
उदीर्घले ढोऽहतुः स्वरः कृष्णवपुसविप्रः पिंगाक्षनीलास्यविभिन्नवर्णस्यात्क्षत्रियो हस्वरवोतिमद्र ३
आपंडुनीलः सितनीलचंचुर्नोत्यंत तत्त्वारटितिश्च वैश्यः मसिच्छविर्म्हरिककारशब्दः सद्भूक्षशांगंम्ब
ध्यजो दितकः ४ चितकृष्णस्कन्दास्यतनुविंशकोपः कंधरां दीर्घतरां चिवर्णि स्थिरानतः स्तोयंसमेतवृद्धिः।

४०

करशोकवार्त्ता सौम्या च वार्त्ता धनलाभवार्त्ता ४ ऐशान्यां कोणे भ्रमते न संगः स्यात् शोकस्तापशाद्रुद्रलोकसंग
बुस्मप्रदेशे सुखकामभोगाः इति काकरुते प्रथमप्रहरः प्राच्यां द्वितीये प्रहरे विरावैः काकस्य कांक्षितस्या-
प्तिर्विकोपो सुहृदेति चोराद्भयं व्याकुलतातिवृष्टी जायेत कांचिन्महती च शोका १ हुताशदेशे निपतन् करो-
ति स्त्रीस्नुषागमनाकलहेन कोपो विरोधि तास्येषु याम्ये च बहुदुष्टि महतीरभीतिः श्रियश्च नैऋत्यां तथागमः
स्यात् २ रक्षोदिशि प्राणभयं तथास्युः स्त्रीभोज्यलाभाविकलहकष्टनाशाः भयेस्तु तीच्यां प्रबलाबलाद्विपक्षो
भावमो हृद्विसुखवर्षं च ३ समीरभाग्ये चोरचोरसंगो दूरागमः स्त्री विशिसोन्नलाभः सौम्ये धनेष्टागमनं
जयश्च रक्ष्ये रवे चोरभयं त्वरभ्ये ४ महेश्वराशाधिगतस्तु काकश्चोरानिसंत्रासचित्तद्रव्यातौ ब्रवीति हृद्रो
रिदैन्यरक्तहोः सभार्यभार्यागमनं जयं च ५ ब्रह्मप्रदेशे प्रहरे द्वितीये काकः स्वशब्देन पतिप्रसादं मिष्टा
न्नभोज्यं च ददाति पुंसां करोत्य चौरभयं कुचप्रस्तः ६ इति वसंतराजशाकुने काकरुते दिक्चक्रप्रक-
रणे द्वितीयः प्रहरः रौंग्यविरुद्धः प्रहरे सतीये ह्रद्विरतथा चोरभयं ब्रवीति दृष्टस्तु तन्नागमनं जयं च करोति
यात्रा सुमकार्यसिद्धिः १ आग्नेयभागेग्निभयं कलिश्च विरुद्धवार्त्ता विफला च यात्रा भये द्विरदेष्वलि
म्पविरावे जयं च दिव्या जायभवे द्विप्रसुद्धः २ ककुम्भवाच्यं कुरुते तिन्नलोरोगं तथा शागमनं विहंगः ८०

नैरृत्यभागे च यदि प्रभाते करोति काकः सहसा विरावं क्रूरं तदा यं किमन्नमुपैति लिंदग्गामो मध्यमिकाचा
सिद्धिः १६ प्रातः प्रतीच्यां यदि रौति काको ध्रुवं तदा वर्षति वारिवाह स्त्रीरत्नभूमण्डनपुत्रलाभ मध्यकलिः
कलत्रेण समं तथा स्यात् १७ ध्वांक्षो सप्राच्योपनालयस्थे वक्त्रान्तयानाभिमतागमास्युः पांथागमो वा
गलग्रहतिनाशः स्याद्दन्यदेशागमनं च देशात् १८ दिग्यदुत्तरस्यां सुदेवः प्रभाते निरीक्ष्य भागो चलि
भुक् नराणां ददाति दुःखं भुजगाच्च भीतिं दरिद्रतां न च धने लाभं १९ दिश्यैशान्यां यदि रौति का
कः आगच्छतः स्वगृहनित्यान्यजानी व्याधेर्निमित्तं प्रियवस्तुलाभो भवेद्वयो रोगवतोवसानं २० वृ
क्षप्रदेशे स्थितिवापसव्या प्रभातकाले मधुरस्वरेण आवीक्षितान्यागमनं ध्रुवं स्यात्त्वामितादे
द्रविणस्य लाभ २१ इति काकरुते दिक्चक्रप्रकरणे प्रथमः प्राच्यां यामे प्रथमे सुशब्दः काको भवे
च्चेति तत्कार्यबाधो अभीष्टलोकागमनं तथा स्यान्महार्थलाभो नियतं नराणां १ आग्नेयभागे प्रथ
मे च यामे स्त्रीलाभ विद्वेषिवधो भवेत्तां कृत्वा नमाते बलिभुग्विरावं स्त्रीलाभसौख्यप्रियसंगकारी २ नै
रृत्यकोणे प्रथमे विहाय द्विर्भिष्टासुनं चिंतितानि चिह्नितार्थैः दिशि प्रतीच्यां विरुते भवेत्ताममप्रच्यं मा
गागमना सुहृष्टिः ३ वायव्यकोणे विटसंदंगतिस्यान्नृपपुत्रदोष्मादर्शनं स्यात् सौम्ये च भीत्त

७१ धनाप्तिरल्परोगस्तथा यात्रा विमृत्यै त्रिपते च रोगी ५ स्याल्लोदिशि स्थुर्बलिमुग्विरावैः सवर्णघातो
सहजो विनाशश्चलप्रदेशे प्रहरे द्वितीये यात्रागमे चेन्मध्यनिकेत सिद्धिः ६ इति यसंदिग्राजशाकुनेका
करुते दिक्चक्रप्रकरणं चतुर्थं प्रहर यत्नाभिवितं शाकुनकोविदैर्भिक्षां प्रभाप्नुमं दिक प्रहर क्रमेण।
तत्रास्त्रुमं च घटिराबीप्तशब्दा श्रेयाकरप्रांतरवल्लकाकः १ रम्यैरवैर्दीप्तदिशि प्रवृत्तपञ्चकां तदि
40 प्रांमरिफलं ददाति तदेव तुष्टं विरवत्यसौ चेद्दीप्तांस्थितः प्रप्रपाति दीप्तकाष्ठां २ वघोपदिष्टं फल
मत्र दुष्टं तथैव तद्दीप्तदिशि स्थितः सन्नूर्ध्वांननो यदि दोषितचन करोतीति निरीक्ष्यमाणककुभं प्रदी
प्तां ३ कामप्रशांताभिमुखोतिस्रुष्टं दिशाश्रितो दिव्यफलं ददाति प्रशांता श्रितः शांत तदीप्तदेता नहन्ता
रवोल्पकष्टं यत्नमिष्टं ४ शांतसखाः शांत ककुप्प्रदेशे तिष्ठन्त दीप्तककुभं प्रपश्यन् ददात्यमीष्टं म
फलमल्पमेतद्दीप्तामपश्यं तु तदेव पूर्णं ५ आकारचेष्टारवभाविज्ञादग्धादिकाष्ठादिनयोः प्र
मागो सदाभिरम्युत्कौश निरूपयंति विदंतितेका महतो मनुष्याः ६ इति काकरुतेदिक्चक्रप्र
करणं प्रथमं वर्षाकालमभिमुख्यकिं च नप्रोच्यते बलिभुग्भुजोऽधुनाक्रमात् आलयाउकवि
चारसुंदरं शाकुनं सकलशाकुनोत्तमं चैत्रवैशाखमासे नितद्रूवेश्मुरुमेघ कामस्याशुभाय नीडं नि ७१

हस्त्रालिकार्यालि चयातिसिद्धिः स्वर्णोत्तितन्मुच्यतयामराणां ३ कन्यादेशे जलदागमः स्यान्मिश्रान्नला
भोऽपिचोन मंति अकृदागमः स्यान्मिविहद्र्यातांभवेलिकाग्नालच कार्यनाशः ४ तैत्याङ्देशे जलदागमः
स्यात्स्यात्सद्धिमेनैरधनस्या लाभोऽराध्यायानं नु हृदागमस्त्र यायागमा भीष्टुजयादियाती भवतिया
८ द्यास्तरम्येरत्तिसर्वथेसिद्धिः ५ चातामयोदिचुनचातमेधाम्नोतत्रिनष्टार्थलमागमोच संतोषवालाचरवो
विदाशियाचारदेस्यान्मधुरं प्रशस्ताः वामेत्नीयेविहचस्कुदीक्षांकाकेथ लाभोनरपसेवकानां भोज्याप्तिश्च
द्विष्ठ माद्यचयातोप्रयात्तकंप्वैपुपतमागमश्च ७ दिश्यंघकारेकुतलेशशुद्धोभोज्यंजयंहानिकली।
कुशान्वः बुमिप्रदेशेतिलतंदुलाभांभोज्यलतांचलामुपादधाति ८ इतिकाकरुतेनलायप्रहरः रात्रा
नुरूपो द्वहरेथैलाभोमूमीशपूजाभयहृद्धिरोगाः वधूविभागभयशोणितास्कुशिरागमाचासघासितं
न १ याम्येतैलस्करवैरिभीतिः स्यातांच शिक्षागमरोगमृत्युः स्याद्धान्यधान्यामहतोप्रदग्धारांभोष्ट सिद्धिः
वध्वचौरपुत्रं २ दिक्षिप्रतिच्छांपुहरेचतुर्थेहिज्जालिरभ्येसितलोर्थलाभ· आयातिपयोविदिजयोवुद्धिः
सिद्धिः प्रयातोनवविहाश्मौरियातव्यभागेकरटस्य तिर्द्धैरायातिपोविश्रियमाननीया ध्रुवंप्रयातोदि
नव्रवृकेशीघुगमस्याद्भनेशंतेच ४ कुवेरभागेवधिकोऽप्युपैतितांचलालाभः कुशालस्यचानावेश्या

८२ न्यानियमेनदेशाः १२ इति काकालयप्रकरणं अथ काकांडविचारः एवंमये चारमग्निसंज्ञं द्वितीयकं
मासंतजंत्स्तीयंसंद्रं तथानामचतुर्थं मेषमंडानि काकावारिकीर्तितानि काकामचेहातत्र मं
डकैंपे पृथ्वीतत्तनेदतिसर्वसम्पदः मंदप्रचेष्टो नलसंज्ञकांडे नोग्रस्याद्धीनत्वमथेन्द्ररोहः २ ज्ञाता
तिमस्यानितमीरजेडे कादंतिकीटाः शालभाः शुकाद्याः ह्येमोसुभिक्षंनृबिताटिचीस्याटैंद्र जतंडे
भिमताच्चसिद्धिः ३ इति काकांडप्रकरणं तृतीयं याचानिमित्तान्यथकीर्त्तयामः सकलजनानांशकु
41 नानितानि विज्ञायथानिप्रजेहात्यनर्थांस्वार्थांश्चसर्वा कुरुतेदयनीनः १ मुक्तेवलिंयदिबमेत्रपूर्वं
त्वं प्राणिप्रसूताणिविर्वलनं गृहेनिजंद्धभिमजसेनमोत्तुत्र्यसगैं प्रापलजकनृजाय २ चिलोकाक
कांचिनिचेष्टतस्मै मंत्रेणएतांविधिमक्तिपुक्तां उदीर्यकानिजमध्यगेनचिलोकनीयंशकुनेनदृष्टं ३
वामेनप्राच्यांमधुरंविरमंचन्नुव्रजेश्चवामेनकरोतिकाकः सर्वार्थसिद्धिंपुनरागमंच श्रुभप्रवेशोपु
तदन्यरूपः प्रदक्षिणंयः प्रविधायमार्गेवामेनकाकोविनिवर्ततेसौ यात्रुःकरोतीहितकार्यसिद्धेः
ह्नेमंचशीघ्रंपुनरागमंच ५ वामःकलंरौत्यनुलोमयायी वोवामसोसोकलहायसिद्धेः स्यातांक्रमा
दक्षिणवामरप्राद्योसिद्धोर्विरुद्धोविपरीतम्रतै ६ दृष्टेविरावंमधुरंविमुंचुन्नुव्रजेश्चाभिमतोहि ८२

घोषस्थेत्वचसंकरेषु वृक्षेषु दुर्भिक्षमयापहेतुः १ प्रशस्तवृक्षे यदि पूर्वशाखामाश्रित्य काले न कृतं
विलायं तद्वृष्टिरिष्टा कुशलं प्रमोदो निरोगता स्याद्विजयस्य लाभः ३ आग्नेयशाखारचिते ननीडे स्या
द्वृष्टिरल्पानि भयं कलिश्च दुर्भिक्षशत्रुद्भवदेशभंगा भवंति रोगाश्च चतुःपदानां ४ याम्यास्तु शाखा
स्वचितवासमेन नीडे कृतेल्पं जलपातमाहुः व्याधिप्रकोपं मरणं समंतात् दन्तायुधेरा नवरोधनं च नै
ऋत्यशाखारचिते कुलाये पश्चाद्तु नो वर्षति वर्षकाले पीडान्वतं चिद्वरको त्वमीति दुर्भिक्षयुद्धानि
६ भवंत्यवश्यं नीडे कृते पश्चिमवृक्षशाखामाश्रित्य काकैः कथितानि वृष्टिः निरोगता क्षेममसुभिक्षवृ
द्धिः संपत्प्रमोदाश्च भवंति लोके ८ कुबेरशाखामधिकृत्य नीडे करोति येषाद्यविवृष्टिरिष्टा भवंति
सदैव मसुभिक्षसौख्यनिरोगता वृद्धिसमृद्धयोस्मिन् ९ ईशानशाखासु च वृष्टिरल्पा वैरं च ग्रामानामुपस
र्गदोषः स्याद्वा यथा नो कलहप्रवृद्धिर्भयादिनाही पतत्र बलोकः १० वृक्षाग्रनीडे त्वतिवर्षकाले म
ध्येतरोमध्यमतोयपातः त्वधस्ताद्विवृष्टिर्न भवत्यधस्तात् स्फुटं यथोक्तेन दिशोस्फुरत्वात् ११ अवृष्टि
रोगादिभयादिवृद्धि विंध्याचलस्थौ बलिभुक्कुलाये ऋषभेषु वृक्षेषु परार्थनाशो प्राकाररंध्रे रिभयं प्रभ
ते १२ निम्नप्रदेशे न तु कोटरे वा वल्मीक वा वृत्तीतुलसीषु पीठ काकस्य नीडे भयवृष्टिदोषो भवंति स्म

४२ ग्रस्याग्रहे न सिद्धिः स्यात्स्यक्त नगरालां सदैव सर्वाणि समीहितानि १७ प्रशांतशब्दः शिखरे तरूणां ब्रू
संगमोत्थं कुरुते विधत्ते धान्यादिकं टे पुरतो धान्यलाभं गोपृष्ठे गोगवनिताधनानि १८ हेमं विधत्ते क
रभस्य पृष्ठे खरस्य पृष्ठे रिभवं वधं च क्रोडस्य पृष्ठे वधमर्थलाभं नरस्य पृष्ठे घनलाभयं के १९ महो
ष्ट्रवरं सैरिभपृष्ठसंस्थो मरत्यां करोति कार्यं दर्दितं रिक्त घटाश्मसंस्थः काकः कलिंकाष्ठमधिष्ठितश्च २०
यो दक्षिणः कूजति दक्षिणेन पुरालियश्चाभिमुखोऽभ्युपैति यो निपृष्ठे प्रतिलोमगत्या कृतारवः पात
पलेसरकं २१ वामेऽधो दक्षिणतस्ततोऽजः सोनर्थहेतुः वलिभोजनस्य वामप्रदेशे प्रतिलोमयानं
विघ्नाय लाभो गृहगर्ववतेन २२ पृष्ठादि दृष्टे यदि दक्षिणेन कृतारवस्तु ध्रुवरस्तुतिः स्यात् वहूवीवर
ज्ञादिचयो गृहीत्वा प्रदक्षिणं याति स सर्वसिद्ध्यै २३ गोपृष्ठवल्मीककृतास्यदंष्ट्र हवन्मयैन्सर्वथि
लोकनेयस्यान्न स्यैं गमरचितास्थिसंस्थः कापुरुषवेन्क चर्चर्ति च २४ ठचस्य रोहानित्तभोकरो
ति मृत्युबंधुनर्निष्ठुरपृष्ठशब्दः प्रसार्य रिक्तं द्रदनेपक्षात्तत्तस्य च त्रानिर्होणवलिभोजनोसौ २५ वामोऽग्र
स्तक्रूपालभयंमस्तिं वासंतावयोन्नीरसदाहरवैः विघ्नास्थिमंजनध्रुवमस्थिमंगां ठेधंवधं जल्पति॥
पुष्पमानः २६ वामो निरोगो कुरुते विसृष्ठे हि रिक्ते च सृद्धेक लिटकार्यनासोप ह्रो विधुस्वनुवितवः ४२

नाय प्रापे राजा तारनुव्रजेत: सर्वैर्पि काकैः स दृष्टा विंते हंगाः ७ कृत: स्वेय:पुतेः प्रयाति पुरः स्थितो योग्र
दृमाद्धाति कंडूयते पक्षशिरो हि लसो पुंसां सदामीष्ट फलं प्रदीति ८ तेनांगजानां निपलंगजादि
पु गेजाधिरूढः पृथ्वीपति त्वं ऊरंगमे वाहनम मिल्लाभं करोति काको विजयं ध्वजेच ९ प्रयूल
ए लाभं विजयं च कूपे निबद्धनदीतेधसि कार्यसिद्धिं पूर्णे घटे च धनाप्तिवृद्धिं ध्वांक्षो धिरूढः कुरुते स
शब्दः १० पृष्ठे पुरो यानचमोमपस्योच्चडाद्दिपुत्रीरतः स्थयीन स्थितो रुचन् भोजनपाननिष्ठं विष्टं
च कुर्वन् चितात्यपथप्रं ११ प्रासादधान्योच्चपह र्म्यपृष्ठ निबद्धनसत्स्योच्चनिष्ठा कृत्वा दोध्वांक्षो
धिरूढो धनसाधनाय तौति त्रिपंचपष्ठ लिपुनमशब्दः १२ ग्रामान्नाद्यचर्वैः फलमल्लपुष्पमांसादि
भिः पूर्णमुखः सदैव स्यादृष्टमान्नो मिम तार्थसिद्धौ मिष्टान्नभोज्याय मुदे च काकः १३ नारीशिरः
पूर्णघटस्थितस्य कीकस्य पुत्रोद्भवनिताधनाप्तिः शय्यासनस्थस्तु तस्य शब्दैः समागमः स्यात्सुजनेन
सार्धं १४ गोपृष्ठदूचतिरुगे मपेषु तंडेनिघर्षन्नायलौ लोकितो मे ग्रहार मन्यस्यानपाद दानो दत्ता मो
न्यं च लिलखिचितं १५ धान्यं पदो वा दधियाव्यवाप्त वितैति द्विधिल्लानकारी करोति लाभं पुरतः
त दृष्टो पास्यात्तिव केतल गमनप्रमुखं १६ हूते बुरम्यां कुरपुष्पयत्र पुष्पवाकलाद्येषु सकृत्

४४

शिरोधिरूढो निघ्नतायवेश्मां ३६ नदीतटे वाथ रटन्नरथ्यां वरत्वरो व्याघुमपायगान् लेकातुर क्वापि म
तोहितापचैनः ३६ चेष्टः क्वचिदेवदुष्टः ३७ याजोद्यमेतस्यवतन्नपस्यात् ३८ सगृध्रकंकैः कटकेन्नप
स्य काकेषु प्रविष्टे नाविशितं विनापि संयुध्यमानैररिभिः समं स्यान्महाहवः संधिरयुध्यमानैः ३९ चिह्न
ध्वजच्छत्रकृताधिरोहः समुद्यतेष्वाभुवलंघ्यपश्यन् ग्रामेणजपजल्पतिभ्रमितानां क्रूतध्वनिः ह्रीतरो
43 व काकः ४० गतिस्वरौ वा दस संप्रयुक्तौ प्राच्यां फलानां च दितं प्रवरीत्यात् एवजनेऽप्यथाचरतिप्रमत्तो
वधोदितं तत्र वधाग मार्थे ४१ दिग्यामचक्रे विशुभाशुभानि फलानि यानि प्रतिपादितानि वृत्तिष्टमा
स्य तथाविधानि भवंतिनानीति वदंति तज्ज्ञाः ४२ इति वसंतराजशाकुने काकरुतेयात्राप्रकरणं चतुर्थं
स्थानस्थितानां कथयंति काकाः श्रेष्ठा विशेषेण शुभाशुभानि प्रयोदिताः प्राकन कर्म मिथो सहस्त्र लग्न
पक्षिपसेथपन्नः १ निःकारतां संमिलितास्तथैव लोग्यामेवनाशाय भवेति काकाः रोधं च यक्राकृत यो
वदंति तथ्यापवसच्च स्त्रमत्ताङ्गयुच निघातमाहुर्वहवर्गासंस्था तद्वौरुचंतो जनतां विशंतो कंचवेषत्रचर
ण प्रहारैरहदेजयंतः परचक्रवृद्धिं २ यः स्वातिलध्वंदृश्यं गृंह विलोक्य रोतिष्याष्टिं समाश्रितं सतिवायसो ४४
बु

श्वा सहंसकंटकोमत्स्येमुपादाति २७ बंधोमवेद्रुहहि मग्नश्चापि बंधोल्लताभिः परिवेष्टितेस्यात् २ म्येदरो
कंटकिद्रुमपुंकेसदामवेलां कालिकायांसिद्धि २८ छत्राधिष्ठितदेसरवेनयायान्मुयातिस्वपातिचेत्स्या
त्तल्पवन्नयातः श्वचक्रांमस्तुणकाष्टकुट मस्मादिसंस्थोविनिहंतिकार्यं २९ वल्लीवस्त्राकच
मुष्ककाष्टचर्मास्थिजीर्णानावरवल्कलानि श्रृंगारपांकाल्मुककटौरवंतातादृष्टानिचेत्काकमुखेदं
तदानी ३० पुण्यद्रुमयः पावसमानमश्वमतामयंरोमसमुद्भवश्चबंधोवधःसर्वधनापहारदृत्यादि
कंस्मात्साधिमदिरैशा ३१ ऊर्ध्वाननश्चाचलपक्षयुग्मः काकः कुनादोविदधातिमत्युं श्राकायुधंछत्र
घटास्थियान कादित्रिकाष्टादिककुट्टनाञ्च ३२ श्राकुचितैकांघ्रितयेतविन्नादाप्तोस्वरोमात्यरोमात्क
रमीलते काष्टादिकंकुंडपत्नीहयोवायुद्धादिकानथकारः खेगासो ३३ लुंडेपन्नानुचित्रिरवन्स्वरेण
त्वरेणटोरैतितिनिरीस्यतोर्के एकैकपादेननशोपविष्टोकुलेसंबंधंपुरुतोननस्य ३४ विक्रोमये
न्वयातियस्यमूर्द्धि तस्यानलनाशसत्जोमवेलां वस्त्रायिरवेडंचितनस्पसोनुप्रयातिस्थानंनरीय
मस्य ३५ वृक्षप्रदेशोविरुवन्विपासोः कलत्रदोषोजनयत्यवश्यं मनुष्यमार्गेतातुरंगमाणां

७५ ऽपि भास्करवह्रियारिभ्रस्याश्मकेऽर्ज्जेत्स्यति चेन्निनादैः पुढं प्रवर्त्तैर्नतदकृतानां वैवाहिकं द्रव्यमवाप्यदे
च १८ वाप्यग्निपृथ्वीसलिलोद्भवानि करोति चेन्द्रियगर्वितोऽम्बराणि तच्छिन्नभेदः सुहृदासहस्याहृत्रा
भौहिरण्यस्य सविग्रहेण १९ जीवानलोभौ वसुधाद्यवर्नानां ष्टिंगो विधातावदिचिर्दृगद्रत्नं नारीनि
भिन्नः सहृदासहस्यात्वराजयत्नत्रवानिस्वयेन २० भौमाप्यहोताग्राननाभस्त्राख्येः स्यात्तांत्र तैल्लासह
हृद्विरोधो लाभः प्रवासे कलहः सहायैः सहानिरोगोपदिनामहत्तेः २१ भूपावक्राकाशहृताशाश
द्रा न्यथात्क मंचेद्दधाति पिंगः धनानि सिध्यंति नदीप्सितानि नारीनिमित्तं कलहं तदाद्यं २२।
होलीकृताशां वरवारिनादा मित्राद्धनाप्तिंरतिकार्यवेदं पात्रात्मसिद्धं पिञ्जरतोषु पुंसां प्रवदंति
वराजलाभं २३ धरानभौमौ ग्निरवैश्चुतामिः पिंगेक्षणेनाभिहितैः क्रमेण पात्राहासिद्धि विंजयो
रलोषु श्रेयो भवत्यन्यसमीहितेषु २४ धरांबुवातां वरजातिनादाः कुर्वंति लब्धस्य धनस्य नाशं
भौमांभसौ हृच्चरहौ नभौजौ लाभान्यरंदुः खमपानयंति २५ धरासहस्त्रीमीतांचुनभोरवैस्तुस्तुभ्यो
श्रमेस्यात्कलहाच्च सिद्धिः भूमातलक्ष्मानभन्नोत्यपश्चाद्वैल्लाभः कलेगोहि सुपैति रोगी २६ महो ७५

44

सो नलस्थले प्राप्ति विपर्यये च वधो नृपस्य हि भयं च मन्यदा तु ४ मध्यंदिने चेन्मनिवस्य काको विरौति ते द्विविधु
नोति चांगाऽरं दिचो रादुविलानिलस्य धूकृ चेत्तथान्यो भवति प्रमोदः ५ हठं न्नहृदयस्य लपरांयक्रोधुता
शभीतिं करटः करोति स्यात्पुस्थितस्याप्यथवास्थितस्य दुःखं प्रनष्टे दिवसत्रये ता ६ छायासुनामंमुवि
भूमिलाभं दिघ्रं नलेग्माचलिकार्यनाशं करोति काको विरुवंश्चरस्य पुस्यापि नः स्यानातस्य चापि ७ द्वा
र प्रदेशे तद्धिनानुलिङ्गो विरौति नकाकः शिशुनाशनाय पक्षौ विधुन्वन्विरुवन्विहृष्टं न्साले प्रदीप्तेश्च
भवेन्न शस्तः ८ मर्मं न यो द्वौ प्रविधाय पक्षौ काकः कुनादः प्रलयं करोति क्रुद्धो विहठः करपंजरं च रो
गेलमस्त्युकुलत्ते नरा तां ९ द्वये हते चोपहते त्वगेन विनाशलाभावविलादिशास्य हकास्यवीतेरज
नस्य मुक्तौ च लस्य कार्यो समर्थ भवेता १० पुष्पे कृते रोगविनाशवृद्धाहं स्याग्निरोगं भुवः प्रदीप्ते शां
ते प्रदेशे करराग्निरलरस्य प्यारयो रोगभयं करोति ११ प्रश्नकृते शांतदिग्माश्रयस्थः शांतस्वरो वस्तु
शुभं रवं वदंति तद्धत्यपो चास्य पहेतुलको १२ विरौति कुंभे मलिकेथ्यवापः सगर्भवत्याः सुतजन्महेतुः
उड्डीयते याशिरहं प्रयाति तत्तत्रयोपि विजयः वृत्तिः स्यान्त्स्यातां कुमारी द्रवितागमोत्र १३ विंगह

४८

फलमस्तिसमस्तंपार्थिवतोयदिनैत्रसानादःसिद्धिमुपैतिफलंतदभीष्टं ३६ भौमान्तभोजोनिलाजो
प्यवास्यादाशांपुदर्शपंचुतिहंलिकार्यं भवंतिभौमांचिनाकृतानि शांतानिवाद्यानिनभोगतानि ३७ का ५२
मेरिबुधाःशोभनमाशुजातःभवंतिजातौमहदंबरोत्थौ शांतंतिकार्येषुशुभेषुशांता त्रीमान्नभया
दौशुभदान्वदंति ३८ शांतरवरौपार्थिववारुणाख्यौ ० दीप्ताभिधौवायवनाभसौचास्याद्वेनशांतस्तुद्वि
45 तीयावलेखीयेनान्वितस्तस्यफलंददाति ३९ प्रतिप्रहरतावदमीचिभिन्ना शब्दाःपद्याःसंभवमुच्चा
मानाः तेनात्रदिङ्मात्रकमेवतेषां मुक्तस्वदंदैःस्वयमन्यदूह्यं ४० यःशब्दानांफलदीर्घं तत्त्वमेदि
त्यंभोयद्वियातांवरत्वांभिन्नंभिन्नं बुध्यतेनिश्चयेन ज्ञानंनास्तिच्छाकुनंतस्यमात्ते ४१ इतियंगलाह
न्ने चतुःसंयोगात्स्वरफलप्रकरणमष्टमं ग्रंथसंकीर्णंघकारणात्सारःक्रियतेवारिहत्तविस्तरभारःप
ञ्चायतेभवतिस्पष्टं विगलत्तमिदमाशेशापकष्टं १ ग्रह्यार्चितःपिंगलगोष्ठमाजमातघभौमायरवौ
बुधाणःराज्याभिषेकेपरदेशयानेसमीहितेन्यत्रचसिद्धिदायी २ मध्यप्रदेशोयादिवादयत्स्कंधप्रदे
शेयदियाविहगः भौमाप्यशवैकुरुतेनदाहमध्यंनिक्कंचफलंददाति ३ भद्दपणांवदनःशुभदा ५६

मरुद्व्योम्नः कलाशशब्दैः रावान्यशालिः समस्ततया स्यात् व्योम्नस्तेजो महद्दारवैः स्यात्सविग्रहं चंद्यनयाग्र
हेल २७ तोलौ समीरांबुकलाशनाख्यौ युद्धेन सेनापतिमृत्युमाहुः व्योमानिलावातौ वरजैर्भवेतां परस्य
कार्यैत्वविरोधमृत्यु २८ व्याप्यानिलाग्नेयविचियस्त्वरैः स्याद्युद्धंजयः वह्निमयुद्धकर्तुः व्योमोनला।
काशसमीरशब्दैः रणं गरीयो भविति च ततस्यैः २९ वेलो नभोवह्नि महद्भुतेलद्भुतेरतो स्यान्मरणं प्रा
णात्यात् यमः समीरांबरवह्निदैनादैः व्योमोद्विबद्धिः सहमृत्युमाहुः ३० वयोविहायोग्निसमीरजा
तैरंभोविपद्दानकलाशशब्दैः महाहवेनेह महीपतेः स्युर्वैरिण्यदोमनयार्थलाभः ३१ मृतोपतेजोमह
दंवरास्ये कुंभूतेरवैः प्रांतकृतलाप्यितिर्यः महायशोराशिस्तांततान्नदिक्कावालेसद्दातिराज्यंव्र
स्त्वाविहंगाः श्रमदाविनादांस्ततो व्योमोचेद्धि दधातिनादो सिद्धिंतदा गच्छति कार्यमादौ नचेद्भुनं तस्य
ततः प्रणाशः ३२ शब्दावशास्त्रो युद्धमंकरोति ततः प्रशस्तावि ददाधातिनादात् वः विनास्तोसोविनिह
त्य कार्यं समीहितं चाप्युधिकं विधत्ते ३४ सर्वैस्वैः पार्थिवपूर्वकैः स्यात्फलं प्रशस्तं ननु तेन हीनैः पंचा
पि शब्दाः क्रमतो यदि स्युर्लाभोधिका र्थस्य भवत्यभीष्टात् ३५ पार्थिवसलिलतैजसशब्दाः स्युर्यदि त

तीव्रं महतीयशाखा शुभावनस्थोऽशुभशाद्वाकारी प्रांतेचलाधीवदनातिलच्छीस्याज्जालतस्थोऽशुभनायं
नः १४ अनोकहस्कंधसमुद्गाचाखांक्षितः खेणोऽस्मिखेणजल्पन् ताद्दृतसमारोहतियामहत्वं शुभायं व
राज्यादिसमीहितेषु १५ तेजोरखाद्दुत्तरमानिलच्छेन्नस्सर्वकार्येषु करोति सिद्धिं ऊर्द्ध्वतालोपदिका
रणः स्यान्नत्सर्वनाशं प्रदिशत्यवश्यं १६ पद्याप्यभोभो निनदोपलंलगः करोति नद्द्रामयविनाशहेतुः स्या
त्तोरखो पार्थिवमातता रखो भयापशांतिमरणापदीषु १७ माशामहत्वोद्दुरवाधनस्य कुर्यादि सत्पुप्रतिलोम
भावात् अन्यंवृशाखो निजलोकभेदं विधुं विधन्नाभिमतेवकार्यं १८ खेदंभयंचांगुरुताशाशाखोऽपद्यी
पपः खेद्धनपोर्वसिद्धिं कुर्वंतिनिघ्नंतिफलानि शीघ्रं तत्पवजालेनविपर्ययेण १९ खोग्निद्धानिवह्निन
भोध्वनिश्चाकास्नेस्यनाशं कुरुतः कलिंगा पक्षोपितिष्टन्नपिपत्रतत्र मस्त्रुप्रदोयातरखेणपिंगः २०
जीर्णेभग्नफालिवह्निचेष्टिताः शुष्ककोटरतमरिकोटराः पादपाभयविनाशहेतवः स्याच्चतद्दिह
मासतेहते २१ अभोनभोजोनिनदोचलाईसाद्वाक्षितोभ्याहरति क्रमेण पिंगोन्नतास्थेत्रिपलंपर्यंत
स्याद्वैर्यविध्वंसविधापिपुंसां २२ खोम्नःस्वरोर्वापिपतत्रधस्ताज्जीयावधिं जल्पति पिंगलाखेः। ४

46

क्रोशत्यं देशविरतो विहगोमः संवदं सचितचत्यतियाह्नीतां निहंतिपुनरुमितमन्नः ४ त्यक्त्वार्चितं वा श्वमन्य
वह्नेदक्षेपेनयः शोभनशब्दकारी शुभीष्टदेशात्परत्रदेशे स्थितो वचितितां वछतिकार्यसिद्धिं ५ भारिकोरयुते
परिभुक्के वाद्ये जगतिपोरितशाखे गंधरेण कुरुते यदि शब्दमत्यदस्तदचिरेणपतत्री ६ कोटरनष्पगतो
यदि पक्षीः कूजतिवार्थिचवाहनानादैः तस्युग्रमार्जित मद्विनराष्ट्रं नाव्यमुपार्जितवित्तसत्यमर्थः ७ विंग
वृन्निव्वा यदिदक्षिणेन स्थित्वा चपुंनामे शुभदं निनादं कुर्यात्तदाशुद्धिमसौ ददाति नाहं त्वपांतत्वरचेष्टिते
सो ८ वामं गतः शांतक्लिष्टिनिर्मोवित्तिंगत्वा शोभनशब्दचेष्टः चिरेणलाभं कुरुते नराणां तदुष्टचे
ष्टारदितो निहंति ९ भस्मिजवारिजपक्षि जनादै जल्पति शोभनदेशनिचिष्टविंगलिका यदि शांत
नचेष्टा पछति तद्धनधान्यपुत्रधीः १० प्राधीष्टितः कौकसकाष्टमत्लान्यं गोरमस्मोपलयामल्तरान्॥
शांत स्वरो वांछितकार्यनाशं दीप्तस्वरो वक्ति मतिं शकुनः ११ स्वस्थानतेनिद्विक पादुका तां मध्याह्नपक्षेक
मविव्रपाणं पूदक्षिणेन प्रतिचेष्टयेत सिंगो दिप्तस्याग्र शुभानिवृत्ता १२ वामेदक्षः पिंगलः स्यात्स्वपक्ष
पृष्टे कार्ये स्यात्फलं प्रस्तुरेवा ८ष्टः पक्षी दक्षिणेनान्यपक्षः पृष्टं शोर्थं वक्ति वान्यार्थमेव १३ मध्ये वनोद्धी

४८ वश्यं ३३ नरस्य यद्यर्चितमात्र एवापि गोविहंगोभिमुखोभ्युपैति वंधं तदा चामनातास्तु मरत्र रोगं पुनर्दक्षि
णाग: करोति ३४ नभोध्वनिः प्राग्वदिमध्यवस्थाछिंतामहात्रासकलीकरोति आप्यात्परं मस्तकजेन
ज्ञानेन भवंति रोगाः शुभजीवनाशाः ३५ आप्यात्परं नैजसहात्मसक्तः सपिंगलो विघ्नविनाशकर्त्ता तथाति
सौहार्दमनोहराणि भवंति मित्राणि कुतोप्यमित्राः ३६ आदौ खगो मैथुनमत्तरं वध्वनि विघ्नेयदिका
47 र्थिका त्वं तत्पूर्वलष्टंकथ्यवंति कार्यं कार्यमतो वेत्ति व निश्चयज्ञाः ३७ मौपादूर्ध्वंखगोमध्यश्वेद्ये लाभः
स्यादापयात्स्वेजसे भंगमत्युः आप्यादूर्द्धं नाम सेस्थानहानिः संगः साद्धं जायते दुर्जनैश्च ३८ मस्तपुरं दोयारि
मस्तात्रिनादौ भयं करोतो वकृत्ताप्राशवंधो विनाशदौयातविपद्दिशा चौन भो महानौ कुरुतो धनाशं ३९ तंगं
चिधतः पवनाचरोस्यौतोच्चस्थपानस्त्युक्तोभवेत्तं आलंबसंगेनरयाः क्रमेण भद्रकरः पार्थिवपूर्वका
न्सः ४० पिंगादिह हस्तौ द्विजपिंगः पश्यति संगति शब्दितचेष्टं पद्यवरं हगांतदभीष्टातस्या स्फलमन्य
दपेक्षितनुल्यं ४१ इति श्रीवसंतराजशाकुने पिंगलाहते संक्रांतो प्रकरणं नवमं उदीयमालान्यथा
पिंगलाया निमित्तिकाः शोभनचेष्टितानि नानाप्रकाराणि च तत्फलानि दत्तावधानाः शृणुतादरेण १
मदंविहंगो न विलोकनेन स्पर्शेन गात्रस्य सुखं मस्तस्या मज्ञाणि भद्राण्यहणाहुलानि क्रीडा सुखं लेखन ४८

उत्थापवेधालितलः पुष्पं तत्रावेंधतेन्मस्य मुखप्रविष्टं २३ स्थानप्रदीप्ते र्वसतेर्विनाशः काष्ठप्रदीप्ते नु कले
रवरस्याग्निनादर्शिते नु भवेद्धनस्य दीप्तदृष्टेस्थानवपुर्यमाने २४ स्थानानि यंकाष्ठविलादिकानि दि
शो दिनेशात्स्वितमुक्तमाप्याः स्वरो ववातां चरन्नोचसनिकी लिपुटी शान्तिवदंतिहृद्धाः २५ स्थानाप्रितोगत्तय
चिलत्नाभाः शान्तत्रयस्यान्वितयं क्रमेण इन्दुताम्रको पदं निपचं तस्य वहिः श्रियं वच्छलिविं गवत्र २६ घट
घट त्वाग्निरो गान्यग्रवाधिहेंगः स्तंगरवहे रोग मुपाद्धाति शुभात्तनाश्वत्तुदरात्पलाध्व वाधाचहेदुस्तरदुः
खदाहं २७ उन्मीलितेम्नस्तहिंदुष्टशब्दैः नष्टाचपो वोधिदिचिनश्यतेषैः प्रलंबमानः सकलप्रणाशमा
संशयं यं श्री सातेरवेशाचायं २८ प्रकृत पुष्पवसन्तप्रमोदे व्याधिहृत्पत्त्वहन नवपल्लवाद्य ग्रस्त्वर्थलाभः फल
प्रोभिशाखेव हन्मवे श्रीरिति ह्मीलाभौ २९ विसर्जिताभवर्जितपादचम्बेह त्वापरं हृत्तमदश्यामानः
दीप्तध्वनिः स्याद्विहगस्तदानीं संदेहमाहुर्नहि देहहानौ ३० मुनिनीरमहदग्निरवशाद्धान्कोररांतरगातः
कुरुते चेत लाभरोगवधविपूकालीत्तसंप्रपच्छति खनः वरिवाद्या ३१ सस्थानलाभे सततेसवेष्टाधा
न्यार्थलोख्यानिपुनः सुमनो ग्रावामपादोछपणाद्सौख्य मात्यानि वाल्यो घूपणेनसोरवं ३२ त्वचं स
मुद्गपाद्यतरोरधत्ता स्वत्राणिपुष्पाणि फलानि काचि पतीति पन्देहतनास्वपर्ण स्त्रिग्धं चल स्त्रीत्वपपत्र

४९ कंडूयनतो ददाति १३ ललाटकंडूयनतो नरस्य स्यात् द्रव्यलाभो महती च कीर्तिः एवं विधो भ्रूशोभन ८ कार्यचे
ष्टैः स्युः पिंगलायाः शुभदा सदैव १४ वंशाग्रपदाग्रवादिवामभागकंडूयने सा शुभदा न चेष्टा स्याद्दक्षिणस्यापि कलेवच
48 रस्य कंडूयनं वामपदान भद्रं १५ दिक्स्थानचेष्टाभिरनिष्टमिष्टं यत्पिंगलायाः फलमामनंति तथैव तद्वच्च हृदि
यासमस्तं त्वंगानरेभ्योप्युपलक्षणीयं १६ एते च्छेष्टादिकमिह सकलं ज्ञेयं विज्ञैर्निर्यत्नं सफलं पिंगलिकायाः
कमेसकृत बुद्धज्ञरसायनजयगमनेषु १७ शुभचेष्टान्यं पुनरितरीं शुभमाचेष्टां जननेनां स्वयमेवोद्यातु स्वफला
नोक्ताः पथ्यमिह तेन १८ इति वसंतराजशाकुने पिंगलारुतेः शुभचेष्टाप्रकरणं द्वादशम् वागेज्यसंचारस्तानी
र्थविद्या चौर्यादिकार्येषु भवंति यात्राः तासां यथा भाव्यशुभं शुभं च वसम्य बुध्वो हितं यथा गमेदहनः १ स्थानं स्व
जंत्यु त्रत माश्रयेद्रा मात्रा भवेन्नवनस्यैस्तान्यथा स्यात् पुत्रे हते तस्मन्नार्य मुक्तो मौनी स्थिरस्तस्य रिपोधनाय
२ गत्वादिशं यामशरान्यं गृहीत्वा पुत्रोहि पिंगः क्रायतिदुमं च यां चोपितामे वदिशं बुजित्वाभ्रत्वा हृतार्थः स्वा
गृहात्प्रयैति ३ महत्वं महीनं वलिनो विहंगास्तस्य प्राप्यते त्रैव तथोपयुज्यः खाद्यानि वेन्नस्यपि कोप्युपार्थमुक्ता
च विन्नं गृहमभ्युपैति ४ गत्वाल्पवृक्षादपरत्र वृक्षं संप्राप्यते तत्रैव कृत स्थितिश्चेत् तदध्वनीनो धनमर्जयित्वास्थि
तिं विधत्ते परदेशगं च ५ यामेसमभ्य वृक्षतलं प्रशांतो दीप्तो समो दक्षिणगा न भूपशांतः स्वीलांगामे दक्षिणगतो ४९

नाददाति २ भवत्यभीष्टांसुखमाभिमुख्ये संगोचिहंगाद्वपसन्निकर्षे रतोरसाद्विः न खेलयिंगल्याः परस्प
रं प्रेमवपुष्ठकंपे ३ लिलाविलासंकुरुतः सलीलावन्योन्यकंडूयनतः प्रियाणि अन्योन्यकर्णौननचं
चुनाच्च विहंगमोसंमगाभोन्यहेतूः ४ निरीक्ष्यवृद्धोपदिष्याभमंगंपश्येद्दासांगमक्रियाभिः यदापुनः
पश्यति पच्छ्वस्वन खोस्तदाभित्रसमागमाय ५ कंडूययानः खगउन्नमांगं पुण्याश्रयेद्दोशिलल्पच्छ्ये
च कंडूयमाने हि हितेष्टलाभ सहायलाभाय च संप्रदिष्टः ६ कर्णौस्वकंडूयनतो रतानां नरा तां गौतेश्वपासो
भवतो भवेत्तां कंटस्यकंडाभरणानि तद्वत्क्रोधकंठांहृस्वसख्याधिरोहः ७ ८ मुखेचकंडूतिरतीष्टभोज्य
मालिंगनं वल्लसिवंधवस्त्रलाभः प्रियायार्पुवतेर्विशेषात् सवहन्मह्मनोप्छत्तिर्विंगल्यायाः ८ कुक्षिप्रदेशे धन
पुत्रलब्धै कुक्षावपिस्यात्सुखमंगनाय वाम्भेप्रियाणां परिंभनाय स्यान्नाद्विसंपत्सुखलब्धये च ९ भ
ते व्यवधौ धिद्दन धान्यलाभं कडूयमानो नटरं ददाति किंटिपुनः स्त्रीकटिरज्जवस्त्रपुत्रीभवेपिंगल्लिकानरा
णां १० भवेत्रिनं वे वरबोधिदाद्विजोनृत्तभागेरिपरानपः स्यात कडूयमेहोनदल्लेक्षतीनां लाभोन्यदेशाद्
विलग्नमध्ये ११ महार्घलाभोरिपराजयश्च पहद्वयेमर्दितकूलेभवेत्तां एकत्रयपद्दि नदेषवाधिविलासितो
विंगलयाधनार्द्धिः १२ महद्भनं हेहजवहपुष्ठ प्रसारणे द्वे कुपटेनपुंसा स्रगोधिवस्त्रुमिवस्त्रुप्रमत्तं दोला १२

49 र्थविनाशो शोभनो भवति दक्षिणः वामतो वामगो रणे भयादिषु प्राप्तः ११ यः सेवितं
गच्छति तस्य भौमं माध्यं च वामे पृष्ठतोथवाधिं करोति शब्दो यदि तद्दूतेनां प्रमस्वसा
दो महती चलब्धिः १२ प्राग्वामतो दक्षिणतस्तत्र शुकरोति शब्दं यदि विनिर्नेत्रः प्रादेत
दास्यान्निपतेत् समृद्धिः स्युः स्त्रीणां संगरमृत्युभंगाः १३ वामे ततो दक्षिणतः खा
गच्छतो मोक्षचेचेन्निनदस्तदानीं फलोऽस्थितं स्यात्स्वरदेशयामं युद्धेतिदुद्धेविजयस्त्वयश्च १४

निर्लोत्पाशातालसमस्थापित्वत्सांभुवेश्मे ६ गृावासहेतोर्विहितेस्यिात्वेयावचाप्रशादे
गदितोतिमद्रुः याज्ञास्तनाले मजदारचेतुप्रस्थापितोमरिमवेस्प्रमद्रं ७ दक्षिणेनवदिपा
पिव माध्यंशाब्दमत्रारतिलज्ञ्लितानां विमहोमवतिनिमहकारीकायवकंयन्ननिता
पवेंदियामीः ८ माहतोगानजेष्ठरवेद्यामाछितेसाहतिमवस्यतियुद्रं मौक्तिकेप्रपतिते
प्रमवेयुः प्राणिांनामरणमेगमवानि १० सैन्नसोनितरवोष्यवदास्यान्नहदंतिमरणा

५१ खिन्नांचसम्यगातिखगल्लोकनवेबिनाशि १ अप्रष्टपार्णोलिङ्गलांचरागीचतुष्पदेपत्तमधिष्ठितानि अतः प्रवदे प्रा
रब्धंप्राणिप्रोस्वरोपकारः प्रतिनोद्धिपादीन् २ उदीरयन्मंत्रमिमंमनोज्ञैर्निर्विघ्नपुष्पाक्षतधूपदीपैः अभ्यर्च्य प्रतिर्यगमना
न्विमप्रश्नकार्यंततस्तथ्यकुलानिवक्ष्ये त् ३ उक्तकारंपतुरुतेषवापोधनेकारंदक्षिणदंतभागोयोवामवेदक्षिणदक्षिताप्राः वा
मेशतोवाचलितस्यतीर्थप्राप्तप्रोधवन्नकमारीभवेत्सोध्वगदक्षिताप्राः ४ इतिहस्ती हे खोत्वंमुचतिबामतोवः त
50 नस्तस्तिरक्षिणवादघातैः कंडुयतेदक्षिणमंगभागं हृजंतुरंगवदते ददाति ५ इत्यश्वः वामोतिदीर्घः स्विराग
ईभस्यासिध्यैरवोवामविवेबितस्य पृष्ठाग्रपोर्दक्षिणतश्चपादः स्पादक्षिणंवेबितमध्यसिध्यै १ कंडुयमानाविनरोत्तर
स्यात्कंधरादेः पशुपतिर्गर्दभोमः पांथ्पमपारोपदिवाप्रवेशो मित्रमपसौमित्रकलत्रपुत्रैः २ ख्यातिर्लाभदाः सुः सुरनाधिरू
ढवधावधधाश्चयुध्यमानः धन्वंतिरेह्यश्चरोग्यापेनिघ्नंतिकार्याणिसदाखराले ३ रोतिमवेश्वोवदिदक्षिणेनस्याद्गमा
नकारणायसिद्धिः तुल्योबुधैरश्वतरास्वरेणादेपत्तध्यागोरास्वरोपितुल्य ४ इतिखरः वामोनुलोमः सरवः सुरेण फंगेण खु
चाग्रेस्वनतंमप्रचिच्याः प्रज्ञास्यतेदक्षिणाश्ववेबातध्यानिषीधेनिनदोचपस्य ५ वामादवामेगमतंचपस्यचेशवदामा
नमत्ताहिला पुत्रायनाप्नायस्वतुलुल्यकालेपार्श्वदपस्येमहिषोभवेत्तां इति वृषभमहिषौ दंभारचौ वामदक्षिणौ सि
ध्यैसिध्यैगवांस्यु निशिगुंजितानि गावोनिषूयीध्येसखाभवायमवायवध्योदिवसेरंभस्य १ ध्वांतः स्वरागेः क्षितिमाभया ५१

ततोवचिष्टोवनिगरवीष्टा करोतितिध्यागमनेविधानुभवामतोसिद्धिरनागमश्च १५ दीनेप्यवारदृिगलनोवि
रध्याश्विंगोरवंमारुत्तमोचरंवा वदात्तदानींदिशातिभपातुर्महासवार्थ्येत्तवजीवनाशं १६ वाणिज्यविघाश्विहि
तेभपातुवमेनभौमान्निनदाककरोति यदिभस्तलाद्वफलाभिवृद्धिः स्यान्नसमागोमरुत्तोचासिद्धिः १७ यदाधणंभो
महसांनिनादा पात्रामुवासकमतोभवंति तदाभवेमुर्वणिजांवद्धेष्टं स्त्रीरत्नभरधान्यदिरत्यलाभः यःपिंगलायाःशा
कुनेनभाविविभाव्यकर्तव्यफलज्ञः --पात्रांविचित्रांविदधातिधैर्यात्मनोरथ्याप्तस्यफलंतिसर्वं ११ इतिवसंतराज
शाकुनेपिंगलाकृतेपात्राप्रकर्णमेकादशं अथमःप्रकरणमस्मिन्वृत्तानांगणनाभ्यधा ग्राद्येधिवासनाशाने द्वात्त
धाविंशतिमाता १ द्वितीयंस्वरमात्राख्येवृत्तेषोडशभिःस्मृताः तृतीयेविंचवतानिदशावरफलाभिधौ २ स्मृतंधन्या
दिसंज्ञाख्येचतुर्थेवृत्तसप्तकं पंचमेवंचवृत्तानिवेवलंस्वरनामनि ३ त्रयोदशोवषष्ठेतुदिसंयोगस्वराभिधे त्रि
संयोगस्वराख्येतुसप्तवृत्तानिसप्तमे ४ चतुर्योगस्वरेत्तद्वांचत्वारिंशादष्टके संकीर्णेनचमेसैकाचत्वारिंशत्प्रकीर्ति
ता ५ दशमेष्टादशोक्तानि शुभचेष्टाफलाभिधे एकादशेतुपात्राख्येएकोनाविंशतिस्तथा ६ एवंप्रकारान्यस्मिन्ने
कादशसमासतः पाठ्यंचवृत्तानांसंक्षिप्तेपिंगलाकृते ७ इतिवसंतराजशाकुनेसदागमार्यप्रशंमनेसमस्तसत्यकौतुकावे
चारितोवपिंगला इतित्रयोदशोवर्गः विचारयामोप्यचतुष्पदानांग्रामाण्यवाणांवनचारिणांच स्वुतान्वितानांन

५२ परं विशावं स्नुतं चक्रुर्वर्त्रहिताः कुरंगः पुंनागपवुंगोदात्तविर्तं [illegible] विन्निः सेोत्वापर्संजाततरतेम इति ः ६ पिंजारकाएंतं हतंवं
णं जातहतं तं ह दिलतः भग्रातं वा भंयश्चचितलतो हिंसानात्तथा वरेवा दं बुरिणां व हनौ १२ इति मृगाः भग्रास्यतेदर्शनकीर्तन
प्योगाप्यस्तथारण्यात्तो व हेताहः गसोधिककार्दमलिमगाङ्गो चिनुच्छपंकावयवोतिनिंद्यः १३ इति चराः ॥ ४ वामरव
वामगताभ्रवासतह्येपरीत्यान्ताखिनः भवेशो भवंतिभग्रात्ताः भनिषेधकासु दृष्टेपुरतात् विभाग्यपाणाः १ नानु व्रजं तोन हि
भग्राणाः नसम्मुखंवा विसमापतंतः अग्रेसराभ्रानुयधोघतानां भचंत्यवश्यं विजयावपुसां २ भ्रात्यादस्तेर्गत्तनपुराय कोशे म गं
दुर्गुंजारवंकुटुभौवे भवंतिते भोधमतीत्यन्त नं विभीषणाम्याविवदं हरतिं ३ भगाधिपदृीवितरस्नुवत्सभाक्तादिभाल्लकशा
शात्तुवंगाः व्याघ्रादयोसिन्नविनः भदिष्टाः विलेशयास्तेष्वपि जंबुकाद्याः ४ योलोमसीजंबुकश्च इति केशगोधेरगोः
भचलासखड्गाः श्वावधगात्तीगृधशालकाद्याः पसिंहादितुल्याः शकुनेमतास्ते शशादिवन्नो हृकलासगोधा
नकलासमेोलघ्यवातवर्दीनगणं कार्याणि सिद्ध्यन्ति नाशयतिश्रे श्रुतुतत्कीर्तनमामनंति ६ द्वेत्रं व्रजं तन् वथ्रुवा
वः शशादीं स्तस्यान्नतापोनिपतंभदिष्टः एतेतुयस्यांतरमाहरंतो दृग्गोचरे सोलभतेतिदुःखं ७ यघस्वजीवाशशका
केभ्यः क्षेत्रेस्थिताहस्तिवयं व्रजंति क्षेत्रेतदुतं परिवल्कसस्यं सस्यानितेन्नियमेनसा विः ८ शशाद्यवः पश्चिल्लोकनाम्यानि
धं स्यवश्यं करणीयमर्थे ऋतुस्तुदृतः शशकादिकानां पुरोविपूतातिप्रियामशादः ९ इति शशकाद्यवः रकोपिदं

पीयूषलोलेक्षणाः स्युः मालापवर्त्तुः ध्यानासुन्ध्यामरि मल्लिकाभिरावसते मंत्तनरं वृहद्भिः २२ भारवीक्क्वत्तेज्ञातं
नाघायत्तसोत्सुकाः ह्वीपरितश्चिताः देवाः सुरत्वः भ्रमरहांसरदेवगोभिः समानं क्कौनेमहिष्यः २३ तितो महिष्यो ग्रजाम
नं दर्शनकीर्तनाभ्यां शासंतिप्रा दं चतपोभवान्तो आचानिष्विभ्यवारि हैतितेन सर्वलोगोहेलमनेमुत्वानि १६ त्यजेनोमेषे
उक्कौ रत्निष्यकापचेष्टौ पुमेषुकापेषु पुमौमरिष्टि. चापांश्चचेष्टांप्रतिमंत्तो कार्येषु ताच व्यञ्ञमेषु प्रलो २२ तिमेषडक्को
उष्ट्रस्य वानो मधुर ऋपादः प्राक्तो मध्यातः पुरुषः भवांस आत्मातो वामाधितपो विरावैः ष्ठुं छुरीस्य पिकपाक्ष्य सिद्धिः १६
सुष्ठ मुष्ठुंदरी रसिकांशान्तो भवत्यमिष पूर्णे चकोरिकानने नानारद हद भराताः नानाप्रकारैर्विहृते. पेतो निघाविमल
प्रयतान १६ लि मञ्जीरः रत्नेहरणेस्ताम्य वलीप्रवसजपावनार्म दहरणेमवाय ४ ष्टा गति हंसि एणेतान्वेष्टा व्यासंगवक्काी गम
नोघतो १६ निचानरः अनेकरूपेण वहुव्यदाना ग्रामस्पितानां प्राकुनंतिनि क्कसोधुनारत्य सम अनानां पचादिं तं प्रक्रच्छ
स्पतिम्यां ७ पुष्पेन गत्यागमवारवुमा मरहिणां गोरमणाः गपांति समानप्रान्तनवमो वामपाताः सैस्यैर्विचित्रान भवं लिह
ष्टा २ मदहिणेनापि मगःपुंसां समाचेष्टयन्चलिविनाप्रामेच अपुमसंख्या अपिहृः परिलाः अचामयाताः अविनप्राप्ताः
कंडुतिकं पौधाराक्षानिषेधं स्तं पुरी चंचमवंतनोति मध्येपवाक्ष्येहित पणागणां विलोकानं लाभकारं चपर ८४ पुरो बूज
तिरमोतिहां विदेशायानं कोपालं चवातुः मरहाली हास विचत्यवरूपमगीहृतोयो विमोर्ग्ग्र सिद्धौ प आकाशाढार

५२ दाभुक्षाश्रुपैतिसुमंस्वेतत्रास्तमसुता ३ गृहागतागेहवलेर्थमेकाधपुरस्यराधावनुगोपुरस्थाः सुवर्म्यसत्वाप्रकानि तेषां मुञ्ज
नीयास्सपरागत्वैवं ५ इतिवसंतराजशाकुने समस्तसत्वकौतुके विचारितासत्तुष्पदाः चतुष्पदानां शाकुनप्रभावो यथाव
दित्थं कथितोऽथसत्वाः येबहुदाघांघ्रकुत्राणि तेषामाख्यर्यरूपाख्यानरूपमाय: १ अथैतवामोयदि पंजगुंजननं हृष्पेतदाव
मरिशंप्रसर्पन् आरव्याइयन्वाकुसुमप्रप्रासंभंगस्तदाख्यासुमहाप्रमोदाः १ पोतृभिवकः कौष्टककारिकापाये गंडता
52 पश्चकुलीरसंज्ञः अत्रापरे संजिवबहुदायेषां त्रासुतेषाम गत्ता प्रशस्ताः २ इतिषटूदाः अथापदोयः श्वापमः प्रसिद्धोवामे नस
र्वत्तिनरंश्चवामाः एकातपत्रंसहदातिराज्यं गतोनीचतोनुत्तरस्यहव: १ इतिश्वापमः मार्जारगत्वापायाचितोमर्गोनामेः स्तत्रेराग्वष्टे
पुरतोऽप्यवासौ मतामयाणमतिबंधयित्रीवामेगोनामस्वगतिः प्रभाव १ इतृगोनामः अश्वादिलाभंजघनोरुभागोकंठ
चमोऽप्यामरागमदिलाभं वस्त्रादिलाभंप्रितसित्वसीहेमारोहलाप्रकैरिकाकारोति १ पुंसासमारोहनिवद्यदंष्ट्रांश्रुभाप्पनीत
र्घोटिकासदैवफलानितेषामुपभोगभाजिभवंत्यवश्यंसुमनोहराणि इत्युष्टपदाः पात्रासुखे ज्येरकेकर्णमध्योवामनपा
नंकलहं वदंति छिन्नत्वमन्यांवध्यैनैचकार्याकायेंसुकेना विनरणायात्रा १ इत्यनेकपदेषुखेज्येरकेकर्णमञ्चौ स
र्वस्यनामैषयवत्यभीष्टं दृष्टानि गस्यारववैविताति गोनाप्रार्वीकाराजिलाधाजास्यैवसर्वेतवदानुजंगाः १ विलोक्यसर्वे
पथिनिर्विकल्पं निवृत्यविश्रम्य प्रभेविचित्य वाबाणप्रातंनितकंषदत्वावदंयांतिविनानिष्टविघ्नाः १ सर्यंबुपोधन्वनःना ५२

दृष्टः शुभः सदैवः निहंति कार्याणि कार्याणि समीरितानि वाद्दिद्रनीयो यदि वा सत्तनीयो दृष्टेपनतस्माद्वन जीवनाशनः १ कुर्वंत
मुंथेरधिपस्त्वेचेष्टास्थानेन शुद्धिः पारदेनिरीक्ष्य पतत्यकस्मात् नुपलस्यदक्षिप्राचायत्नस्तोभुक्तप्रांतिहन्ताः इतिकम्बूलासः कीर्ति
नेन त्तागारवीन कुलाग्ना साधयंतिकार्याणिमध्योवं दद्दिलोनाद्विनामयिचैवां भ्रेयसीत्वलगतिर्विधमालां १ इतिन कुल्लः ग्रनर्थहेतु
गतिशाद्दहीनः सद्दास्तगालः खलुदृष्टः मात्रः शास्त्रात्कुवामागतिरस्यशास्ताचामोनिनादोनिक्षिप्यावहूनां २ विहायवामादिग्राम
न्यद्दिदिक्षु शाद्दायमानानशुभास्तोलाः गस्यारवाग्रा न्यवुरमवेषो शास्त्राव चामोनगधृतकानां १ कुंवाक्रुवेतिमथनंननस्तुदादे
तिदीर्घः सुतरांयोपः स्याज्ञं चुकानांसमतः शशांतस्तदन्यस्वपकुत्थितः अदिशः ३ इत्थगालप्राद्दोभवतेनिशापाममुत्थारनार्थदि
क्षापञ्चिमावां जाम्यांभवायोत्तरतः क्षिवायभवत्स्ववाच्यांभयनाशनाय ३ इतिस्तगालः सिद्धैसद्दासचंसमीहितानांलोमसीदं
दर्शनमात्रमेव तजमशाद्दकथयंत्यशुभ्रा दृष्टाधुवं लोमसीकाभवदृष्टे १ सव्यापसव्याचगतिसारदां नपादरसश्रीधनलाभहे
तुः स्विरवीतिशाद्दास्दवतो विरावो दृष्टाभवेल्लोमसीकाशमुक्तः १ इतिलोमसीका पानेगवेषोवपथाक्रमेस्येलसव्यापस
व्याचगतिगतिस्तैः शुभोदिशाखालस्गिकामयत्रासव्यास्वयोव्यस्वलौकुनस्य इति खालसगिका ग्रारस्वसत्वामिलितत्त्ददेतो
शामेपकेठभवरामवंति ग्रहाः शुभस्तैः वरिवेस्वमानोविचेष्टतेवैरिजनेनमत्तं १ ग्राम्याभिये स्वचरानुवानाशशेधावतेग्रा
मचरोनुशाद्दः ९ वास्वशानुस्वजनेनमितिं वदंतिवंदिग्मासंमवुकं ग्रामेपुरेवायदिवस्वसत्वाशनौमविष्टादिवसेचदृष्टावदान

ध्रुवं उत्पन्नयेनर्थपरंपरायाः स्युर्दैन्य लोके देशाविलोक्यमानाः ७ केदारपथ्यान्यदेहचैत्यद्रुमाद्यतसमांतरे
षु दृष्टाद्यतेष्ठाः स्वल्पचत्वरादौ देशास्यमं गंजनयंति नूनं ८ परिपूर्वविप्रस्थान्यद्यतेद्यतेयाः तिष्ठंत्यरहोरात्र
क्रमाधिवासाः स्वल्पैरहोभिः कृतसंधिपातं मुष्णंति चौरा भवनं तदानीं ९ वल्मीकरंध्रस्योपरि निस्सरंति र
53 क्ताः पिपीलिका यदि सर्वमर्थं हरंति चौरा मरणं भयं वा तज्जायते वत्स महोभिरल्पैः १० तुल्पानिदाघेन भवंति व
द्धविनिर्गताल्लिघटस्य मूल्यात् धान्यस्य महार्घ्यमनल्पं तदा स्युः धान्यार्थ पाने तृणकीटकास्तु ११ स्थारता
लघटमूलगाः स्युर्मधान्यवृद्धिमपि धान्यमहर्घ्यगाः स्रवयंति च महानसोद्गताग्नेह दाह मरिचाः पिपीलि
काः १२ तोयपूर्णकलशान्निजालयाद्भक्ष्यपूर्णपिठरच्च निर्गताः निर्दिशंति कपिलाः पिपीलिकाद्
व्यवृद्धिमचिरेण मूल्यसी १३ स्वर्णरत्नधनमध्यतो वदातं भवंति सकृतप्रचोदिताः स्वर्णरत्नधनवृद्धि
हेतवस्तदृष्टं वंति कपिला पिपीलिका १४ श्रेष्ठेतरा रक्तपिपीलिका भो नियोविचेद्बाधकमंतरेण ग्रा
स्यपादाय पयः पयोदो मुचेत्तदेति प्रवदंति वृद्धाः १५ ३०० घिचारिता पिपीलिकाः इति षोडशो वर्गः कुकुम
स्यइति यो विधीयते पल्लिके तिरहगोधिके ति च कालदिक्क्रमवशेन निश्चितं तस्य शाकुनमुदीर्यते ५५

मध्येवः प्रमाणकालेसतुवामभागे दृष्टः शुभः सिद्धिकृद्दुर्लभतागतास्तिरश्चर्वोर्द्धपदिराज्यलाभः ३ इतिसर्पआलंभ
मनामग्रहणेहृणानिमीनस्वप्रशस्तानिभवंतितुल्याः चिह्नोपायैः कृष्णवर्णकृमुख्याजलौकसोदुंदुभिकश्चसर्पैः १ उन्ना
नसंस्थामविदुष्टदेशेकपार्दकाचीत्वसमारहीनावंदेनमर्द्धवरमप्रमोदाखात्मनासिद्धिंसकलेपमेषुर २ इत्यवदा २
तिवसंततराजपुत्राकुलेसहागमार्थप्रोभनेसमस्तसत्वकौतुकेरतीलघवपवदारयः इतिपंचदष्ट्रावर्गः अथेयाऽम्भवाति
नवंपथ्येलविपीलिकानां शाकुनेनलोकः जानातिसम्यक् मुनिसत्तमेन बुधस्तथासंप्रतिसारभूतं १ अ
त्यर्थपातांजलकुंकुमाभ्यां आद्यंगृहेनेष्टमथाप्यनिष्टं लोकस्थितोवत्कारतीरदेशे पिपीलिनांशकुनंग
वेष्यं २ स्थूलास्तथापाकपिलाकदाचिद्गोचरंयांतिघटेतिकार्याः चिह्नेनतासांशकुनंगवेष्यं पिपी
लिकानामिहनापरासां पिनिर्गताः प्राकगृहगर्भमध्ये कुर्वंतिसैन्यंभवनंघटेतेधाः अग्नेयभागेस्वजना
गमायाभवंतिहृष्टौदिशिदक्षिणस्यां पयोधरेववर्धतियातुधान्यां वौषिद्गनाश्विद्दिशिपश्चिमायां विलय
गेहगृहलीप्रयाति विनिर्गताभिर्दिशिमारुतस्य कुर्वंतितासंपदमन्नरस्यां देशस्यभागेककुभोशिवायां दृष्ट
प्रदेशेदिनसप्तकेन लाभंप्रथिव्याउभयोसिद्धिं ६ तल्पाश्रयासल्पयतोघटेदयः भसंपृक्तजेवाजनयंतिदी

५५ कलहं महान्तं १० पल्लीदिनादौ दिग्विभागे सनाम्नां करस्वरा प्रशंसति कार्यसिद्धिं विप्रागमं प्राक्तनयामभागे कृत्वाग-
मं चापि दिनस्य मध्ये ११ रक्तांस्तृतीये प्रहरे दिनस्य दिनावसाने च विशेषयातो प्रस्तावकाले प्रहरं रटंती याम्येच
पांथागमं ब्रूवीति १२ द्वितीययामे रुधिरप्रपातो मरत्युस्तृतीये प्रहरे निशायाः व्याधिश्चतुर्थे निशियातुधान्यां
कृतस्वरायां गृहगोधिकायां १३ प्रभातकाले कलुमिप्रवृत्तीच्यां आचार्यवर्यैः समुपैति पूर्वैः प्रांतिर्द्दिनस्य
प्रहरे प्रदेशे पल्लीकृतैर्मध्यदिनेर्थहानिः १४ आयाति रोद्रुः पुत्रस्य पराह्ने कुमारिकाभ्येति विकालकाले
भुजिक्रियायां नृपतिप्रसादः पल्लीकृते वह्निभयं प्रदोषे १५ यामे द्वितीये च विशेषयातो निधानलाभः प्र-
हरे तृतीये स्यात्कुकुमस्योरटति प्रवृत्तीच्यां निशावसाने च पुषोयसानं १६ स्याद्भोरयातौ र्दिग्विभागकृतस्य
कृतैः प्रभाते गृहगोधिकायाः अभ्येति मत्स्यः प्रहरे प्रवृत्ते मध्यं दिने संपतिरभ्युपैति १७ विद्यान्तसमभ्येति पराह्न
काले विघ्नात्परं दूतसमैति सायेन्हि द्विः प्रदोषे प्रहरे द्वितीये सिद्धस्य भीष्टं रटितेन पल्ल्याः १८ यामे तृतीये
निपतं निशायाः प्रभावहाकाव्यपया तिवार्त्ता निशावसाने भिमतार्थलाभः स्यात्कुकुमस्या रटितेन पुंसो ५५

धुना १ सूर्योदये पूर्वदिशि वायसा यदि भयं जल्पति मित्रलाभः । आग्नेयीतिप्रहरप्रदेशे मध्यंदि
ने दूतमुखेन वार्त्ता १ धनागमः स्याद् अपराह्णकाले दिनावसाने विफलं तदेव आहारकाले विहितस्वरायां
पश्चिमायां भवत्यागमनं परस्य ३ इति धान्यलाभो निशि पूर्वयामे द्वितीययामे मिष्टान्नार्थसिद्धिः पुनस्तथा
निशि स्वस्तीययामे तुर्ये यो हानि विरुतेन पश्चात् ४ आद्यदिनस्य प्रहरे त्रिभागे प्रभीतवार्त्ता प्रहरे द्विती
ये मिष्टान्नलाभोऽपरहगोधिकायाः रुतेन लाभो वस्तुनोपराह्णे ५ सर्वे दिनान्ते विरुतेन पश्चात् आहारका
ले मिष्टान्नलाभः स्यादग्निभीतिः प्रहरे द्वितीये यामे तृतीये द्रविणस्य लाभः चतुर्थयामे दिशि पावकस्य ।
कृतस्वरः किंचिद् पूर्वरूपं नैमित्तकोनाम्नि कुकुरमत्स्यः कुरुते लंदर्शयति स्वतेन ७ प्रभातकाले दि
शि दक्षिणस्यां कार्ये शुभं स्याद् द्विरुतेन पश्चात् बंधागमः स्याप्रहरे दिनस्य मध्ये दिने पुत्रसमागमः स्यात्
८ यो वाऽपराह्णे समुपैति कापि दिनावसाने परदारसंगः आहारकाले सुखिरंगनस्य स्यात्प्रेमवार्त्ता सुचिरं ग
तस्य ९ यामे द्वितीये त्वजने विरोधं तृतीययामे द्रविणस्य लाभः कृतस्वरो न ल्पपि कुकुरमत्स्यो यामे चतुर्थे

अर्घासनालेपनपुष्पधूपनैवेद्यदीपाक्षतदक्षिणाभिः नमोयुतैः सप्रणवैः प्रपन्नान्महाप्रभावैर्निजनाममं-
त्रैः १२ रक्षोर्चनीयो विधिवत्तमध्ये ये स्युर्युगं मे चलतः कुमार्याः स्वतेन देयः ... ततो महारोघतत्तुतो भयार्चि
तद्देवताभ्यः १३ हविस्समुद्धृत्य चरोस्तथान्यत्तेन पृथग्नाडि विधाय पिंडं धृत्वाथ पार्श्वे चेन नमस्य कार्यं
नानाविधैर्मंत्रवरैरमीभिः १४ मंत्राः ॐ मंडलाय स्वाहा इति चंदनं ॐ महत्त्वाय स्वाहा इति धूपं ॐ चिनपा
वर्त स्वाहा इति दीपं ॐ अलुकालाभिगामिने स्वाहा इति फलं ॐ वलिभोजनाय स्वाहा इति नैवेद्यं ॐ स्वामि
भक्ताय स्वाहा इत्यर्घ्यं कृतज्ञ एहि २ रात्रिजागरण एहि २ देहिव्यज्ञानिनत एहि २ बहुगुण एहि २ शुनकोत्त
म एहि २ इमं अर्घं गृह्ण २ सत्यं ब्रूहि २ स्वाहा अथ वदाय नर्त्तनुतमा सपक्षदिनानि कार्येष्ववधौ विदध्यात्
हीनावधियैं न [illegible] एव सर्वो लोकः शकुनो गृहीतः १५ एवं विधं भाविनचेतिचिह्ने निवेश्य कार्यं भवणं
विमुच्चेत [illegible] प्रोद्य तस्य त्यक्ताभय चेष्टादिकं तस्य निरूपणीयं १६ इति व० श्वचेष्टिते विचारतनप्रकरणम्
[illegible] मं [illegible] या मां घ्रूणाकर्षति नासिकं [illegible] प्रदानानि श्रमाधुनात्तु तस्यैव चेष्टादिकमीक्षीत तेषु राज्यादिकार्ये
[illegible] तोनकरेण लाभं भवणों ददाति प्रभावनम्रीकृतराजचक्रं राज्या
युनि [illegible]

[illegible] नागरु [illegible] रामास्तस्याख्या ३ श्वेता द्विजा क्षत्रियकाश्च रक्ताः पीताश्च ।
वैश्याः [illegible] मकास्तथैव भवंति नानाविधिकाह संज्ञाः ४ स्वजातिरूपेण वि
शेषतो मीस [illegible] कौलेयकास्तेषु चवंति सत्त्वं कार्येषु सर्वेष्व विक्रमाचलाः ५ आचार्य
मानी मुखे हृत्कार्ये ये [illegible] सुचिरं चयित्वा स्त्रीरता भोज्यं भवत्यत्वल्लुष्ट्ये दद्यात्कुमारि शिशुकां धवेभ्यः ६
सर्वांगक्रमः परिहृता कायः शांतो विरोगस्तरु रोगवलिश्चः श्रुवाम भागानन पुच्छ चंद्र विभर्ति शक्तो नव
विंशतिपः ७ तं सारमेयं पुरुषो धिवास्य विश्वास्य दत्वान्नपपे द्विनांते शुक्लांचरस्तोरजनीं चतुर्थ्यां नपलेन कु
र्यात्सकलं समंत्रं मंत्रः ॐ नमो भगवते शुनकाय महाकाय कुलंगिरी रशा [illegible] प्रजापतये क्रूरनु काल्ला भिमा
भीनू शीघ्रु महिरवलिं मम चिंतितं कार्यं सत्यं ब्रूहि रुं फट् स्वाहा ततप्रभातेन च गमनयेन द्विहस्तमा
त्रं चतुरस्र रूपं शुचौ मनोज्ञे धिजने विदध्यात् इत्यादले मंडलकं विशुद्धं ८ पीतः सुरेशः कपिलो हुताशः
कृष्णोयमः श्यामवपुश्च रक्षः शुक्लः प्रचेता हरितः समीरश्चित्रो धनेशो धवलो महेशः १० एवं विधा पत्र
दलोदलेषु क्रमेणादिक्ष्वष्टसु लोकपालाः आचार्यवाक्यानुसरेण पुंसा महार्ह पूजा विधिनार्चनीयाः ११

५२

56

स्वभ्रूभंगां राज्यसमृद्धिं चिरकालभोज्यं ११ दिक्चेष्टितस्यानगतिः स्वरारव्याः पंचैवदीक्षाः खलु पंचशाताः
अन्येऽपियामेषु कुनेषु मूल्यानि मितविद्भिः परिभावनीयाः १२ इति स्वचेष्टिते राज्याधिकारप्रकरणं द्वि
तीयं वरस्य कन्यावरणोद्यतस्य कुमारिकायाः पतिमर्थयंत्याः आरव्यायते न्योन्यपरीक्षणार्थं क्रमेण
चेष्टासरमास्तस्य १ कौलेयके दक्षिणचेष्टिते स्यात् कन्याविवाह्यानतु वामचेष्टे पुन्याममंकेलिर
ते सुखेन नयोढ्या सार्द्धं महानियांति कंडूयते दक्षिणमंगभागं स्तंभे यदि दक्षिणचेष्टिते स्यात् ॥ यः चरणे
दृष्टिस्थे उढाम वेत्तु सातत विलग्न द्वे वा मांग कंडूयन मप्रशस्तं ३ ग्रहेप्यपदोपदि दक्षिणं घ्रिकरोति प
द्मे मणिके घटेवा मत्र तदानीं परिणीयते सा स्याद्वश्यं बहुपुत्रयुक्ता ४ अंगानि वामानि कच्छान्निजानि
विशाखपशालागृहपंगमेऽप्यादीन् स्वायतिक कन्या मवीवाहनीयो यस्मा भवित्री कुलदूषयित्री ५ कौलेय
को यहरणोद्यतस्य स्वपक्षाभिशंको भिमुखो भुवेति सानर्थदा मत्रे कुटुंबमारी हरेणाहे पाविदुषा कुमारी
६ यावत्कांघ्रिणाकर्षति नासिकाग्रं कंडूयते याम्यचित्त स्वकदाचित् वामेन योवा कुटिलं प्रयाति ये धवस्त्र

भिषेके वरपट्टबंधं २ करेण कंडूयति दक्षिणेन पत्तो यदा वामकरं तदानीं प्रमत्तमातंगघटासमृद्धं अ
तेसमंतात्पृथिवीपतित्वं ३ उद्घाटयेद्दक्षिणमक्षिपक्ष्मो हस्तेन गात्रं यदि दक्षिणेन यस्याभिषेके स भवे
त्स्वशङ्काक्षितीशः सदैव विजयाय पदः ४ कौलेयको दक्षिणमक्षिदेशं करेण कंडूयति दक्षिणेन यदा तदा
न्नल्पतिगीतवाद्यविनोदयुक्तं पृथिवीपतित्वं ५ कंडूयते दक्षिणकालिनाचेत् संसारमेणो वदनं दशंति
तदानीं मत्तैः प्रमत्तैः सह मृष्टपाले भोज्याति भोज्यानि चिरं भवंति ६ यत्नोयकंडूयति दक्षिणेन स्वपाली
स्वपालपादेन भवेत्तदानीं तुरंगमातंगमहिष्यजाविगवादिसंपत्सहितं नृपत्वं ७ प्रवामपादप्रभवैः
प्रयत्नाद्दिवत्वमन्नैः प्रजाजठरं स्वकीयं वक्ष्ये च भावी नविबंधुमृत्युनिर्गोहशंको न वतित्वकोप्यः प्रद
क्षिणं चेष्टितमीदृशं स्यात् भवंति वामा यदि वाम तश्च चेष्टाः समस्ता न गुणो न दोषः कौलेयको यात्यधि
कं करोति ८ महोदयं च पंचविधेन पुंसां सांतेन राज्यं वितरत्यवश्यं पंचप्रकारेण गुनत्तदेव दीर्घेन य
तो हरति प्रसह्य ९ दीर्घाभिधाभ्यां स्थितिचेष्टिताभ्यां प्रवासराज्यप्रतिमृत्यवस्थुः प्रांताभिधाभ्यां भवति

ते निवर्तमानास्त्वपसव्यमते क्षीवत्साः स्युः निवर्तं क्षत्रार्थाः २ चेष्टा वामांगस्पुनाक्रतासदुरोदरं क्री ३ तियो विप्रं
कः शब्दं तक्रारान्नूसकलान्विजित्यचितंसमस्तंधुवमाददाति ४ उक्तासहिष्काशयनांगमंगचिष्टावमिला
सचिन्हंमरणानिवक्तुंस्पुनोद्वेन्मिषितंचदृष्टिं घूतेप्रसंसंतिनवामचेष्टा ५ विलासिनीसंग्रहणंविदध्यात् स्त्र
२पा
ण्वामचेष्टेमरणोमजंगः चेष्टांपुनः कामुकवंचनाय कुर्यान्निवासंस्पुनिवामचेष्टे ६ संप्रत्रवनं प्रवारम
णीयदेशेचेष्टांमवामांललितंप्रकुर्वन् स्याद्भमेवस्याः सुतजन्महेतुः चेष्टाश्रवामाःजननायकन्या ७ चिष्टा
57
वमिष्वासविन्हमणानि पुत्त्वापकासांगविमोटनानि यथाचरत्यास्तदाकरोतिश्वागर्भेचस्याः खलुगर्भपा
तं ८ क्री ३ विधतेस्पुमेचेष्टितोयः योषीष्टयोगंविदधातिपद्मः वामांचचेष्टांविदधन्नराणांमिष्टेनसार्धं विरहं
ब्रवीति ९ स्पुमश्वरोयः स्पुमचेष्टितंश्वाकरोतिमन्त्रंचस्पुमप्रदेशे दरास्यसावुधमिनांहदिस्थं निसंशयंधान्य
धनादिलाभं १० अथवामगात्रेपदिदक्षिणेनपादेनकिंदूयन्निसारमेयः वाणिज्यकंतस्फलंयदेतिस्याद्यस्यवेस
त्सफलंनराणां ११ मन्तस्यवः संग्रहणंविदध्यान्नथानरोवांछतिसेवितुंयः नयोः सुखंस्यास्वसव्यचेष्टे।
दुःखंप्रयच्छेत् क्षतवामचेष्टे १२ विद्यासमारंभविधौप्रशस्तः श्वमंडलोदक्षिणचेष्टितोयः योवामचेष्ट

सौकपिलकुमार्याः ७ हस्ते तयो वामकरेन शोलेवमेतत्व लेनकपेवा मल्लरोगप्रगार मस्मास्थिचयादिक्षया।
पंचत्वमीत्येभयतः सनुष्कः ८ पद्मः समाजिघ्रुनियमस्त्रस्त्रन्या योनिसकन्याहृतयोनिमाहस्याज्ञागात्को
परिमैथुनस्योह्रुचित्तदास्यादितिरेतरस्य ९ पूर्णमेवराधेविहिते कुमार्याः स्याद्दामचेष्टः ऋनक्तोनवान्यः स्र
ऋचस्त्रन्या उपरिव्रकुर्वन चूतेसपत्नीभवत्योभविष्टी १० समाजेयन्वामकरेणाजिह्वां ब्रुवीतिभोगप्रियत्तां।
वरस्य पत्क्लोलिहन्नज्ञल्पति वामपादं विहितेन हस्तं द्रुविणाज्जितेन ११ मस्त्रं निर्जलेदिदिशं चेम्रवामां प्रया
ते निर्मतस्याद्पितानुरागी वामं लिहन् स्त्रक्षिवरस्य पूर्तो महानसेच्यामरणांददाति १२ कलातिकर्णेनन भाल
मूर्द्धा वामांघ्रिसंस्पर्शनतः कुमारी राज्ञी भवेतस्यागृहे रवरस्य पश्चोत्तरं हृद्धिमतिक्रमेण १३ कार्यंकुमा
रीवरणं वरेण समस्तचेष्टाभिरथाभिकाभिः पतिंवरण्यायनिचेष्टितेन सर्वेणयामेनयतिं विदध्यात् इति चं
ष्यचेष्टिते विवाहप्रकरणं तृतीयं अथाभिदधमः स्वरमस्तुतस्य लग्नादृशं चेष्टितमत्र मेयं यदेशस्त्राभादिनिमि।
त्तस्तं हितं सदाशाकुनक्तो विदेम्पः १ उपस्थितप्राक्तनपुन्यपाकात् पुरःस्थितोदक्षिणपाणिनात्वं शिरःस्प
शास्पृहितिनिशांतरात्मा दोमंउलोमं उलला गदोसौ २ हलानिवीजान्यथवागृहीत्वा हृतेष्वपुर्वाततः ऋनिवामया

६० प्रस्तां ७ ननीरदो मुंचति केनचिच्च दोषेण चेष्टा प्रभवे न ह्यष्टिं अचिंतिताः संनियतं स्वनाथाः चौराग्निभीहत्कामर
प्रकाशः ८ इति चः स्वचेष्टितेनाष्टिप्रकरणं पंचमं सेन्यद्वयस्येह समुच्चलस्य युद्धादिकमंडलचेष्टितेन आयं चार्थे
वषौ वीधीधीवीक्षीतिन योगी बभाष्यं सकलं प्रवीति १ युद्धजयो मंगलतो दशानि निचेयाप्येखाकृ विधि सिद्धपिंडे
मुक्तेश्च नाडस्य च लक्ष्मणीयं यद्धाविमध्यादि निवेशितानां २ जयाय यत्नः कृतशांतचेष्टः प्रदीप्तचेष्टस्तु परा
S8 जयाय दीक्षस्यान्वेशाभिरयप्रदीप्ते वप्रपाययुद्धो नियमेन योद्धुः ३ भवन्नभीकोभवतः स्वरोषः समुच्छ्रिव
भूमिमखिन्नचेताः हृष्टास्वकीयं रचरणं च वामं पूर्वं च पञ्चाहयमाह घोरं ४ प्रसन्नचित्ते शुचिसंगवेष्टे
संधिमेचेद्युद्धसमुद्यतानां वराङ्गरेखा यपलायमाने भगो भटानां स्फुरति दिति विदिष्टः ५ युद्धार्थिनो नाम युगे
नराज्ञो पृथक् पृथक् पत्रयुगं प्रकल्प्य मुंचेत्तयोर्यो वलिमतिजिह्मामध्यातयोस्तस्य जयोऽन्यथास्य ६ य
धाय दत्ताति नैव लिंभिलित्वा त्रेहान्वितो भद्रपतेश्च वासौ जयार्थिनोः स्यान्नयोस्तदानीं प्रन्योन्य संधांधा
नविधो [illegible] ७ यन्नामपृष्ठो भुक् स्वाप्र्यलपायनेष्टुः ज्ञेयः ससत्रा स दृष्टीगितज्ञैः यन्नामधेयः पुनर
स्वपं [illegible] स्वारास्यराज्ञो भयमस्ति चित्ते ८ मुंचलो घुरघुरारवं यदा तां छतो नचेल्लु खादितं वलिमंडले कृतः ६०

सोकपिलकुमार्याः ७ हस्ततो वामकरेण घोलेयमेतत्खलेनकषेवा मल्लरीशृंगार भस्मास्थि च यादि केया।
पंचत्वभीत्यै भयतः सनुष्कः ८ पद्मः समाजिघ्रुतिय प्रश्वस्य योनिं सकन्या त्तत योनि माहस्याज्ञागरुको
परि मैथुनस्योहश्चित्तदास्यादित्तरेतरस्य ९ प्रहेमवरार्थे विहिते कुमार्याः स्याद्वामचेष्टः अनको नचान्यः स
त्रचस्त्रन्या उपरिग्रकुर्वन वृत्ते सपत्नीभवतो मविद्यौ १० समाजेयत्न वामकरेण जिह्वां ब्रुवीति भोगप्रियतां।
वरस्य पत्कौ लिहन्नजल्पनि वामपादं विद्धेन ह्लतं द्रुविलाज्जितेन ११ मत्रं निजं लोढि दिशं चं मवामो प्रया
त तिमंतस्याद पितानुरागी वामं लिहन्नूरुहृक्षिवरस्य पत्तौ महानसे च्यामरात्तं ददाति १२ कन्यां निकर्णेननभाल
मूर्ध्नो वामांघ्रिसंस्पर्शनतः कुमारी राज्ञी भवेत्तस्य गृहे रवरस्य यशोत रेहृद्धि मतिक्रमेण १३ कार्यं कुमा
रीवरणं वरेण समस्तचेष्टाभिरवामिकाभिः पतिं वराग्याचनिचेष्टितेन सर्वेण वामेन पतिं विदध्यात् इति च०
श्रचेष्टिते विवाहप्रकरणं तृतीयं अथाभिदध्मः स्मरमर्मतत्त्वस्य तन्त्राद्दशं चेष्टितमत्र मेयं यद्देशलाभादि निमि।
त्तमत्तं हितं सदाशा कुनक्तो विदेमः १ उपस्थितप्राक्तनपुण्यपाकात् पुरः स्थितो दक्षिणपाणिनात्वं शिरः स्प
शत्पुत्रि विनिश्चितांतरात्मा यो मे उलोमे उ ललाटदेशे २ हृल्लानि निर्बीजान्यथवा गृहीत्वा हस्ते ऽबुयांतः ऋ निवासमध्या

प्रसन्नं ९ नतीरदो मुंचति केन चिन्ने द्वेषस्य चेष्टा प्रभवेन ह्वष्टिं अचिंतिता: स नियतं तपनांशो: चोरान्निमोहकामर
प्रकाश: ८ इति च: श्वचेष्टितेन त्रिप्रकरणं पंचमं सेन्वद्वयस्येह समुच्चनस्य पुत्रादिक मंगलचेष्टितेन आयं त्वाये
वषो यो धीयी द्वीतेन योगीवभाव्यं सकलं ब्रुवीति १ पुरुजयो भंगरत्नोद्दशानि निचिप्राये खाक् विधिसिद्धविंदे

मुक्तेश्च नातत्र च लक्षणीयं यद्वाविमध्यादि निवेशितानां २ जयायवक्तः कृतशांतचेष्टः पूर्दीपूचेष्टस्तपरा
जयाय दीक्षुष्यान्वेशाभिरपपूर्दीप्तं वषपायपुण्यो नियमेन योक्तुः ३ मषन्नभीको भवतः सरोषः समुद्दिश्य
भूमिमखिन्नचेताः हवास्वकीयं रचरणं चयामं पूर्व वेपन्नाहयमाह घोरं ४ प्रसन्नचित्ते शुचिसंभवस्य
संधिमेवेद्युद्धसमुद्यतानां वराङ्गस्वित्वा पयलायमाने भगोभटानां जयतिं दितिप्रदिष्ट: ५ पुत्रार्थिनोनामयुगे
नराज्ञो पथकृ पथकृपदत्तयुगं प्रकल्प्य मुंचेत तो यो यलिमति जित्वा मध्यात पोत्तस्व जयोनपस्य ६ प
द्यादरातिर्नवलिं मिलित्वास्त्रिहान्विते भद्रपवेधवाशे जयार्थिनो: स्यान्नपयोत्तदानो प्रन्यान्यसंधांधा
नविध [illegible] ७ यन्नामसंध्यां भुक्त्वा प्रवलपापनेष्ठु: ज्ञेय: समसंज्ञा सदृशीति तज्ज्ञैः यन्नामधेय: पुनर
स्तपं [illegible] स्वराज्ञो भयमस्ति चित्ते ८ मुंचतो घुरघुरारवं पदातांछतो नयेलु त्वादितं वलिं मंडले कृत: ६०

सपुन[illegible]ताः पूर्वोर्जितामप्यपहंतिविघ्नं १३ संतुष्टचेष्टः सुखः सचेष्टः करोतिसिद्धिं विवरप्रवेशे परा
ङ्मुखोध[illegible]तिपस्तुपश्चः कृतानराधोनसहेसिसिद्धिहेतुः १४ दष्टाशशाङ्कं यदिनिर्विशंकं करोतिशब्दं
मुदितांतरात्मा तज्ज्ञागतः कोविदधातिसौख्यं जनस्यसर्वदुरितंनिहंति १५ इतिवसंतराजशाकुनेश्व
चेष्टितेदेशलाभादिप्रकरणंचतुर्थं वर्षानिमित्तंप्रश्नकोतमस्य चेष्टाविशिष्टाः शाकुनोपदिष्टाः याःशा
कुनज्ञानविशारदास्ताःप्रशांवतुशिष्टाः परमार्थतुष्टाः १ उष्ट्रस्य चेद्दक्षिणमक्षिलीढं न्नामिस्वकीयाम
थवाधिरूढः शेतेगृहस्योपरिजायतेकस्तदांबुदांबुद्रियतेप्रभूतं २ वर्षासुवृष्टिंसलिलेनिमग्नाः कु
र्वंतिचक्रंभ्रमणाविशेषात् प्रयोविधुत्वंशिविवेवितीयं पक्षांतरेप्यत्रजलागमायः ३ जंभांप्रकुर्वन्गगनं
विलोक्ययोजागतः कुरुतेप्रपातं सज्जल्यातिप्राक्षिमंबुपूरं झुताचनिंसर्वसमं हिसंसा ४ उच्चैरुचचट्टित्त
ण्कूटगेहप्रासादसंस्थेश्वनिरुद्धकाले ग्रासावर्षाजलसेन्यदातमवंतिरोगाग्निमयप्रणाशाः निगोत्यतोयाद
धिरूढपाली कोलेयकश्चेदिधुनोतिगात्रं तन्निर्भ्रितांप्रावृषिवृष्टिमब्दः क्रबीवलश्रीतकरींकरोति
५ उच्चप्रदेशं मयतोधिरूढः मयन्सरीचा रविमीतमानः यदातदानीमचिरेणवृष्टिं ममोदमुक्तांस्त्रयति

६१ कारी चानुभिरेत्तैयदि नुप्रदीप्तैः स्यात्तत्रसंनेभयं राजयः १९ पञ्चक्रूरदक् मूर्द्धनिदत्तहस्तो निमीलितचक्षुः राज्ञो
विरुष्टदृग्वा कौटिल्यगामी विकटं वृजित्वा प्रियकरं यानं ददाति योद्धुः २० पञ्चोभयन्तं वरमीश्यमाणः कृत्ला
धुनो त्सुत्यलतिप्रधावन् यो वा प्रसर्प्यस्य यत्रत्य गत्वा ससंचराय प्रशमाय राज्ञोः २१ प्रदक्षिणादुत्तरमप्रदक्षि
पदात्तदा संधिरनं तरं रणात् करोति पञ्चोपदिने व्यतिक्रमान् पदातु संधिं प्रथमे रणान्तु चिरं २२ राज्ञो रणं
60 नैव भविष्यतीति पृष्टे मेहनेन यद्यश्रुभाम भवंति चेष्टाः समस्तासर मासुनस्य भवे तदानीं समरीति घोरः २३ लोलत्
न्युवं लोलयते नरेशं सवाहनामात्यपदाति देशंयः कांडवे गोहदशंच यो स्तौ ब्रवीति भंगं युधि जागरूकः २४
श्रुनानिमितं हिंतयं विरूढुं शांतं प्रदीप्तं च कृतं यदि स्यात्तमध्यान्तयोनिः फलमादिमत्तं फलान्वितं पश्चिमभाम
नेति २५ पुढं विधातुं चलितस्य मध्यात् सैन्यद्वयस्योहमयस्यपत्र कौ लेयकोमत्र वयाति द्विजादावसंप्राप्यंत
स्य भवे जयश्रीः २६ विनिर्गतो मंदिरतो यसव्यं पञ्चो योद्धु कारस्य यदि प्रयाति कुप्योन्नदानस्यजयं तिपुढे परा
जयं वा[illegible]ते २७ पोधव्यमध्ये वमये तिपातुरपात्रिकं स्यात् श्रुभं निमित्तं दिनांतरे यत्तु नरोयुयुत्सु
र्तेमं[illegible]तस्य २८ धुन्वन्शिरः कर्णकलेयरात्ती जुगुप्सितं स्थानमुपेत्य मत्र कुर्वन्समावेदि ६१

निन्ना[illegible]पूर्वोपरं मेवन भवेत्तदारणं ९ एकोविप्रांको बलिमाददाति पलायते दूतैरतरावचान्यः प
ज्ञोपदा[illegible]तिना वैनैव राज्ञो भवेत्तान्नपलाभमंगो १० नस्यानतश्च गच्चलंतः कदाचित्स्या। नेतिस्टष्टैव बलि
भक्तराय चेरे प्रपन्ने विकुर्ते विहितो भ्रेपालयोः स्यान्मरणं न संधिः ११ स्या नावुभावस्य चिह्नयमाज्ञा ध
ज्ञोवरोत्माति बलाहलिंचेत्तु ध्रुवं तदान्योन्यपतिर्बलिः एतौ भ्रयतीन्तेनुमुपैति तत्त्वं १२ मध्यानयोभेउ
लयोस्तुयेन नैवेद्यमेकेन गृहीतमुक्तं भुक्तेस्ततीयः प्रणयेन तस्याभिलव्यकस्मात् युधितत्रभितं मध्यातयो
रन्यतरेणायेन भ्रुनो गृहितो बलिरेतस्माशाज्ञया आछिद्य भुक्ते भवणात्स्तनीय स्तस्यापरस्तत्र भवत्यरातिः
१४ एकेन मध्याद्धभयोर्गृहीतं गृह्णाति भद्यं प्रणयात्ततीयः स्यान्योयदिद्याचविशो निहंतिजयस्यरातिः सत
दासमित्रं १५ समभ्रुलोपद्यविरोधभावात्समत्वतीयेन भ्रुनात्तदन्नं स्यानोतदानीं समुपैत्य वश्यं राज्ञोस्तयोः
संधिविधाविभित्रं १६ आदायचेद्वल्कल केशाञ्ज्वलनादिका स्याबलिमतिजित्वास्थानांतरं तत्सनिबध्य
शत्रुं राजात्तदानींभुवमाददाति १७ ध्रुवं रणोत्सीनिपदात्तुपृष्ठे मध्यात्स्भुनोः कल्पित राजनन्मोः एकोवि
शांतां प्रकरोति चेष्टां युद्धं भवेत्तत्रयोरवश्यं १८ दृष्टु कुस्यानचेष्टानिनदेः प्रशान्तैः यद्योत्तरं संगरहेद्धि

६२ कांजिकधानीहस्ते केशकुकं तद्दक्षिणा चेष्टेत् लभ्यते वहुधनं शुनि मूत्रयंते युक्रुर्वन्ति सभोज्यमभीष्टं ९ सि।
द्धान्नविष्टाफलमांसवक्रो लाभाय यत्तोभिमुखः सदैव सहर्ष्य यादात्तफलादिकस्थः स्तोकैर्दिनैः स्था
न्महत्तेधनाय १० तुंगस्थितः श्वा यदि तत्प्रदेशे करेण कंडूयति दक्षिणेन पूरस्तदा सर्वमनीषितानि सि
द्ध्यसाध्यान्यपि यान्यभूवन् ११ अधिष्ठितः श्वा शयने स्वकीये उद्यात्य चेद्दक्षिणमंघ्रिपश्येत् नैमि
६४ त्तिकं स्यात्तदविघ्नसिद्धिः श्वाग्रिर्विशेषस्तु निद्रकरेपि १२ दृष्ट्वा प्रपश्यन् सभया ब्रुवीति कोलेयकः
पांसुरवसुलाभं विलोचने चेद्वि निमील्य शेते भूयो विशेषे शयने न चैव १३ अभावहः श्वा शयने स्थितः
सन् शिरोधरामुन्नमयन्धरायां धुनोति कर्णौ यदि तत्समस्तप्रयोजनानां कुरुते प्रणाशं १४ गमागमा
दाचपि सारमेयः [illegible] दृष्टो चेष्टितो यः बुभोधुनाश्वा नमनिष्ठचेष्टं स्थितेप्रवेशे गमने च दुष्टं १५
उद्धृत्य लि [illegible] रको पूर्वं [illegible] नमन पुनः श्वोरभयाय पक्षः यस्याग्रतः श्वा स्थिलवंगही त्वाभरणस्य सो
पानि [illegible] १६ विनाम [illegible] चजागरूकाः कुर्वंति चिंसंचहवो मिलित्वा उत्पद्यते निग्रहका।
स्तं [illegible] हदोष [illegible] १७ नंष्टि लपुष्ट [illegible] वरोग [illegible] तैः कृशो धिचिंतोग्निभयः प्रसव्यन् का ६२

तवाम[illegible]नेषु धंक्रोपत्तः करोति २९ चलद्वपुर्लालितपुच्छजिह्वः क्रौञ्चनल्ललन्तं भुवमागतश्चसस्त्र
ह चिंत[illegible]युक्तः स्याद्व्रस्थिता नो विरुद्धा तिसिद्धिं इति व० स्यचेष्टितेषुद्व प्रकाराणां षष्ठं शुभाशुभज्ञाननिमि
त्तम्रतेऽष्ट वरे चेष्टितमेतदेव आख्यायते ख्यातमविल्लचिंतैः सुखावन्द्द्रणां मुनिभिर्यदाद्यैः १ स्याज्जिह्व
यादन्तिणिस्रगांवभागं लिहन्स मत्तोद्यामसिद्धिकारी नरवाम्रजिह्वारदनैरवाममगांस्यसन्नलाभकरस
दैव २ जघनजठरं हृदयं च शिरो भव लोपदिदक्षिणतस्य शतिक्रमतः प्रको रोत्यधिकादधिकं निहंतितद
मीष्टफलं सकलं ३ कर्तव्यचेरिच्यासनेच्छिदं मे सिद्धिं न यास्यत्युरोऽकृतेष्व धुनोति कर्णौ यदि तन्नर
स्य भवेद्ध्रुवं चिंतितकार्यसिद्धिः ४ विजृंभते वाहृदतेलसो वा भयादिचिंतोत्थभयापसत्यात् प्रयोजनेषु
त्वपरेषु सोपि भयाद्यनर्थप्रतिपादनार्थः ५ शृंगूरितेपहृद्रचितेसपुष्पे फलान्वितेभ्रूहितसारमेयः पु
ष्पफले ज्ञीरतरौ च वंके संपूर्णकुंभे भसितो भवेच्च ६ केदारमत्स्याम्रणिकेष्टकासप्रासादकुद्ध्यान्न च
पादिकेषु स्थानेषु वस्तुष्वपि शोभनेषु भक्ष्यादिलाभं च करोति मर्त्यं ७ युग्मं शय्यासनच्छत्रहुताशनेषु
छिन्नेषु घूलीनिचयेषु चैषु स्थानेषु मर्त्यं विसृजन्स्य मंतः स्याद्र्थलाभोऽभिमतो नराणां ८ खंडनीमुशला

हूनंतुल्येविज्ञाते प्राक्कुने फलानि नानाप्र
62 विधुनाडिकायां क्षेमंकरी वामगतार्कना
२ शुभ्रांकनाड्यां मध्यवार्कनाडामंतः समीरैः प्रविश्यतु
स्फलं वैपरीत्यं ३ रौद्री वहन्नीनाडिकायदा हि छायाप्रविश
थासकलमीप्सितं फलं ४ नाडिका वहति तावनीयदा निःस
न्डेरीस्यादनिष्टफलमशुयंतदा ५ मारुते विशति दक्षिणेनाडी द
62 दुक्षितं फलमस्य व्यत्ययादशुभमल्पमुपैति ६ निःसरत्युदरतो यदीडयाम
पात्यभीप्सितफलं भवेत्तदा व्यत्यया स्फल्यमशुभंत्यशोभनं ७ प्रयाति वामा पवनो कम
रंसौ पवयेन याति तत्रापि ज्ञाप्यं नियमेन भद्रं व्यत्यासतो ज्ञाप्यमभद्रमाहुः ८ तावयातितो नाडं
त्वां प्राप्तास्या मासौ मनेकार्यभागे संज्ञासादेशास्यत्तेवैपरीत्यात्तसंमिश्रत्वेस्यात्फलंमिश्रमेव ९ तेषे
कस्मिन्नेवज्ञाते निमित्ते प्राणायोषां प्राणचारो भ्रमदेहि तादृक्तु तेषांस्यात्फलं मात्नयातानैका
रोहं संचारस्तथाहि १० कस्याः पीडा कस्याचीड्रानुनाडी कस्माप्येते नाडिकेद्वे वहेतां

प्रत्यत्तदेवीयदिकिंचदूतं भवत्यभिप्रेतफलं तदानीं ६२ प्रसत्तचेष्टादि च तत्र पाचे [illegible]
फलं तदानीं स्त्रनं जितामित्रकलत्रनेत्राभेकांतपत्रांकुशतैर्धरित्री ६४ वामेस्थिरं दक्षिणगा[illegible]स्थपाने या
त्रादिकार्येषु शुभं वदंति वामां गतिं दक्षिणलक्ष्यपुष्टं ग्रामप्रवेशादिसमीहितेषु ६५ गते[illegible]यत्नांग्रे
कं मनुष्या निरीक्ष्यते तां यदि नो कदाचित् त्यागांतरं प्रपश्यति चेत्स्वपृष्टे पृष्ठामेव सर्वं शकुनं वदंतीति ६६
वामां गतिर्यापि च वामचेष्टा प्रशस्त स्त्रीदक्षिणहस्तथापि दिशं च पत्रारिभयादिकार्येषु भानि वा[illegible]
निबोधकानि ६७ शकुंटकोत्पाटितशुष्कभग्नदग्धेषु मूले मृतके च संस्था [illegible]तिद्रु[illegible]
श्च भ्रापाधः पतनानुघाता: ६८ इत्यादिकाद्यपि विहंगिकाया भया[illegible]
स्तत्यवशात्तथापि प्रायेणानसु: सुखदायकास्ते: ६९ चेष्टानि नाद[illegible]
वल्लेन भवेच्छ्रेष्ठलोभ लवानामलको पंच्छमत्रपुत्री विदधाति[illegible]
न्यु पंक्तिस्थां मंडलं मंडलेन उर्वीसर्वो [illegible] भत्रानिमात्रो[illegible]
श्रेष्ठितपानशब्दा: शुसा विशोधास्फलदा भवति[illegible]
[illegible]

६४ करोत्यसौ क्रीडन्नियस्तु गोभिः क्षेमं सभिन्नं कुरुते मुदं स्वा ७६ इति च० स्वचेष्टिते शुभाशुभज्ञानप्रकरणं ५
शुभाशुभज्ञानं निमित्तमस्ति यथावदुक्तं मुनिसत्तमेन प्रदर्शितेष्वानचिचेष्टितेन लाभस्य दिग्मात्रमथेन्द्रदत्त
८ पद्मोहरिद्राभिषगौरिकाद्यैः पूर्णानने वक्ति सुवर्णलाभं दृष्टिं पुनः यत्र फलं कुरुते रेणु चिरं दधानो निधिलाभ
कारी ९ यपद्दत्रवैः क्रीडतिवन्दनस्थलं तथैव ज्ञातेयः सददाति सौख्यं रक्तात्कमध्यो भिमुखोभ्युपैति यो मंडला
स्थमिन लाभहेतुः १० स्थितो न्नतेश्वाय दितप्रदेशे पादेन कंडूयति दक्षिणेन शिरःप्रदेशं नियतं नरस्य तद्वैन
लाभं विदधाति सद्यः ११ फलं गृहीत्वा सहसानि वा संयत्नो विशन्नग्रजल्पति पुत्रलाभं यो भ्येति दृष्टोभिमुखं
प्रयातुः श्रीघ्रं सकुपोद्भव धान्यलाभं १२ दक्षिणं यदि करोति चेष्टितं दक्षिणेन चरणेन मंडलः लाभदोय
दि यदा तदा चरेत्तु वामकेन खलु तन्न लाभदः १ स्तत्रविधायाभिमुखं प्रयाति यो जागरूकः शुभदः सपुंसां
त्वै [illegible] र्यव्यपि सर्वकालं न सत्रयं तीक्ष्णानकोपप्राप्ता १ स्थानेमनेऽन्ते विदद्याधाति सतं संततं चितः शु
न [illegible] स्वरम्यारवोपः सरमाससोसौ करोत्यभिप्रेतपदार्थलाभं ८ इति च० स्वचेष्टिते लाभप्रकरणं
[illegible] क [illegible] त्वेषु तं तेगि तोगमराज्ञी निविष्ट [illegible] संयज्ञ वाग्भटादिभिर्माषितं पद ६४

...डे... मानाः त्वचेति प्राच्छेन मरुत्सुरुर्ये येवायुधावनिच मंडलीभित्तिमस्त्युदाः स्तन्य
चि... यनाया ३७ खनत्यगारे यदि सारमेयः कुड्यं तदा स्यात्खलु संनिपातः गोष्टप्रदेशे यदि गोपहारो
धान्य... मूमिं यदि धान्यनाशः ३८ कृत्वा शिरोक्षालि विहिर्वपुश्चेत्तस्यारोति दीर्घरहितां प्रयच्छन्
तद्रोगदावक्ति च वां धत्वानां वहिर्मुखोभ्यंतरकायभागः ३९ धनागमः स्यात्प्रविजानुवामं जिघ्रत्य नि
वामं कलहः प्रियाभिः वामं तथोद्गं विषयोपभोगा भिन्नैः समं वैरमथावामस्कं ४० भुजद्वयं जिघ्रति सार
मेये पुंसो भवेत्तत्स्करवैरयोगः मांसास्थिमद्यालिचम रम मध्ये स्याक्रोपव त्यग्निभयं प्रभुतं ४१ भवत्य
धोमूत्रितहो निविष्टः पुरः स्वयोडामृनिगोपुरे स्यात् मंचे पुनस्तच्छयितुभयाङ्गितानि तत्रणात स्यान्द
स्यमध्ये ४१ भवेद्गृहस्योपरि वानमीस्यै पञ्चाद्भूषनू भीतिकरः प्रयाणेय स्याप्रसक्तं जनसंनिवेशे भवन्
पुंजस्या हस वैरिभीति ४३ भयत्यभीत्वतां भवनस्थितानां प्राचेष्ठनं चेत्कुरुते कदाचित् कौलेयको वप्रयमु
पस्थितं तत् ज्ञेयं भयं बंधनसंप्रसक्तं ४४ लिप्तभूरिलचतुष्कविशेषे प्रांगणे च तिवहोरमभाल्लः संपदं पु
वितरत्यलिवहूंतांस्तवनन्तु नरनर्थकरोसौ ४५ एकेनयोतोदिति लोचनेन दीनोन्मभोज्नी स्वाहस्य दुःखं

६४ पतेः समस्तं ११ रोगार्दितो जीवति किं न वेति प्रश्ने प्रयुक्ते वस्तुन कोनमस्य द्वयोर्दायादुल्लिति चेष्टया सो म्रियेत।
नान्यारुचा चेष्टितेन रोगार्दितो भवजसंप्रयोगे श्रेयस्करी नष्टविलोकनेच दुर्गप्रवेशेच शुनां प्रदिशा नारागा
कि सितिः सन्निहिते भये च १२ इति व० स्वचेष्टिते जीवितमरणप्रकरणं नवमं शुनो निमित्तैः सहजप्रवृत्तैर्वि
भाव्यते भाव्यशुभाशुभं यात्रायां सुपत्नेन यथा ध्वनीने स्तदुच्यते संप्रति श्चिन्निश्चितार्थं १ मं वा मां दिशं
64 दक्षिणामभिभागान् गच्छन् श्वा यात्रामध्यगः प्रशस्तः वामप्रदेशात् स पुनः प्रवेशो प्रशस्यते दक्षिणाभागगामी।
२ यानेप्रवेशेच मताः प्रशस्ताः स्युन्यागतिः श्वान विपर्ययेण निष्टितं प्रत्युभयोर्विशेषः शुनी शुनोरत्र च कश्चि
दस्ति ३ चिह्नं शुभं वा वसनस्य खंडं श्वादाय वक्रेण पुनः प्रधावन् कौलेयको नृत्यपतिति निश्चयेन प्रकाशि
नामृतमवशुल्लाभं ४ लोकं वृजित्वा यदि वामभागं निवर्तते श्वा त्वरितं पुनश्चेत् सोऽयं तदा पश्यति सप्रम
तं दुरवेकहेतुर्गिरिस्यतारा ५ पूर्वाति दृष्टोऽभिमुखो यदि श्वा क्रीडां प्रकुर्वन् विलुठन्तथाग्रे शीघ्रं तदानीं ध्रुव
मध्वगानां भवेत् प्रमृतो धनधान्यलाभः ६ उच्चप्रदेशादवतीर्य नीचं यो याति वामोऽस्य स त्वप्रदेशो नृतच्च
देशात्पुनरुच्चदेशं यद्वा व्रजन् दक्षिणगो विशस्तः ७ गजाश्वाश्वाप्यासनशाद्वलेषु छत्रध्वजोत्कृष्टवल्मसद्रुमे ६५

तिशान्तवर्तते १ लीढव्यवाजिघ्नतिमारमेघोहस्तस्यदष्टं सत्तमंगुल्यौर्यरोगातुरस्योपशमत्स्यवश्यंततस्यंच
तांघासरयंचकेन २ कर्णौयुगमनयवेन्नयाद्यंनतंयनन्तदतिवासर त्रयेल्लेगितोमरगामालिहनयुनःनाभि
कादशभिरंतक्रद्दिनैः ३ पुनःपुनर्दन्तितामस्तमागंलिहनदिनैः पंचभिराहमस्तुंपमन्तयेनतत्तामेवपद्मः
ह्रियत्यवश्यंनरोवलेहात् ४ स्तवामभागेनयदावलित्वाप्रवाप्टकंद्रतिमपाकरोतितन्दहितत्रेवस्तता
तगोहं रोगाविमस्तोनिवर्तंप्रयाति ५ पुच्छोससोलेहनसिंहमाभ्यांपूर्वामितभ्यांसरमास्तुतेनक्रमाद्दिनानां
जितपद्मपाभ्यांभवेध्रुवंरोगवतोयमानं ६ पश्चेनिभिनेलराचितन्नद्भिः शंकोच्चागान्नात्यरखिल्लानिप्रोते
कौलेयकंश्चन्नदुपैतितेगी परेतनाथ्यापंवसधंह्नतेन ७ विघ्नपकलौपरिह्नस्यमात्रे प्रस्त्वाबलीनां
समधुलोम्पुषैति पदातदानीमचिरेणकालः कोडीकरोत्यामयिनप्रसह्य ८ संकोचितांगःपिहिताद्दि
पुमोनिरस्तशंकोश्नकःशयानःव्यात्ताननोमुंचतियत्तुलालां सरोगिणंमारयतिन्नतेन ९ निष्कार
णंयःप्रवलायसेश्वासैविरोगिवाचारिणियोवनिर्थे मस्तांगरत्वास्थिमुखोपयोवागेहंविप्रात्यामसमस्तु
माह १० स्वस्यंतमालस्यमपास्यवक्तोदिनेदिनेभास्करसंमुखंयःउद्दंडाकारीभवतिप्रमस्तंप्रोचीतिदंशादि

द्वं

६६ त्रितद्व्ययहरो यदा स्याग्याप्तिपुरस्तात्तहयाति नो वादसाम्यवानदन्नत्तदर्द्रं १७ स्याद्द्रीकीकसमुखेः पुरत
श्चेत् ह्यूयते भवति तत्तु स्मुमदः स्याच्च भेसुक्क मध्यवास्थि विसुवकं चित्रदेषमरणं चिदधाति १८ के
शास्थिवल्कोपलजीर्णांवस्त्राण्यंगारभस्मेंधनकर्पराणि चक्रेस मादाय चयाति यातु दृष्टो चरो मृरिभ
याचहः स्वा १९ वसनपल्लालं मरणं यगंतुर्व स्त्रीचर ब्रादिच्चवंधनाय यातावनिर्वाणमलानमाहुराः
65 लोकिंतं मंडलवक्रसंस्थं २० मानवावयचयरिता ननोचीत्रितो भवति मस्मियालदः स्याच्छ्रपुष्टरसनाघ्र
वात्तनान्मंडलो विपुलम्स्मिदः सदा २१ म्रस्वंनचक्रं दूतिपतेनराणां विरोधकाकारी स्युनकः सदैव
स्याद्दूर्द्रयादः सपुनः शयानः सिद्धिप्रदः कार्यविधौ प्रदुष्टे २२ क्रीडांगहस्थाय रिरोहस्यन्याकरोतित
इंधुसमागमाय स्त्रनांगणः क्रीडनियोवलित्वा किंचिद्ब्रुवन् सोभिमतोतिशस्तः २३ नरगांप्रयाणो भव
नागमे वा स्वानो रमंते यदि सप्रमोदाः तदिष्टकार्ये विभवे च स्त्रीमोदः समागमस्य स्वजनैः समानं २४ स्व
यामयाते सह संप्रवृत्ते परस्परं चुंबति यत्तु पुंसे स्त्रियाऽवलोकिन्यचारुहनि स्याद्रसक्तेच यथ स्वया स्त्रीः २५ ६६

षु कुंभेष्टकासंचयचामरेषु यर्थात्तमस्त्युष्यफलादिकेषु ८ ब्रजेत्पुरस्ताद्यदि सत्रपिन्नावित्वा सदैवतास्मि
न्नतिद्धं कार्यमिष्टं मिष्टान्नभोज्यं न च गोमयेस्पात् सत्रैगात्रं पिच पुष्करभोज्यं ९ तुष्टः सपुष्टः सुम
नानि रोगः उत्साहयुक्तः परिपूर्णकायः सहेलखेलोभिमुखं प्रसर्पन् पतङ्गः सदैवाभिमतस्य सिद्धै १० स्र
न्नादिविष्ठामिष गोमयानि नवानि चिन्हदने स दैव वामोपसर्प्योप्यबलोक्य मानो रथ्योपर पतिष्ठव्वंश्या
११ पतङ्गः पुरस्तादवनिं विलिखन् पादेन मुखं च प्रयाति चेत्तदानीं तत्रैव देशाङ्कविलाभस्यलाभः ब्रवीति कार्ये
न हि संशयोत्र १२ पार्श्वारमारोहति संप्रयाति तदानुलोमेन च सारमेयः स्पृष्ट्वाथवा पोहति नहंति यंदू
केनापि वादेन स सिद्धिहेतुः १३ आदाय पतङ्गः कुसुमानि धावन् ब्रवीति यातुर्विपुलां समृद्धिं दृष्टोपि हस्तः
सुनको विलानि निहंति कार्यात्त्रिस मीहितानि १४ वामेन गाछन्नुपथिकेन सार्धं ददाति रम्यां रमणीं धनं
च पँवृजंत्त्मार्गे सहदक्षिणेन कौलेयपतङ्गस्तस्कर भीतिहेतुः १५ आदाय पतङ्गं हरितं च पदिश्वा दूर्वां नवां चान
वा गोमयं वा प्रयाति नातः पुरतस्तदानीं राज्यप्रसादं नियतं ब्रवीति १६ स्थानांतरं चिन्हदुपानहं चेत् प्रया।

६१ मत्स्यपुच्छसंस्थांतरलघनेन ३४ विधुतकर्णो ऽपि निश्चेत्पुरस्तात्प्रयाणो विशेषेद्दश्य तदा समस्तं प्रयाण गतार्थे
पमपार्थवाया स्तंराजकोथा पुत्रबाहरंति ३५ गतो निवृत्ताववयवाश्वयुद्धं युद्धायवंधावबधायचस्यातू
त्रजंतितारायदियुद्धसक्ताः श्वानस्तदास्यात्पथिचोभीतिः ३६ चलेनवामोपदिलीयते श्वाकष्टातद
66 ल्पविदध्यातिलाभं तारोधवावामगातिभयेननानर्थमर्थं चकरोतिपातुः ३७ घुरघुरारवमुच्चरतिद्र
धानंभषतिचामषरोभयतोथवा भ्रमतिपाथमषेवपतस्ततोध्रुवमसौविदधातिघनत्वयं ३८
त्वननूधरित्रीमसुरवहस्यान्न द्वेलसुनस्यादनिवृत्तिहेतुः धुवंन्वनू शिरश्चोरमयं करोति व्यातताननः
स्त्रीहितकार्यनाशं ३९ आघ्रायपृष्ठे दशनैनरेवचाचत्तं विकर्षन्न् विदधात्यनर्थं तथाविधोग्रेपथिसारमे
य पृच्छाविनिंतात्स्कुतस्तेर्थलाभं द्दशोचरोग्रामगतोधुनोगा भयंकरः श्वासकलोद्यमेषु स्वादन्युनःकंन
नरंकरोतिसर्वोपदामास्पदमाग्रहेण ४० वामोथवापृष्ठगतोतिरौद्रं भषनभवेत्प्राणपराजयाय पुनर्निवृत्ते
रूपयंत्यभावं भषत्यथाग्रेयदिनागतरुः ४१ एकोग्रतःपृष्ठगतस्तथान्योपथीज्ञोनशास्तापुगपद्भ्रर्षतोस ६१

गवांसहक्रीडतिचेत्तदानीं प्रयोजनंसिद्ध्यतिपद्यदिष्टं ग्रामप्रवेशेपुरतोचमस्य प्रयात्यभीष्टनलब्धयेश्वा
२६ वामोपिभर्त्त्वामपशोविलोलन् भंगारतोपश्यतिचार्थनाशं कुड्यादिघातंस्पुरतोविधत्तेरक्तप्रपातं
वधबंधने २७ यंचीत्कृतिकाष्टदष्टमुखः श्वातस्यध्रुवंस्यादचिरेणपुष्टं क्रीडंत्ययुग्माः प्रयाणेप्रयाणे
पुष्ट्यापयशादिनसप्तकेन २८ प्रस्थानतुरगेयदिसारमेयः कायंसपुच्छश्रवणंधुनोति ध्रुवंतदादत्तहृदप्रहा
राहरंतिचौराद्रुविलंघनेन २९ पृष्ठेकटौकंठकभाजिमुख्ये भग्नेविशीर्णेपतितेचवृद्धे श्रयंस्करा
स्यौधनस्फंगभस्मस्मशानवल्लीलुषकर्परेषु ३० शृंगारकाष्ठास्थितलालकेश विशीर्णचीवरचर्म
दलेषुदृष्टः श्वामूत्रयन्पश्यतिकार्यनाशंदारिद्र्यमत्युग्रमुखाननर्थान् पुरा ३१ विलोमासनत्याज्यदिक
पूर्णेवक्त्रोभयार्दितः श्वायदिकंपमानः परांमुखोयातितदाध्वगानां नश्यंतिसिद्धान्यपिवांछितानि ३२
पश्चान्मुखेः श्वारवनिंह्रत्तियोवोयासमातेदितिपूर्णवक्त्रं प्रतिष्ठमानस्यपुरः स्थितोसौभयावहंपंजल्पति
दुर्निवारं ३३ विजृंभनेलेढिचनासिकाग्रंयः श्वांगभंगंमहलाः करोति सत्वाभहानिंप्रकरोतिपुंसाम्

६८ तथ्यं कथयामः चिह्नमनुकृतमाविपदार्थं सारतरं सरमातनयस्य १ वामगतो गमने यदि दृश्यते तो दक्षिणा
भोगवतामभिमुखो वदति किंचिनदृष्टिपथस्थो यद्यत्र तिष्ठति विविधं वरभोज्यं २ दक्षिणगः प्रथमं तदनु स्याद्वा
मगतिर्भुजतामशितुं श्वा चेद्गमनि यत्र च तत्र सदन्नं दूरतरं विषवस्यजनीयं ३ दृष्टतु प्रियाउतनाभितपुच्छो
च्छो यो भवशाः सन्निषेधाति भोज्यं संमुखमेति गृहाद्यनिर्यनमुक्तमपि स्थिरतां न तदेति ४ स्वकिपुंगं यदि
67 लेढि धरित्रीं जिघ्रति तत्सपयोलिकमाद्यं यत्र वा लेढि स धौतमन्नं तत्र भवत्यशनं विषयुक्तं ५ स्वोष्ठपु
गं यदि दर्शितदंतो लेढि भवत्यशनं तदभिष्टं लेढि यदा पुनराननमध्यं नोष्ठयुगं विनहं त्यशनं तत् ६ स्वत्र
पिता यदि श्वो भन देशे ह्रीरिलिशाविनिपक्कफलेवाश्वापुत्तः पुत्रषस्यतदानीं दृष्टतरे भवतो शनयाने
७ दक्षिणभागगतो यदि लीढि स्वकिपूंपुगं भषणो भिमुखं च पश्यति तत्र हि भक्ते समभीष्टं भोज्यमरन्यगतो।
पि मनुष्यः ८ इति वसंतराजशाकुने श्वचेष्टिते भोजनप्रकरणमेकादशं अथ प्रकरणोद्देशो क्तसंख्याच
कथ्यते अनोधि वसनंप्रथमंतेः षोडशाभिः स्मृतं १ द्वितीयं राज्यलाभाख्यं अर्धीकैर्दशभिस्तथा ह्रष्टिप्रक
रणं वृत्तैर्दशभिश्चतुरुत्तरैः १ चतुर्थे देशलाभादि दशभिः पंचभिस्तथा ह्रष्टिप्रकरणं संवृतैः अभक्तानं च स ६८

व्यापसव्योवदितद्वयेवांनतोरणस्थोभ्रमदोसदेव ४२ वादोगृहेजिघृतिसारमेयः पुंसांपदावकितदास्
पात्रांपिपासतोजिघृतिलेढिवाथप्रयाणमंगंपुलवाङ्घ्रीति ४४ पश्चांत्रिद्वितिंतद्वतिपश्चिमाभ्यांनुघ
ल्लितोदीर्घतरोर्द्धनादः वमत्यथाग्रेहरतेत्वगोविभेतिवायःसमयंकरःस्यात् ४५ भ्रमंघ्रिलोचीमव
दारपित्वाप्रोच्चैःस्थितःप्रस्थितमीहतेवाकंडूयतेवातममंगमाणंयोज्ञागतःकःकुरुतेतसिद्धिः ४६
लांगूलजिह्वाकटिपृष्ठभागान् प्रचालयन्संमुखमेतिहृष्टः कृत्नन्लल्लनपुच्छचपुःप्रचेष्टायःस्यास
कार्येषुभवत्यभीष्टः ४७ तिष्ठतांप्रवसतांचनराणांमंदिरेप्रविशतांचसमस्तंदक्षिणांभयत्ताचेष्टितं
मिष्टंकामकः पुनरुसंतिविदुष्टं ४८ वामकैनयदिदक्षिणमंगंदक्षिणोनमयत्तापदियामेसस्यप्रा
त्यभिमतोनकदाचितत्तत्प्रयोजननविघ्नोक्कचनापि ४९ ऊकारःस्यात्स्यादुकाराच्चप्राच्यात्तूवामे ।
पार्श्वेसारमेयोर्थसिद्ध्येव्यत्येनैयांचप्रोक्तऔकारश्रुवद्वात्यष्टेश्रावद्वाःरोधकाःसर्वराद्वः ५० गोधाविडालः
शशकःशृगालःकोलस्तथापंचजनाःसमानाः प्रायेणतत्तुल्यतोभयतोचतुर्णांविडालगोमानव
कुर्कुराणां ५१ इतिचं०प्रा ९ श्वचेष्टितेपात्रप्रकरणंदशमं नल्पविभोजननलाभनिषेधौपन्नदयाहि

६९ शिवारुत १० समागतेरात्रिंतुरीययामे निशाकरे शाम्नसुरेशदिक्षु शिवाः इति च० शिवारुते दिक्त्रययामप्र
कारणं प्रथमं तुत्तारितं दिक्त्रययामयोगात् फलं विहद्दे विहते शिवायाः भूमोदिक्पंचकयामयोगात् ।
फलानि पुंसां क्रमतो फलानि २ कृतां सरक्षो वरुणानिलेंदु दिग्वादियामेर टिसेः श्टगाल्याः स्यादिष्ट
फलोऽश्रुतिरिष्टसिद्धिः लाभः सुमित्रं प्रियलोकसंगः रक्षोपतिः पाशपनिलेंदुरुद्रदिक्ष्वारवेलाप्रहरे शीव
ध्रि दिक्षुत्वरेलाप्रहरे चतुर्थे" द्वितीये स्यादिष्टवार्ताऽश्रुतिरिष्टसिद्धिः लाभः सुहृन्निकृष्टं प्रियलोकसंगः जले
68 शापासेंदुशिवामरेश दिक्ष्वारवेलाप्रहरे तृतीये स्यादिष्ट ४ समीरसोमेशसुरेशवह्नि दिक्षुत्वरेलाप्रहरेच
तुर्थे स्यादिष्ट ५ शाप्नुं करुद्रे कृशानाशकाल दिक्ष्वारवेः पंचमयामभागे स्यादिष्ट ६ ईशानशक्राग्निकृतां
तरक्षो दिक्षुत्वरेलाप्रहरे च षष्ठे स्यादिष्टः ईशाग्निकान्तालाम्बुपपाशकालि दिक्ष्वारयाः सप्तमयामकाले
स्यादिष्टः कृशानुकालाम्बुपकालियायु दिक्ष्वारवाचाष्टमयामकाले स्यादिष्ट इति च० शिवारुते पंचप्र
करणं द्वितीयं एकादिकानां विधिनाष्टयानां शिवारुतानां मधुनापयार्थे प्राच्यादिकाष्ट... दिक्षु श
ब्दं पद्यस्फलं तदुदीरयामः धनाप्तिशिष्टाप्तिसभीष्टलाभं लाभं ततोऽर्थस्य फलं ऽप्य भंचमयप्रणाशं चैत्सक ६९

त्तमं ४ पञ्चप्रकरणं षष्ठं च हस्तानां चाष्टमे दशभिः रोगितांगं जीवितं ज्ञानं नवमे दशभिस्त्रिभिः ५ एकपंचाशता
हस्तैः पाद्याश्च दशमे मता एकादशाष्टभिर्हस्तैर्भोज्यलाभो विभावितः ६ एवं प्रकरणान्यस्मिन्नेकादशास्वचेष्टिते
द्वाविंशत्या समायुक्ते हस्तानां देशिते तथा ७ इति विचारिते स्वचेष्टिते ऽस्य षष्ट्यंशो वर्गः शोभनाशुभफलाधि
स्त्र चक्रं कथ्यते प्रवितथं शिवाहृतं शांतदीप्तकुम्भं विशेषतो ज्ञानमत्र च सदैव बुध्यते १ दाध्यादिगुक्ता
रविणा प्रयुक्ता विवस्वद्दाश्या भवती प्रदीप्तासंसाध्यनिनाया सविता प्रशाता शोषा दिशां ता किल पंचशान्ताः २ द
दिग्गीतोज्व लिता ग्धा दिशो दीप्तसंधुस्तनाच्चानन्दसादिक्षु प्रभाते प्रत्येकमेवं प्रहराष्टकेन भुंक्ते दिशोऽष्टौ सविता क्रमेण ३ आद्ये दि
नस्य प्रहरे प्रवृत्ते महेशदेवे शकृताशादिक्षु शिवारटं सिकुत्तके क्रमेण संज्ञा सकाय व्ययबंधनानि ४ प्रा
ग्भूते द्वितीये प्रहरस्य भागे महत्स्वनेच्छायवलकालदिक्षु शिवारटंती कुत्तके क्रमेण संज्ञा सकाय व्ययबंधना
नि ५ प्राप्ते तृतीये प्रहरे दिनस्य कृताशा वेवस्वतवारुदिक्षु शिवाहृतं समाप्ते तद्भुः प्रहरे चतुर्थे प्रतेशारत्नः
पतिया शदिक्षु शिवा ७ आद्ये निशायाः प्रहरे प्रवृत्ते रक्षोधिपोमः पतिवातदिक्षु शिवारु ८ ततो द्वितीये प्र
हरे रजन्यास्तोयाधिनाथानिलतोमदिक्षु शिवा ९ पाते तृतीये पितृवनप्रवक्ताः समारदोषाकरशंभुदिक्षु

७० षुभद्रुवेल्लुवेल्लुं पंच मे स्यात् १३ संगो भवेद्देरिजनेन षष्ठे भीः सप्तमे स्याद्दिक्लोष्टमस्तु आद्ये भवेद्दुर्दिनमीन्मा
शाष्टेम्नष्टिद्वितीये च चरे च शिवाया पाः १४ यातस्तृतीये त्वथ सनिश्चतुर्थे प्रिये तत्क श्चित्वेल्लुं पंच मे षुल्ल मे तप
ष्ठीनिनदे च षष्ठे भीः सप्तमे स्याद्दिक्लोष्टमस्तु १५ इति श० शिवारुतेसराष्टप्रकरणं द्वाम ल्लाभपुनराग
मनानां निश्चयं समधिगम्य विशांकः येन यातिपथिकः परदेशं तच्छिवारुतमथ प्रवदाम: १ यंयं देशं
69 गंतुमभ्युद्यतानां पुंसां शब्द मुच्चरंती सृगाली शांताशायां सिद्धये वांछितानां दीप्तायां तु स्यादभीष्टत्तयाय
२ प्राच्यां दिशं संमुखभानुयं बिंबं प्रतिष्ठमानस्य नरस्य यस्य शब्दं सृगाली पुरतः करोति बंधं बधं च प्रक
रोति तस्य ३ प्राची दिने शाभी मुखस्य पुंसः प्रयातुकामस्य शिवा स शब्दा भवार्थना प्राय च दक्षिणस्या
वामाद्ध पुनर्वाञ्छितकार्यसिद्ध्ये ४ प्रत्यर्कभाशां चलितस्य पूर्वां शिवा विरावं पुरतश्च यस्य करोति पृष्ठे
प्रकरोति तस्य सर्वं प्रकामाभीमतार्थसिद्धिं ५ प्रस्थायिनो यस्य च दक्षिणस्यां शिवा रवं मुंचति दक्षिणेन ।
आदित्यपुत्रो यदि वा तदानीं भवेध्रुवं तस्य महीपतित्वं ६ वैवस्वताशां चलितस्य यस्य शिवारवस्ति
ष्टति दक्षिणेन शिवा च वामा कुरुते विरावं संपद्यते तस्य समस्तमिष्टं ७ पुमान् यदा याम्यककुप्रयासी
करोति शब्दं पुरतः सृगाली भूतिर्विवस्वान् यदि संमुखो वा भवेत्तदानीं मचिरेण मृत्युः ८ नरस्य वाम्यां

लंचसोच्चं स्वं मेकादिशब्दैः कुरुते प्रयाणे २ भयात्यनिष्टश्च निरर्थहानिरिष्टे विरोधो महती च भीतिः स्यादिउच
राविभरणं प्रदिष्टं त्वेकादिनाकेन्द्रकृतस्तत्रकेन ३ तें धान्यनिनादे प्रथमे र्थलाभो भवेद्द्वितीये निधिदर्शनं च कन्या
स्तृतीये लभते च तुर्थे वस्त्रागमं पंचमके ध्वजाप्तिः ४ षष्ठे रवे कुप्यति भर्त्सिनाथो भीः सप्तमे स्यादिह फलोऽष्टमस्तु आ
सोगिभागे हितीं प्रथमे द्वितीये नृपाधिपः कुप्यति भीस्तृतीये ५ घातश्च तुर्ये नगरस्य शब्दे शिवाकृते पंचम
के तु युद्धं वदंती तस्याः कलहं च षष्ठे भीः सप्तमे स्यादिह फलोऽष्टमस्तु ६ ग्रामेषु मेस्यादश्मं द्वितीये पामे
महाव्याधिभयं तृतीये स्वरे चतुर्थे स्वजनागमः स्यात्पुत्रो भवेत्पंचमषष्ठे फलं कृतेषु ७ जायेत कन्या रतिसे
च षष्ठे भीः सप्तमे स्यादिह फलोऽष्टमस्तु ग्रामस्य घातो दिशितस्तस्मानां आद्ये द्वितीये विघ्नो कुलस्य ८ मृत्युस्तृ
तीये हि चतुष्पदानां हानिश्चतुर्थे ह्यथ पंचमे च चोराद्भयं राजभयं च षष्ठे भीः सप्तमे स्यादिह फलोऽष्टमस्तु ९ शब्दे
शिवाया वत्सस्य भागे आद्ये भयं हानिरथो द्वितीये स्याद्राजदूतागमनं तृतीये दारुश्चतुर्थे बलचोरभीति
१० स्यात्स्वं च मे राजभयं च षष्ठे भीः सप्तमे स्यादिह फलोऽष्टमस्तु वायव्यभागे च शिवाविरावे म्रियेत कश्चित्प्रथ
मे द्वितीये ११ महाभयं विप्रवधस्तृतीये सेनं च तुर्थे बलहन्यते च छिद्रं पंचमे षष्ठे रवे च लाभः भीः सप्तमे स्यादिह
फलोऽष्टमस्तु १२ सहोत्तरादर्शनमाद्यशब्दे कौतो द्वितीये च तथैव तोरण उल्काप्रपातं विद्युद्दर्शनं च चन्द्र

71 तद्वस्यंह्नेमधनाग्निगृहागमनानि अथास्य शांतां ककुभं नरस्य वामास्रगाली यदि वा रटंती तदर्थलाभं वित्त
रत्नवस्त्रं धनहत्यपंदशित्वतोरटंती १९ वामाप्रदीप्ते ककुभः प्रदेशे लाभं तथानर्थमुपादधाति शिवार
टंती विविधिद्वितीयान्तु लेयत्यनर्थावटसंकटेषु २० शांतेदिगंतेयदि वा प्रदीप्ते दृष्टे प्रयाता प्रतिषेधयित्री।
शब्दायमाना नतु शिवा पुरस्तान्निमज्जयत्यापदगाधसिंधौ २१ वामेपसव्ये पुरतोथ पृष्ठे पुंसः शिवाजल्प
70 तियत्रराज्यायांतिचौराः पृष्ठमेविरावेद्वयोर्भवेत्तस्करदर्शनं च २२ नवाहराणां गमनं तदीयेसृष्टेत्तिः
पंचमे केर्थलाभः वाणिज्यसेवादिफलावबद्धे भीः सप्तमे स्याद्विफलोष्टमस्तु २३ हाहारवंमुंचति हृष्ट
भावो रहास्यं तु तस्मात्तदुदाहरंति अग्नेसरी वा यदि वा पिपासोः स्यात्प्रकाममनोरथाप्ते २४ नवस्य
यात्रासमये पुरस्तात्प्रयाति च स्वं च भर्मनिवेदयंती कुर्याच्छिवा चेपरिवराजयंतेत जयं श्रियं चाभिमतं त
स्यत् २५ कार्यांतरेष्वप्यनुगम्यमाने श्रेयः प्रदाशांतदिशिप्रदिष्टा शिवाप्रदीप्ते तु दिशः प्रदेशे समारटं
ती महते भयाय २६ भयोद्यमे दीप्तदिशि प्रदीप्ते नो दैर्घ्यलाहं निमहांतिदेवी भयानि सर्वाण्यविशांतनादा
शांतस्थिता सैव भयस्य हन्तृः २६ यदा तु नष्टस्तरतो नराणां प्राप्ते श्रगाली कुरुते कदाचित् तदेष्ट्येन॥ 71

कुकुभिपिपासोश्रगालभार्यायदिष्टभागे फेत्कारमामुंचतिपंचभावस्तत्समयतोरणभवत्यचर्यं ९ दिशंप्र
तीच्यांव्रजतश्रगालीनरस्ययस्याभिमुखंविरौति शांतेस्थितासांतफलप्रदात्री दीप्तानुदीप्तंफलमाप्नोति
१० प्राचेतसीसंचलितस्यकाष्ठां श्रगालिकाजल्पतिदक्षिणेन तदातदानीं सुखहननर्थान् करोतिचा
र्थानवहंतिपुंसः ११ दिनेशंप्रचेतः परिपाल्यमानांनरस्ययस्यव्रजतः श्रगालीवामाविरावंप्रकरोतितस्यां
ता भवंत्यभिप्रेतफलानितस्य १२ योयात्यहर्याहियातिदिशंमनुष्यः श्रत्यनुशिवायाः रटितानिपृष्ठेगत
स्यतस्याशुकृतप्रभीति रक्षांभयंस्याद्रविणक्षयस्य १३ यस्योत्तराः ध्रांवलितस्यपुंसः प्राच्यांशिवामुंचति
फेत्कृतलोनिभानुः प्रतीच्यांविहितस्थितिश्चेत्प्रयेदितंसिद्धतितस्करोन १४ मुंचत्यदीच्यांवलितस्य
पृष्ठे शिवाविरावंपुरुषस्यपस्य ग्रालेचमध्येनमसोविवस्वान तस्यार्थहानिमरणंचदृष्टं १५ कुबेर
काष्ठां यतिवः प्रयातिज्वालामुखीचाभिमुखीविरौति तस्याध्वगस्याभिमताथसिद्धिर्भवेच्चसंपत्
नरागमश्च १६ तिष्ठतिर्तीचुकरोयदियस्यांफेत्कृतंयदितत्रश्रगालीतद्व्रजतः पथिकस्यभवेत्तानिश्च
यतोधर्मेनजीवितनाशो १७ दक्षिणतः प्रथमंपदियश्चात्तवामगतापथिकस्यश्रगाली फेत्कुरुतेकुरुते

७२ गालभायास्थान्नत्रहा निर्महतीमराणां ९ सुरक्षितस्यापि मनुष्यलन्देः मामस्याशीघ्रं महत्त्वं विद्यते अयं दि
नानां दिवसावसाने शिवारटं तीपुरुषस्वरेण १० दिक्षाटरटं तीतकल्लासुरौद्रं शमित्यविज्ञायपरितः पुरं
चेत् श्मशानजायात्वलतं ब्रुवीतियुद्धं महत्तत्रतथाभिधातं ११ ज्वालाधिमुंचत्यसिरौद्रनादान् समा।
कुलाधावति यास समंतात् रोमांचकं यो जनयत्यकस्मात् कुर्यात् शिवासापुवराजयात १२ रोमाञ्चमं
71 पाजनयत्यकस्मात् पक्षेः स्यति क्रूरवीनराणां मूत्रंपुरीषंचतुरंगमाणां सास्यं दोषाद् शिवाशिवेह
१३ तरंगिणीरोधसि सौम्यरूपां लीनूपवंदा या मुंचालीया निनादान शिवाशिवां तोन्रवनिय रात्री यदेतदेवीम
भिनंदनीयां १४ श्मशानभूमौ दिनमध्यभागे मध्ये राजन्याश्च गरहपुभाते यारौति तत्स्यैव बलिमहं चुरुकं महत्त्वा
प्रदद्याद्यदि मद्रुमिच्छेत १५ बलेषु कार्येषु समुद्यतेषु बलिः शिवायाः विनिवेदनीयः ग्रहाति यस्मिन्विषये
स्मुपेत्य देवी बलिं जल्यार्पति तत्र सिद्धिं १६ इति व० शिवारुतेस्थानस्थितिप्रकरणं पंचमं कथ्यते बलि
विधानमिदानीं प्राकुनानाममतेन शिवायाः दिव्यमंत्रबलिवाधिनदोषं स्वाधितातिलस्समुद्यतकार्यश्र
न्यालयं श्रृद्वारहं श्मशानं चतुः पथं मातृगारहं जलांतवेधा यनिःस्वत्वरमेवमाद्याबलिप्रदानायमताः ७ ७२

तस्य रिरक्षणीयं महद्भयं भावि जलेचरेभ्यः २१ इति व॰ संततराजशाकुने शिवारुतेषाज्ञाप्रकरणं चतुर्थं ॥
स्थानस्थितानामभियोगभाजां नैमित्तिकानां मुखदिग्दलेषु शिवाविरावे रशिवं चाद्य निश्चितार्थं मुनिसंग
तेन करोति फे फे इति सर्वदिक्षु पदानदास्थानां स्थितानामभियोगं विधायुद्धे शिवाविधेन इदुभित्तां विरो
द्वान् वहनस्वरान्मुंचति चेद्दुपेक्षा २ निरंतरं रौति यदि दिक्षु दिक्षु तमंदकालस्तत्परवारवानाशोनेतं त्र्य
व्यमोहेन पुत्तास्यगाली स्वकस्य लसा कपिलेह तस्मैः ३ स्थित्वा प्रदीप्ते ककुभो विभागे ज्वालामुखी
फेत्कुरुते तिरो दुं ग्रामस्य यस्य प्रकरोति नाशं तस्याथवा तिष्ठति यस्य मध्ये ग्रामस्य मध्यं तनया।
व्यपस्य ज्वालामुखी मुंचति फेत्कृतानि सप्तल्पतां गच्छति निश्चयेन लोकस्य सर्वोपयाद स्तुतं प्रभूतं ५
ग्रामांतिके समदिनानि यावन्महाभयोन्यादित्फेनकृते न चिरौति चेत्सा कुरुते शृगाली तदासि लोकस्य
भयं प्रभूतं ६ मध्यं दिने यावदहानि पंच शिवा समीपे नगरस्य यस्या विरौति घानं विदधाति तस्य भयं च वह्नि
प्रभवं प्रभूतं ७ पंचाहरात्रालिकं विदेशा क्रूरारवाख्याहरते शृगाली तस्यांतिके तं वहद्योहितेन मुक्तं
तिचौरजनसंनिवेशं ८ स्थामस्वपस्योपगंता समीपं दिनानि पंचो चरति प्रभाते स्वरोरुरोरुदेष्ट

७२ परितोषितेहि १३ प्राज्ञेषिकाचक्रिकतांतदूधिष्मातिपूर्वो ऽग्निदयेनसार्द्धं न्येष्टांचसंत्यज्यचिरोत्तियेहश्रेय
स्करीजंबुकगेहिनीसा १४ हितैषिणीसर्वसमीहितेषुदेवीभवानीभुविफेरवास्तुकृत्वाधिवासाक्रयवासदै
व शिवारुतेतेनयतेनविद्वान् १५ इति वं० शिवारुतेबलिविधानप्रकरणंषष्ठं ३ एवंप्रकारैःषड्भि
र्होतानांनवतिस्तथाशिवारुतेसमाख्याताःसद्यःप्रत्ययवादिनी २ शिवारुतेएकोनविंशतिर्मार्गाः तदत्रवा
च्यंसकलंनदुक्तंतस्यप्रभावंत्वधुनाविदध्मः प्रभावहीनंजननाज्जहातिमहत्प्रभावंचयदभ्युपैति २ यदस्ति
किंचिज्जगताहवस्तुतस्यस्मरंतंस्वहृष्टमथापिहृष्टं स्वप्नांतराद्यद्भुतिपादितंतत् फलप्रदत्वात्सकुनं वदंति
पुरांधकोभासुरसूदनानि यत्राभ्ययस्यन्भगवान्निजार्थे जिगीषवेगान् शकुनानशेषान्यादिष्टता।
रकवैरिणोचा ३ दत्तैन्तजेमस्यवधोद्यतायस्त्रामरोचित्रसिवेडि जन्मा सुधाऽपहारीघनितेपुरामीद
ताः सुपर्णोपचकश्यपेन ४ प्रतीद्रीयन्नानमीदंमुनींद्रैर्विज्ञायशिष्यार्थितयाप्रणीतं श्राज्ञोपदेशं
तदथाप्यसमागमाभीरभ्यस्ययथावदुक्तं ५ माहेश्वरंशाकुनशास्त्रसारं सारंसमस्तेसहदेवशास्त्रात्
सारंचवाचस्पतिसूक्तमार्गं गार्गादिशास्त्रादिहसंगृहीतं ६ नानाधिकत्वंशाकुनेषुमध्यास्केनाधिक ७२

देश्याः २ तेषां च मध्याद्दुरितप्रदेष्टो विशाधिते मंडलकं विदध्यात् पौराणिकश्लोकपरीक्षितायां संग्रहयोगो
मयमंतरिक्षात् ३ तस्मिन्विचित्रं विततं विदध्यात् विष्टम्भकेनाष्टदलं सरोजं संतर्पयेत्तत्र सुराधिपादी
न् क्रमेण सर्वान्नबिलोकपालान ४ गंधैः सुधूपैः स्वभिरर्चयेत्ता शिवान्विता विष्टमयोपचारान् स्तुत्या।
शिवा स्तुत्यातिभक्तियोगात् पुष्पैस्तथ्यापास्तनधूपदीपैः ५ साज्यगुडौदनमाषकुल्माषपायसेनापूपबलिका
भिरमाद्यैः संस्थितिरत्र ताराशनमाद्यं बुद्धिमता बलिकर्मणि कार्यं ६ प्राप्याष्टमीं वाथ चतुर्दशीं वा संमंत्र्य
मंत्रेण च सप्रयुक्तः बलिं शिवायै निशि निश्चयेन दद्यान्मनुष्यो यदि मद्वचः इच्छेत् ७ मंत्र ॐ शिवे
ज्वालामुखि बलिं गृह्ण गृह्ण हुं फट् स्वाहा ॐ शिवे शिवदूति भगवति चंडि इदमर्घं गृहाण २ बलिं २ ला
स्वनार्चितां गृहाण २ आगच्छ वायुवेगेन शुभं कुरु २ स्वाहा इत्यर्घमंत्रः बलिप्रदानाय मंत्रान्तरं ॐ न
मो भगवति रात्रं गृह्ण २ इमं बलिं गंधपुष्पधूपादिकं दह २ पच २ घोरं विलोभी भोभगवति शिवे स्वाहा
एतस्य मंत्रद्वितयस्य मध्यात् एकेन केनाप्यभिमंत्रणीयः बलिः शिवायाः सुमहाप्रभावं पश्यन्तु २ मंत्रपूतं
देवतम् ८ तां च स्वलवणस्नाचनदक्षिणाभिन्नैनितिकं शाकुनशास्त्रदत्तं पूजयेत्तत्र भवत्यभीष्टः गत्वार्थचार्यवर्यैः

स्यापि विभावनीयं महेश्वरादिप्रतिभाषितत्वात्सर्वैर्विमत्याः शाकुनायतोऽमी ॥७॥ वेदाः प्रमाणं स्मृतयः प्रमाणं लोके
पुराणानि तथा प्रमाणं विप्रर्द्धबोधा व्यभिचारिभावात् तथा प्रमाणं शाकुनागमोयं ॥८॥ अथावरज्ञानमुपावह
तीस्यात्तां सदा सिद्धितशाकुनस्य स्याच्चैहिकामुष्मिकसारभूतात्रिवर्गसिद्धिः शाकुनप्रसादात् ॥९॥ यत्रासी
दिदं चास्ति भविष्यतीति प्रश्नत्रयं शाकुनिको विभिन्नं विधाय यो वेत्ति फलानि तेषां त्रिकालदर्शी जगतीह स
स्यात् ॥१०॥ दुःस्वप्नदारिद्र्यहरं पवित्रं श्रेयस्करं दुष्कृतनाशनं च यत्रैतदास्ते लिखितं च शास्त्रं तत्रोपसर्गभुवनाद्वि
भेति ॥११॥ सर्वार्थसिद्धिप्रदनामधेयमधीयते यत्र गृहे सदैव हठेन हत्वा विपदं वराकीं निराकुला तिष्ठति तत्र
संपत् ॥१२॥ प्रतिष्ठितेतिष्ठति लिखितेथ संगच्छते पच्छति चुम्बते च इत्यादियद्यत्सकुनेन कुर्यात् तत्तत्तोनोचव
नित्वकार्यात् ॥१३॥ उत्साहव्यवसायधैर्यजननं राज्याप्तिसंसूचकं युद्धद्यूतविवादवादजयदं लक्ष्मीप्रदं हेम
दं यात्रामंत्ररसायनौषधिविधौ सिद्धिप्रसिद्धावहं प्राग्जन्मार्जितकर्मपाकविमलं प्रोक्तं मया शाकुनं ॥ इति व
संतराजशाकुने सदागमार्थशोभने समस्तसत्वकौतुके ऽद्भुतप्रभावकीर्तनं समाप्तं चेदं भट्टश्रीवसंतराजविरचि
तं सर्वशाकुनं ॥ शुभं लिखितं संवत् १९१७ मिति चैत्र कृ॰ दि॰ १३ ॥ रविशशिपरिवेषे पूर्वयामेतिविंश रविशशिपरिवेषेद्रष्टि
कृतीयीतीये रविशशिपरिवेषे सप्तहानिस्तृतीये रविशशिपरिवेषो राज्यभंगश्चतुर्थे ॥ नियारातहसंहितायां परिवेषलक्षणे

74